

ပ-သုံးလုံးဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်
ဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်

အာဒိကမ္ပိက ဆရာကြီး ဦးပရိသိ (တိုးတက်ရေး ဦးစိန်)
ရေးသားစီစဉ်ထုတ်ဝေခဲ့သော၊ ထွက်ရှိပြီးသော ဓမ္မစာအုပ်များ

- ၁။ ဝိပဿနာဘာဝနာ နှစ်စောင်တွဲ
- ၂။ ဝိပဿနာ အခြေခံ နှင့် အဖြေမှန်
- ၃။ ဂမ္ဘီရ ဝိပဿနာရမ္ပယ် (ပထမတွဲ - ဇုတိယတွဲ)
- ၄။ ဂမ္ဘီရ ဝိပဿနာရမ္ပယ် (တတိယတွဲ)
- ၅။ မြန်မာ့အကျိုး နှင့် ကမ္ဘာ့အကျိုး
- ၆။ ဦးပရိသိ - ပဌမဝိနိစ္ဆန္ဒ (Gotama the Buddha) အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ
- ၇။ ဝိပဿနာပညာမိန့်ခွန်း (၁၉၇၁)
- ၈။ **ဝိပဿနာပညာသင်္ချာ နုလွင်**
- ၉။ ဆရာကြီး ဦးပရိသိ ရာပြည့်ဝမ်းမြောက်ကွန်း
- ၁၀။ အင်္ဂလိပ်စာ ဆောင်ပုဒ်များ

ဤစာအုပ်များကို ပ-သုံးလုံးဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်မှ မူရင်း/
မူပိုင် ထုတ်ဝေလျက်ရှိရာ တရားစာအုပ်များကို ဓမ္မဒါနဖြင့် ပူဇော်လိုသူများ
ဓမ္မာရုံတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

မဟာပဓေသတရား(၄)ပါးနှင့်အညီ ဗုဒ္ဓပရိယတ္တိတရားတော်များကို
သင်- သိ - တတ် - ကျင့် အားထုတ်လိုကြသော ဓမ္မမိတ်ဆွေများကို အဖွဲ့
ချုပ်၏တည်ရာ ဓမ္မာရုံတွင် လူပုဂ္ဂိုလ်များဆိုင်ရာ ဝိပဿနာပညာသင်တန်း
ကို အပတ်စဉ် စနေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့ - နံနက်(၈:၀၀)နာရီမှ (၁၀:၀၀)နာရီထိ
ဓမ္မဒါန သင်ကြားပို့ချပေးလျက်ရှိပါသည်။

ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်

အမှတ်-၂၀/ယ၊ ရွှေဝိဂ္ဂဟရွာ၊ ဘက်သု၊ ကြားတောရပ်၊ တနင်္သာရီ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဖုန်း ၃၄၄၄၃၁

Designed by 3000 762 04

မဂ်ဇာ

မဂ်ဇာ

မဂ်ဇာ

ပ-သုံးလုံးဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်

ကျမ်းပြုရေးသားသူ -

အာဒိကမ္ပိကဆရာကြီး ဦးပရိသိ (တိုးတက်ရေးဦးစိန်)

ဝိပဿနာပညာသင်္ချာ

နုလွင်

သာသနာနှစ် - ၂၅၅၁

ကောသလကမ္ဘာ - ၁၃၆၉

ခရစ်နှစ် - ၂၀၀၈

သင်တန်းသားများအတွက်သာ

အမှတ်-၂၀/ယ၊ ရွှေဝိဂ္ဂဟရွာ၊ ဘက်သု၊ ကြားတောရပ်၊
တနင်္သာရီ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဖုန်း-၃၄၄၄၃၁

ဂျပန်အက္ခရာ

မရိယတ္တိ

မရိယတ္တိ

မရိယတ္တိ

ဝ-သုံးလုံးဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်

ဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်

ကျမ်းပြုရေးသားသူ -

အာဒိကမ္ဘိကဆရာကြီး ဦးမရီဝိ (ကိုးတက်ရေးဦးစိန်)

ဝိပဿနာပညာသင်္ချာ

ဒုလ္လဘ

သာသနာနှစ် - ၂၅၅၁

ကောသလက္ခရာ - ၁၃၆၉

ခရစ်နှစ် - ၂၀၀၈

သင်တန်းသားများအတွက်သာ

အမှတ်-၂၀/ယ၊ ရွှေတိဂုံအရှေ့တက်မုခ်၊ ကြားတောရလမ်း၊

ပတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း-၃၇၇၇၃၀

အာဒိကမ္ဘိကဆရာကြီး ဦးမရီဝိ

ဝိပဿနာပညာသင်္ချာ

ဒုတိယအကြိမ်

ပ-သုံးလုံးဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ် ဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်

**အာဒိကမ္ပိက ဆရာကြီး ဦးပရိဝံ (တိုးတက်ရေး ဦးစိန်)
ရေးသားစီစဉ်ထုတ်ဝေခဲ့သော၊ ထွက်ရှိပြီးသော ဓမ္မစာအုပ်များ**

- ၁။ ဝိပဿနာဘာဝနာ နှစ်စောင်တွဲ
- ၂။ ဝိပဿနာ အခြေခံ နှင့် အဖြေမှန်
- ၃။ ဂန္ထိရ ဝိပဿနာရှုဖွယ် (ပထမတွဲ - စတိယတွဲ)
- ၄။ ဂန္ထိရ ဝိပဿနာရှုဖွယ် (တတိယတွဲ)
- ၅။ မြန်မာ့အကျိုး နှင့် ကမ္ဘာ့အကျိုး
- ၆။ ဦးပရိဝံ - ပဌမဝိနိစ္ဆန်း (Gotama the Buddha) အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ
- ၇။ ဝိပဿနာပညာမိန့်ခွန်း (၁၉၇၁)
- ၈။ **ဝိပဿနာပညာသမည် ဒုလ္လဘ**
- ၉။ ဆရာကြီး ဦးပရိဝံ ရာပြည့်ဂုဏ်ပြုမော်ကွန်း
- ၁၀။ အင်္ဂလိပ်စာ ဆောင်ပုဒ်များ

ဤစာအုပ်များကို ပ-သုံးလုံးဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်မှ မူရင်း/
မူပိုင် ထုတ်ဝေလျက်ရှိရာ တရားစာအုပ်များကို ဓမ္မဒါနဖြင့် ပူဇော်လိုသူများ
ဓမ္မာရုံတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

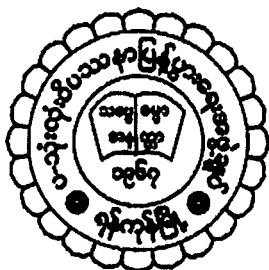
မဟာပဒေသတရား(၄)ပါးနှင့်အညီ ဗုဒ္ဓပရိယတ္တိတရားတော်များကို
သင် - သိ - တတ် - ကျင့် အားထုတ်လိုကြသော ဓမ္မမိတ်ဆွေများကို အဖွဲ့
ချုပ်၏တည်ရာ ဓမ္မာရုံတွင် လှူပုဂ္ဂိုလ်များဆိုင်ရာ ဝိပဿနာပညာသင်တန်း
ကို အပတ်စဉ် စနေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့ - နံနက်(၈:၀၀)နာရီမှ (၁၀:၀၀)နာရီထိ
ဓမ္မဒါန သင်ကြားပို့ချပေးလျက်ရှိပါသည်။

ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာ ပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်

၈၄၇-၂၀/ယ၊ ရွှေတိဂုံစံရွှေဘက်ဘုရား၊ ဤးတောရလမ်း၊ ဟင်္သာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း ၃၇၇၇၃၃

ဝိပဿနာပညာသည်

ဒုလ္လဘ

တစ်

ရွှေကျင် နယ်ဓမ္မာရုံ
ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ယခု

ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်
ဝိပဿနာပညာတက္ကသိုလ်
ရွှေတိဂုံအရှေ့ဘက်မိုင်း၊ ဖြားတောရလမ်း၊
ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၃၇၇၇၃၁

ပုံနှိပ်မှုတိတမ်း

ဒုတိယအကြိမ်
၂၀၀၈ ခုနှစ် ၊ မတ်လ
အုပ်ရေ - ၂၀၀၀
ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် -
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်အမှတ်

ထုတ်ဝေသူ
ဒေါ်ဝိုင်းသင်းဌေးလှိုင်
မြ (၀၄၃၃၂) အောင်ပိုင်မင်းစာပေ

ကွန်ပျူတာစာစီ
မဝင်းမာ (ကွန်ပျူတာ)

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း/ဖလင်
ရွှေမြို့တော် အဆင့်မြင့်ရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်

အတွင်းကာလာဖလင်

A. Z Colour Spration

အတွင်းနှင့် မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်သူ
ရွှေမြို့တော် အဆင့်မြင့်ရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက်

အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု
ကျေးဇူးရှင် စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးက

ဦးပရိသိအကြောင်း

ဒဿမ သာသနာပိုင် မြောင်းမြဆရာတော်အား

အမိန့်ရှိပုံ

ဘဝလွန်တော်မမူမီ လေးငါးနှစ်လောက်တွင် ကျေးဇူး ရှင် စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဦးပရိသိ-ခေါ်- ဦးစိန်၏ ဝိပဿနာတရားစာအုပ်များကို ဦးလင်း ကိုရင်များက နေ့စဉ်လာရောက်ဖတ်ပြု၍ နာယူရကြောင်း၊ တရားတွေ စာတွေ သိပ်ကောင်းကြောင်း၊ တိုက်တာသံဃာများကို ဩဝါဒပေးတဲ့အခါ ရုပ်နာမ်အကြောင်း၊ ဝိပဿနာအကြောင်းများ ဟောပြောပေးလျှင် သိပ်ကောင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း မြောင်းမြဆရာတော်ကို တိုက်တွန်းတော်မူပါသည်။

ထို့ကြောင့် အဖိတ်နေ့ ဩဝါဒများတွင် ရုပ်နာမ်အကြောင်းများကို ထည့်သွင်းဩဝါဒ ပေးတော်မူပါသည်။ ကိုယ်တော်တိုင် ခန္ဓာကိုယ်၏အဖြစ်ကို မြင်တော်မူသည့် အားလျော်စွာ ခန္ဓာနှင့်ပတ်သက်၍ သံဝေဂယူစရာများကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

မြောင်းမြဆရာတော် ၏ အစိတ်နေ့ဩဝါဒများ

ရာပြည့်ပူဇော်ပွဲ၊ ၁၃၅၀

ဦးဩဒါတသိရိဘိဝံသ ၏ အတုလဂုဏ်ရည်

ကျေးဇူးတင်ဂုဏ်ပြုလွှာ

ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ချုပ် ၏ အာဇီ
ကမ္ဘိက ဆရာကြီး ဦးပရိသိ မကွယ်လွန်မီ နောက်ဆုံးရေး
သားထုတ်ဝေခဲ့သော “ ဝိပဿနာပညာသည် ခုလ္လဘ ”
စာအုပ်ကို ဝိပဿနာ ဘာဝနာ အားထုတ်ကျင့်ကြံလိုသူ
များ အတွက် အထူးသိသင့် သိထိုက်သော စာအုပ်ဖြစ်
ရာ - ၎င်းစာအုပ်ရိုက်နှိပ်ရန် အလှူငွေများလိုအပ်လျက်
ရှိရာ လှိုင်မြို့နယ်၊ အေးရိပ်မွန်အိမ်ယာနေ (ပ-သုံးလုံး)
ရာသက်ပန်အဖွဲ့ဝင် ဦးငွေကြီး + အိမ်သန်းသန်းအေး မိသားစု
နှင့် အလှူရှင်အသီးသီးတို့မှ မတည်လှူဒါန်းကြသဖြင့်
ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ဤ “ ဝိပဿနာပညာသည် ခုလ္လဘ ” ထုတ်ဝေရာတွင်
စာမူသန့်အောင် ပြင်ဆင်ပေးကြသော ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
ဦးအောင်ဖေ၊ စာရင်းစစ် ဦးမောင်ကြီးတို့အား မှတ်တမ်း
တင် ဂုဏ်ပြုပါကြောင်း၊ ပြန်ကြားရေးမှူး ဦးစိုးမြင့် (စိမ်းန)
အား ဤစာအုပ်ကို ဤမျှကောင်းမွန်အောင် ကြိုးစားဆောင်
ရွက်ခြင်းနှင့် အလှူငွေများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့
အတွက် မော်ကွန်းတင် ဂုဏ်ပြုအပ်ပါသည်။

ဥက္ကဋ္ဌ

ပ-သုံးလုံး ဝိပဿနာပညာပညာပညာ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

မာတိကာ

(က)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ဝိပဿနာပညာ အဘိုးအနွယ်ထိုက်တန်ပုံ	၁
	နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ	၆
၂။	အာနာပါန၌ မှားသော အလေ့အကျင့်	
	မလေ့ကျင့်ရ	၁၁
	နှုတ်သီးဖျား နှုတ်သီးဖျား	၁၄
	သတိမလွတ်စေရ သတိရှိနေရ၏	၁၅
	နိဂုံးချုပ်	၁၇
	အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရမည်	၁၈
၃။	အရေးကြီးသော ပါဠိတော်များ	၂၇
	ဒုလ္လဘတရား ငါးပါး	၂၇
	ပဌာန်းပါဠိတော်များ	၂၈
	ဓမ္မကထိက (၁)	၃၂
	ဓမ္မကထိက (၂)	၃၃
	ဓမ္မကထိက (၃)	၃၄
	အဝိဇ္ဇာသည် အဘယ်နည်း	၃၅

(၁)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄။	ဝေဒနာ၌ သိအပ်ခြင်း	၃၆
	တစ်နည်းဆိုသော်	၃၇
၅။	ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၁)	၄၃
၆။	ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၂)	၅၂
၇။	ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၃)	၆၁
	ဒုက္ခ ဘာကြောင့် ဖြစ်ရသလဲ	၆၃
၈။	ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၄)	၇၀
	ဝိပဿနာ အစ	၇၃
	တစ်ဆင့် တက်ပြန်သော်	၇၅
	တစ်နည်းသော်	၇၆
၉။	ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၅)	၇၉
	သမ္မုတိသစ္စာ နှင့် ပရမတ္ထသစ္စာ	၈၁
	ဝိပဿနာ ပွားများနည်း	၈၂
	ဝိပဿနာ ပွားများနည်း	၈၅
	တစ်ဆင့်တက်သော်	၈၅
	အဝိဇ္ဇာမှ ဝိဇ္ဇာသို့	၈၆

မာတိကာ

(၈)

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀။	ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၆)	၈၈
	ဘာမှန်းမသိ ညာမှန်းမသိ	၈၉
	ဥပသမာနုဿတိ	၉၁
	နိဗ္ဗာန်	၉၁
	နိဗ္ဗာန်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ရှိ-မရှိ	၉၂
	နိဗ္ဗာန် ရှိပေလို့သာ	၉၃
၁၁။	ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ (၁)	၉၇
	သမထ လုပ်တိုင်း ကောင်းပါ၏လော	၉၇
	အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရမည်	၁၀၀
	လက္ခဏာရေး (၃) ပါး	၁၀၂
၁၂။	ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ (၂)	၁၀၆
	သမထလုပ်တိုင်း ကောင်းပါ၏လော	၁၀၆
	နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုရခြင်း	၁၀၆
	ဂေါတြဘူဉာဏ်	၁၀၈
၁၃။	ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ (၃)	၁၁၅
	သမထလုပ်တိုင်း ကောင်းပါ၏လော	၁၁၅
	သမ္မာဒိဋ္ဌိ နှင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၁၁၅
	အရေးကြီးသော သမထ (၄) မျိုး	၁၁၈

(ဃ)

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သမထ အမှတ် (၁) ကုသလာ	၁၂၀
	သမထ အမှတ် (၂) ကုသလာ	၁၂၂
၁၄။	ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ (၄)	၁၂၄
	သမထလုပ်တိုင်း ကောင်းပါ၏လော	၁၂၄
	သမထ အမှတ် (၃) အကုသလာ	၁၂၄
	သမထ အမှတ် (၄) အကုသလာ	၁၂၅
	အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးစလုံး	၁၂၆
	ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ	၁၂၈
	မဟာပဒေသတရား (၄) ပါး	၁၃၂

ဝိပဿနာ ပညာသည် ဒုလ္လဘ

ဓမ္မစာ တဿ အဝဝဇော အရတဇော သစ္စာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝိပဿနာပညာ အဘိုးအနဂ္ဂ ထိုက်တန်ပုံ

သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့ . . . ပညာတကာတို့တွင်
ဝိပဿနာပညာသည် အဘိုးအနဂ္ဂ အထိုက်တန်ဆုံး ပညာဖြစ်
ခြင်းကို ဣတိဝုတ် ပါဠိတော် ခုကနိပါတ်၊ ခုတိယဝဂ်၊ ပညာပရိ
ဟိနသုတ်၊ စာမျက်နှာ (၂၁၉)၊ မြန်မာပြန် (၂၀၂) ၌ ဟောတော်
မူသော အတိုချုပ်မှာ -

“ရဟန်းတို့...ဝိပဿနာပညာ၊ မဂ်ပညာမှ ဆုတ်ယုတ်
သောသတ္တဝါတို့သည် (သမ္ပတ္တိ အားလုံးတို့ မှ) အလွန်အလွန်
ဆုတ်ယုတ်သော သတ္တဝါတို့ မည်ကုန်၏” ဟု ဟောတော်မူ၏

ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာ ဘာဝနာပညာ အရေးကြီးပုံ၊
အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပုံတို့ကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မြောက်မြားစွာ

ဟောတော်မူခဲ့သော်လည်း ဤတွင် စာတစ်ရွက်၌ ပါဝင်နိုင်သည်
တို့ကိုသာ ဖော်ပြပေးခဲ့ပေအံ့။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ကေကနိပါတ်၊ ကလျာဏမိတ္တာဒိဝဂ်
စာမျက်နှာ (၁၃)၊ မြန်မာပြန် (၁၈) ၌ ဟောတော်မူသော
သဘော အတိုချုပ်မှာ -

ရဟန်းတို့ ... ဆွေမျိုးတို့၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်
အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်သည်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း
သည် အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ... ပညာ၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည် ဆုတ်
ယုတ်ခြင်းတကာတို့တွင် အဆုတ်ယုတ်ဆုံးဟု ဟောတော်မူ၏။
ယင်းပါဠိတော်၌ ပူးတွဲလာသည်တို့မှာ -

“ရဟန်းတို့ ... ကြီးပွားခြင်း တကာတို့သည် အနည်း
ငယ်မျှသာ ဖြစ်၏။ ပညာ၏ကြီးပွားခြင်းသည် ကြီးပွားခြင်း
တကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံး” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် အချိန်ကုန်ခြင်းတူပါလျှင် အမြတ်ဆုံး
အတွက်အချိန်ကို အသုံးပြုတော်မူကြရန် အထူးတိုက်တွန်းခဲ့
ပါ၏။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နဝကနိပါတ် ဝေလာမသုတ် စာမျက်
နှာ (၁၉၅)၊ မြန်မာပြန် (၁၉၅) ၌ အနာထပိဏ် သူဌေးအား
အကြောင်းပြ၍ ဟောတော်မူရာ အတိုချုပ်မှာ -

ဒါနထက် သီလမြတ်၏။ သီလထက် သမထဘာဝနာ
မြတ်၏။ သမထဘာဝနာထက် ဝိပဿနာ မြတ်၏ဟုဟောတော်
မူ၏။

ဤ၌ ဝိပဿနာ ဘာဝနာသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှု အစုစု တို့တွင် အမြတ်ဆုံးဟူ၍ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။ ဒါန၊ သီလ၊ သမထ တို့ကို ပယ်ရန် ဟောတော်မူခြင်း မဟုတ်သည်ကို အထူး သတိ ပြုတော်မူကြပါလေ။

ယခုသော် ဝိပဿနာ ဘာဝနာပညာကို ပြန်၍ ဆက်ပေအံ့၊ သမထဘာဝနာသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ရှိနိုင်သော်လည်း စိတ်မချရသေး၊ ထို့ကြောင့် “ဗြဟ္မာ့ပြည်တဝင်းဝင်း ဝက်စာ ကျင်း တနွဲ့နွဲ့” ဟု ရှေးဆရာမြတ်တို့ ဆိုတော်မူခဲ့ကြ၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော် တိကနိပါတ် စာမျက်နှာ (၂၇၀)၊ အပိုဒ် (၁၁၇)၊ မြန်မာပြန် (၂၇၇)၌၊ ယင်း စတုတ္ထနိပါတ် စာမျက် မှာ (၄၄၁)၊ အပိုဒ် (၁၂၃)၊ မြန်မာပြန် (၄၅၃)၌ လည်းကောင်း၊ ဟောတော်မူသည်မှာ -

သမထ ဘာဝနာမှ ဝိပဿနာ ဘာဝနာသို့ မတက်သော် အပါယ်သို့ ကျရောက်နိုင်၍ ဝိပဿနာဘာဝနာသို့ တက်ကာ ပွားများအားထုတ်သူတို့သာ အပါယ်တံခါးတို့ကို ပိတ်စေ၏။ ဝိသာခါ၊ အနာထပိဏ်တို့ကဲ့သို့ ဘုံစဉ်စံလိုက ဘုံစဉ်စံနိုင်ပြီးလျှင် ကမ္ဘာကိုဆက်၍ အသက်ရှည်စေလိုပါက သုဒ္ဓါဝါသ-(၅) ဘုံကို ရောက်စေအောင် ဝိပဿနာဘာဝနာကို ဆက်၍ပွားများအား ထုတ်သော် ကမ္ဘာကိုဆက်၍ အသက်ရှည်နိုင်လေသည်။

ဝိပဿနာ ပညာထူးခြားပုံကို ဆိုဦးအံ့၊ ဆုတ်သီလကွန် ပါဠိတော် ကုဋဒန္တသုတ် ၌ ရှည်လျားစွာ ဟောတော်မူသည်မှာ-

မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၁၅၅) တွင် လာရှိသည်ကို စာဖတ်သူတို့ နားလည်လွယ်ကူစေရန် လိုရင်းအားဘော်ကို အတိုချုပ်ကာ ဖော်ပြရသော် -

“ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်ခြင်းသည် ဒါန၊ သီလ၊ သမထ တို့ထက်သာလွန် မွန်မြတ်ပြီးလျှင် သာ၍ နည်းသောကိစ္စလည်း ရှိ၏။ သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှု လည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အကျိုးလည်းရှိ၏။ သာ၍များသော အာနိသင်လည်း ရှိ၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ထို့ပြင်တစ်ရပ် ထူးခြားစွာ သိအပ်ပြန်သည်မှာ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၊ စာမျက်နှာ (၁၁၄)၊ မြန်မာပြန် (၁၃၂) ၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုမည့်ဆဲဆဲတွင် နတ်နှင့်တကွကုန်သော လူတို့သည် အမျိုးမျိုးသော ပူဇော်မှုကို ပြုကြ ကုန်၏။ ထိုအခါ ရှင်တော်ဘုရားက အရှင်အာနန္ဒာအား

“အာနန္ဒာ... ဤမျှသော ပူဇော်မှုဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ အားအရှိအသေပြုသည် မမည်သေး၊ အလေးပြုသည် မမည်သေး၊ မြတ်နိုးသည် မမည်သေး၊ ပူဇော်သည် မမည်သေး၊ ပဿသည် မမည်သေး။”

ယော ခေါ် အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဥပါသတော ဝါ ဥပါသိကာ ဝါ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဇ္ဇော ဝိဟရတိ သာမိစိပဋိပဇ္ဇော အနုဓမ္မစာရိ၊ သော တထာဂတံ သက္ကဓောတိ ဂရုံ ကဓောတိ မာနေတိ ပူဇေတိ အပစီယတိ ပရာမာယ ပူဇာယ . . .။

“အာနန္ဒာ . . . အကြင်ရဟန်းဖြစ်စေ၊ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ၊ ဥပါသကာ ဖြစ်စေ၊ ဥပါသိကာမ ဖြစ်စေ၊ လောကုတ္တရာတရားနှင့်လျော်သော တရားကို ကျင့်လျက်နေ၏။ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေ၏။ တရားနှင့်လျော်စွာ ကျင့်လျက်နေ၏။ ထိုသူသည် အမြတ်ဆုံး ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အရှိအသေပြုသည် မည်၏။ မြတ်နိုးသည် မည်၏။ ပူဇော်သည် မည်၏။ ပဿသည် မည်၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား အကောင်းဆုံး ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကောင်းဆုံးအကျိုးကို ပြန်လည်ရရှိလေသည်။ အကောင်းဆုံးအကျိုးမှာ အပါယ်တံခါးပိတ်၍ ဘုံစဉ်စံရန် ဖြစ်၏။

ထိုမှတစ်ပါး “ဝိပဿနာ ပညာ” အဘိုးအနန္တထိုက်တန်ပုံကို ဆိုဦးအံ့၊ ဖြစ်ခဲ့သော “ဒုလ္လဘတရား” ငါးပါးတွင် အဋ္ဌကထာ၌ လာရှိသော “ဒုလ္လဘတရား” နှစ်ပါးမှာ

ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ၊

မနုဿတ္တဘာဝေါ ဒုလ္လဘော။

“ဘုရား၏ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ခဲယဉ်း၏။ လူ၏ အဖြစ်သည် ခဲယဉ်း၏” ဟု ဖွင့်ဆိုတော်မူ၏။ “ဝိပဿနာ ပညာ” ဟူသည် တစ်ဆူတစ်ဆူသော ရှင်တော်ဘုရားတို့ ပွင့်တော်မူမှ သိရှိရသော “ပညာရပ်ကြီး” ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ “ဝိပဿနာ ဘာဝနာ” ပွားများနည်း အစစ်အမှန်ကို “ဒုလ္လဘတရား” ဟု

စွဲမြဲစွာ သိရှိထားတော်မူကြပါလေ။

နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ

“နှစ်ကျိပ် ရှစ်ဆူ၊ နှစ်ကျိပ် ရှစ်ဆူ” ဟု ခေါ်ဆိုခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ -ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ ရှေးသရောအခါက ဒီပင်္ကရာ ရှင်တော်ဘုရားနှင့် သုမေဓာ သျှင်ရသေ့တို့ တွေ့ကြစဉ်အခါက အစပြု၍ သုမေဓာ သျှင်ရသေ့သည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိရန် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းကြာအောင် ကျင့်တော်မူပါမှ ယခု “ဘဒ္ဒကမ္ဘာ” တွင် “ဂေါတမဗုဒ္ဓ” အမည်တော်ဖြင့် ပွင့်တော်မူလာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ထိုသုမေဓာ သျှင်ရသေ့ ကမ္ဘာမှ ယခုဘဒ္ဒကမ္ဘာအထိ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတွင် ပွင့်တော်မူသော ရှင်တော်ဘုရားပေါင်းမှာ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူမျှသာ ပွင့်တော်မူခြင်းကြောင့် “နှစ်ကျိပ် ရှစ်ဆူ၊ နှစ်ကျိပ် ရှစ်ဆူ” ဟု ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်၏။

ကမ္ဘာ		ဗုဒ္ဓ
၁	တဏှင်္ကရာ၊ မေဓင်္ကရာ၊ သရဏင်္ကရာ၊ ဒီပင်္ကရာ	၄-ဆူ
၂	ကောဏ္ဍည	၁-ဆူ
၃	မင်္ဂလ၊ သုမန၊ ရေဝတ၊ သောဘိတ	၄-ဆူ
၄	အနောဒဿီ၊ ပဒုမ၊ နာရဒ	၃-ဆူ
၅	ပဒုမုတ္တရ	၁-ဆူ
၆	သုမေဓ၊ သုဇာတ	၂-ဆူ

၇	ပိယဒဿီ၊ အတ္တဒဿီ၊ ဓမ္မဒဿီ	၃-ဆူ
၈	သိဒ္ဓတ္ထ	၁-ဆူ
၉	တိဿ၊ ဗုဿ	၂-ဆူ
၁၀	ဝိပဿီ	၁-ဆူ
၁၁	သိဒ္ဓိ၊ ဝေဿဘူ	၂-ဆူ
၁၂	ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ	၄-ဆူ
	၁၂-ကမ္ဘာ	၂၈-ဆူ

(ခုဒ္ဒကနိကာယ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိတော် ဒုတိယတွဲ စာ-၃၈၁)

ဤတွင် သိစေလိုသော အချက်ကြီးကား သုမေဓာ သျှင်ရသေ့သည် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကျင့်တော်မူရာ တစ်ဆယ့်နှစ်ကမ္ဘာတို့၌သာ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူသည်ဖြစ်ရကား ကျန်ကမ္ဘာပေါင်း လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာ ၉၉,၉၈၈ ကမ္ဘာတို့၌ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူခြင်းကို အထူးသိရှိကြစေလိုခြင်းကြောင့် ဤမျှ ရှင်းလင်းရေးသားပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတို့ ပွင့်တော်မူရန် အလွန်အလွန် ခဲယဉ်းလှသောကြောင့် “ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိ” ဟု အဋ္ဌကထာဆရာမြတ် ဖွင့်ဆိုတော်မူခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤ၌ တစ်ကမ္ဘာ တစ်ကမ္ဘာသည် မည်မျှကြာသနည်းဆိုသော် နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အနုမတဂ္ဂသံယုတ် မြန်မာပြန်စာမျက်နှာ (၃၇၇) ၌ လာရှိသည်တို့ကို အတိုချုပ် ဖော်ပြရသော်

“ရဟန်း . . . ကမ္ဘာ၏ သက်တမ်းသည်ရှည်လျားလှ၏ အနှစ် အရာ အထောင် အသောင်း အသိန်းအားဖြင့် ရေတွက် ခြင်းငှာ မလွယ်ကူဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

ရဟန်း. . . အလွန်ကြီးမားသော ကျောက်တောင်ကြီး ကို အနှစ်တစ်ရာ၊ တစ်ရာကြာမှ နူးညံ့သောအဝတ်ဖြင့် ပွတ် တိုက် ရာ ကျောက်တောင်ကြီးသည် ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ကမ္ဘာ၏ ကုန်ခြင်းသို့ကား မရောက်ရာ ကမ္ဘာသည် ဤမျှကြာ၏။

ရဟန်း . . . အလျား တစ်ယူဇနာ အနံ တစ်ယူဇနာ အစောက်တစ်ယူဇနာရှိသော မုန်ညင်းစေ့တို့ဖြင့် ပြည့်သော သံဖြင့်ပြီးသော မြို့သည်ရှိရာ ယောက်ျားသည် ထိုမြို့တွင်းရှိ မုန်ညင်းစေ့ပုံမှ အနှစ်တစ်ရာ၊ တစ်ရာတို့တွင် မုန်ညင်းစေ့ တစ်စေ့စီ ထုတ်သော် မုန်ညင်းစေ့တို့သည် ကုန်ခြင်းသို့ ရောက် ရာ၏။ ကမ္ဘာသည် ကုန်ဆုံးခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ရာ” ဟု ဟော တော်မူ ၏။

အသင်္ချေအတွက်ကိုမူ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် စတုတ္ထနိပါတ် မြန်မာပြန်စာမျက်နှာ (၄၇၃) တွင် ဖတ်ရှုတော်မူပါလေ။

ယခုသော် “မနုဿတ္တဘာဝေါ ဒုလ္လဘော” ကို ရှင်းဦးအံ့၊ မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော်၊ သစ္စသံယုတ်၊ ပါတဝဂ်၊ ပဌမဆိဝ္ဗဋ္ဌ ယုဂသုတ်၌ ဟောတော်မူသော အတိုချုပ်သဘောမှာ -

အလွန်အလွန် ကျယ်ပြန့်လှသော သမုဒ္ဒရာကြီးတွင် အပေါက်တစ်ခုမျှသာရှိသော ထမ်းပိုးကိုတစ်နေရာရာမှ ပစ်ချလိုက်ရာ လေတို့သည်လည်းကောင်း၊ လှိုင်းတို့သည်လည်းကောင်း တိုက်ခတ်ကြသဖြင့် ထိုထမ်းပိုးသည် နေရာအစဉ် ရွှေ့ပြောင်းလျက် ရှိနေ၏။

“တစ်ဖန်သော် လိပ်ကန်းကြီးတစ်ကောင်သည် ထိုကျယ်ပြန့်လှသော သမုဒ္ဒရာကြီးတွင် အနှစ်တစ်ရာ၊ အနှစ်တစ်ရာ ကြာပါမှ ရေပေါ်သို့ တစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ် ပေါ်တက်လာရာ ထိုလိပ်ကန်းကြီး၏ ဦးခေါင်းလည်ပင်းသည် ထမ်းပိုးအပေါက်တွင် စွပ်မိရန် ခဲယဉ်းဘိသကဲ့သို့ ထိုလူမိုက်သည် တစ်ကြိမ်မျှအပါယ်သို့ ကျရောက် သွားပါက လူ့အဖြစ်ကို ပြန်လည်ရရှိရန် မလွယ်ကူ” ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောတော်မူခဲ့၏။

ထိုမျှ လူ့အဖြစ်ကို ရရှိရန်ခဲယဉ်းခြင်းကြောင့် “လူ့ပြည်က အပ်တစ်စင်း မြဟွာပြည်က အပ်တစ်စင်း အပ်သွားချင်းသာ ထိဘွယ်ရာ” ဟု ရှေးဆရာမြတ်တို့ ဆိုစမှတ် ရှိခဲ့ကြပေသည်။

ဆက်ဦးအံ့ . . . အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ကေကနိပါတ် မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၄၈)၊ အပိုဒ် (၃၃၆) ၌ . . .

“ရဟန်းတို့ . . . လူ့ပြည်မှ စုတေ၍ လူ့ပြည်သို့ တစ်ဖန် ပြန်လည်ရောက်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည် နည်းပါးကုန်၏။

အပါယ် (၄) ဘုံသို့ ကျရောက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် များလှကုန်၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် “မနုဿတ္တ ဘာဝေါ ဒုလ္လဘော” လူ့အဖြစ် ရခဲခြင်းကိုလည်း ထင်ရှားစွာ သိရှိထားရပေမည်။

ဤမျှဖြင့် နိဂုံးချုပ်ရသော် အစဉ် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း “ဝိပဿနာပညာ၏ အဘိုးအနန္တထိုက်တန်ခြင်း” နှင့် “ဝိပဿနာပညာသည် ဒုလ္လဘတရား” ပင် ဖြစ်ခြင်းကို ပိုင်နိုင်စွာ သိရှိထားတော်မူကြရပေမည်။ ထိုမှတစ်ပါး ယခုအခါ မဂ်တု၊ ဖိုလ်တု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတုများ အလွန်ပေါများလာခြင်းကိုလည်း အထူးသတိပြုတော် မူကြရပေမည်။

ယင်းသို့ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ရခဲလှသော လူ့ဘဝကို ရရှိကြ ပြီးလျှင် ရခဲလှသော သာသနာတွင်းသို့ ရောက်ရှိနေရကား ထို ထိုက်တန်လှသော အလွန်အလွန် မွန်မြတ်လှသော အခွင့်အရေး ကြီးကို လက်မလွှတ်စေဘဲ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို ပိတ်စေ ၍ “သန္တိသုခ” ကြီးကို ရရှိစေရန် ပါဠိတော် အရပ်ရပ်တို့နှင့် ကိုက်ညီစွာ သင်ပြပေးနိုင်သော ဆရာကောင်း ဆရာမြတ်တို့ကို ရှာဖွေကာ “ဝိပဿနာ ဘာဝနာ” ကို ကြိုးစားပွားများအား ထုတ်တော် မူရစ်ခဲ့ကြပါလေ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

အာနာပါန ဌိ မှားသော

အလေ့အကျင့်ကို မလေ့ကျင့်ရ

သမထဘာဝနာ (၄၀) ရှိရာတွင် အနုဿတိ (၁၀) ပါး ပါရှိ၏။ ထို (၁၀) ပါးတွင် (အာနာပါနဿတိ) ထွက်သက်လေ၊ ဝင်သက်လေ ပါရှိခြင်းကို အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ဧကကနိပါတ် စာမျက်နှာ (၃၂)၊ အပိုဒ် (၂၉၆-၂၉၇)၊ မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၄၀) ၌ ဟောတော်မူ၏။

အာနာပါန ပွားများသည်ကို သုတ်မဟာဝါ ပါဠိတော် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ကာယာနုပဿနာ အာနာပါနပဗ္ဗ စာမျက်နှာ (၂၃၁)၊ အပိုဒ် (၃၇၄)၊ မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၂၆၀) ၌ လည်းကောင်း၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် မူလပရိယာယဝဂ် မဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ် စာမျက်နှာ (၇၀)၊ အပိုဒ် (၁၀၇)၊ မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၇၇) ၌လည်းကောင်း ဟောတော်မူ၏။

ယင်းသို့ အာနာပါနအတွက် ဟောတော်မူရာ ပါဠိတော်မှာ စာတစ်မျက်နှာခန့်သာ လာရှိ၍ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် အနုပဒ ဝဂ် အာနာပါနဿ တိသုတ်တွင် ဟောတော်မူရာ၌ စာမျက်နှာ ၅၈ မျက်နှာကျော် လာရှိ၏။

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အာနာပါနသံယုတ်၌ အာနာ ပါန အတွက် စာမျက်နှာ (၂၆)မျက်နှာခန့်လာရှိ၍ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါ ဠိတော် အာနာပါနဿတိကထာ ၌ အာနာပါနအတွက် စာမျက်နှာ

(၃၆) မျက်နှာခန့် လာရှိ၏။ ထိုမှတစ်ပါး အာနာပါနအတွက် အခြားပါဠိတော်များလည်း ကျန်ရှိနေပေသေး၏။ ယင်းသို့ လျှင် အာနာပါနအတွက် ဟောတော်မူသည်တို့ကို ရှုထောင့် အမျိုးမျိုးတို့မှ စုံစမ်းလေ့လာမှသာလျှင် ပြည့်စုံစွာ သဘာဝ ဆိုက်အောင် သိရှိနိုင်ပေမည်။

ပါဠိတော်များတွင် အာနာပါနဘာဝနာကို ပွားများရန် အထူးတိုက်တွန်းတော်မူခဲ့၏။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နဝကနိပါတ် သမ္မောဓိဝဂ် မေဃိယသုတ် ဟောတော်မူသည်မှ အတိုချုပ်မှာ

“တပ်မက်ခြင်း ရာဂကိုပယ်ရန် အသုဘကို ပွားများရမည်။ သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးလိုသော ဗျာပါဒကို ပယ်ရန် မေတ္တာဘာဝနာကို ပွားများရမည်။ ဝိတက်ကို ပယ် ဖြတ်ရန် အာနာပါနဿတိကို ပွားများရမည်။ ငါဟူသော အသွိ မာနကိုပယ်ရန် အနိစ္စသညာကို ပွားများရမည်” ဟု ဟောတော် မူ၏။ ဤ၌ ဝိတက်ကို ပယ်ဖြတ်ရန် အာနာပါနဿတိကို ပွားများ ရမည် ဖြစ်၏။

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၂၀၂) ၌ ဟောတော်မူသော အတိုချုပ်မှာ -

“နွေအခါ အထက်ကို လွင့်တက်နေသော မြူမှုန်တို့ကို အခါမဲ့မိုဏ်းကြီး ရွာသွန်းလိုက်သည်ရှိသော် မြူမှုန်တို့သည် တစ်ခဏခြင်း ကွယ်ပျောက်စေနိုင် ဘိသကဲ့သို့ အာနာပါနဿတိကို

ပွားများလိုက်သည်ရှိသော် အကုသိုလ် တရားတို့သည် တဏှာခြင်း ကွယ်ပျောက်ငြိမ်းအေးစေနိုင်၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤ၌ အာနာပါနကို ဒီဂရီရင့်သန်လာအောင် ပွားများအားထုတ်ထားပါက ဖြစ်ပေါ်လာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို လွယ်ကူစွာ ပယ်ဖျောက်နိုင်သည်သာမကသေး၊ ဒါနု၊ သီလတို့ထက် မြတ်သော သမထဘာဝနာသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းကို သိရှိတော်မူကြပါလေ။

ယင်း ပါဠိတော် မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၂၇၈) ပဒီပေါပမသုတ်၌ ဟောတော်မူသည့် အတိုချုပ်မှာ -

“ရဟန်းတို့ . . . ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိုယ်၊ မပင်ပန်း မျက်စိမပင်ပန်းကုန်ရာ စိတ်သည်လည်း မစွဲလမ်းမှု၍ အာသဝတို့မှ လွတ်မြောက်ရာ၏ဟု အလိုရှိခဲ့မှု အာနာပါနဿတိနှင့် ယှဉ်သောသမာဓိကို ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းအပ်” ၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤဟောတော်မူချက်အရ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများအားထုတ်ပါက ကိုယ်၏ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း မရှိသည်ကို သိအပ်ပြန်လေသည်။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်သစ္စသံယုတ် (ဓမ္မစကြာ) ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ် မြန်မာပြန်စာမျက်နှာ (၃၇၃) ၌ ဟောတော်မူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်သဘောအတိုချုပ်မှာ-

“ရဟန်းတို့ . . . အရိယာဖြစ်လိုသော အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကာမဂုဏ်ခံစားခြင်းနှင့် မိမိကိုယ်

စိတ်တို့၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အယုတ်တရား (၂) ပါးတို့ကို မလေ့ကျင့်ရ” ဟု ဟောတော်မူခဲ့၏။

ယင်းသို့ ဟောတော်မူချက်အရ အာနာပါန ဘာဝနာ ကို ပွားများရာ၌ မိမိကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော (အတ္တကိလမထာနုယောဂ) အယုတ်တရားကို မလေ့ကျင့်ရခြင်းကို သိရှိရပြန်၏။

သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ . . . နည်းမှန်လမ်းမှန်ကို ရရှိတော်မူကြစေရန် ဆက်ဦးအံ့၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အာနာပါနသံယုတ် ဧကမ္မဝဂ် မဟာကပ္ပိနသုတ် ၌ ဟောတော်မူသည့် အတိုချုပ်မှာ -

အရှင်မဟာကပ္ပိနသည် အာနာပါန ဘာဝနာကို ပွားများရာ၌ မည်သည့်အချိန်အခါမဆို ကိုယ်၏တုန်လှုပ်ခြင်း၊ စိတ်၏တုန်လှုပ်ခြင်း မဖြစ်သည်ကို ဟောတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် အာနာပါနဘာဝနာကို ပွားများရာ၌ ကိုယ်၏တုန်လှုပ်ခြင်း၊ စိတ်၏တုန်လှုပ်ခြင်း မဖြစ်စေရ၊ ယိမ်းထိုးနေသော ကိုယ် မဖြစ်စေရ၊ ဖြစ်နေပါက အာနာပါနဘာဝနာမဖြစ်၊ ပါဠိတော်နှင့် မကိုက်သည်ကို အထူးသတိပြုတော်မူကြပါလေ။

နှုတ်သီးဖျား နှုတ်ခမ်းဖျား

ပဋိသန္ဓိဒါမဂ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာ (၁၇၀)၊ စာကြောင်း ၃၆ (၁၀) ၌ “နာသိကဓွေ ဝါ မုခနိမိတ္တေ ဝါ သတိ ဥပဋ္ဌပေတွာ

နိဿိန္ဒော ဟောတိ” မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၂၁၇)၊ စာကြောင်း ၃၅ (၁၂)၊ နှာသီးဖျား၌လည်းကောင်း၊ နှုတ်ခမ်းဖျား၌လည်းကောင်း သတိကို ရှေ့ရှုထား၍ ထိုင်နေ၏။

ဤ၌ သိရှိရမည်မှာ အာနာပါနဿတိကို နှာသီးဖျား၊ သို့မဟုတ် နှုတ်ခမ်းဖျား၌ထားလျက် သိရှိနေရ၏။ သတိရှိနေရ၏။ သတိမလွတ်ရ၊ သတိကို ဦးခေါင်း၌လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တစ်နေရာ၌လည်းကောင်း မထားရ၊ ဤ သဘောကို ဝိဘင်းပါဠိတော် ဈာနဝိဘင်္ဂသုတ္တန္တဘာဇနီယ၌ လည်းဟောတော်မူလေ၏။

သတိမလွတ်စေရ သတိရှိနေရ၏။

အာနာပါနဘာဝနာကို ပွားများရာ၌ သတိမလွတ်စေရ၊ ထို့ကြောင့် မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အာနာပါနသံယုတ်အစ မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၂၇၃) စာကြောင်း ၃၆၅၌ လာရှိသော သဘောအတိုချုပ်မှာ -

“ထိုရဟန်းသည် သတိရှိလျက်သာလျှင် ထွက်သက် လေကို ထုတ်၏။ သတိရှိလျက်သာလျှင် ဝင်သက်လေကို ရှူ၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ယင်းပါဠိတော် ကေဓမ္မဝဂ် ကိမိလသုတ် မြန်မာ ပြန် စာမျက်နှာ (၂၀၄)၊ စာကြောင်း ၂၆၆ ၌-

“အာနန္ဒာ . . . သတိလွတ်သော ဆင်ခြင်ဉာဏ်မရှိသူ အား အာနာပါနဿတိ သမာဓိ ပွားများခြင်းကို ငါ မဆို” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်အရလည်း အာနာပါနဘာဝနာကို ပွားများ အားထုတ်ရာ၌ သတိမလွတ်စေရ၊ သတိလွတ်လျက် မူးလဲမေ့ မျောသွားခြင်းကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း၊ အတ္တ ကိလမထာနုယောဂ အကျင့်သို့ရောက်ပြန်တော့၏။

ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ တားမြစ်တော်မူသော အယုတ် တရားလည်းဖြစ်သော အာနာပါနကျင့်နည်းကို ဝေးစွာရှောင် ကြဉ်ရပေမည်၊ အထက်ဖော်ပြခဲ့သော သုတ်မဟာဝါ ပါဠိတော် ၌ လာရှိသည်မှာ -

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။

ထွက်သက်လေ၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှိတ်မည်ဟု (သိက္ခတိ) ကျင့်၏။

သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။

ဝင်သက်လေ၏ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ် အပေါင်းကို ထင်ရှားလျက်သိလျက် ရှုမည်ဟု (သိက္ခတိ) ကျင့်၏။

ဤ၌လည်း ထွက်သက်လေ၊ ဝင်သက်လေတို့ကို အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သတိမလစ်စေဘဲ စိတ်တခြား တစ်ပါးသို့ မရောက်စေဘဲ လေ့ကျင့်ပွားများ အားထုတ်ရမည် ဖြစ်၏။ ယင်း ပါဠိတော်၌ တဆင့်တက်ကာ ဟောတော်မူပြန်သည်မှာ -

ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။

ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမီတိ သိက္ခတိ။

(ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓ နိဿယမှ)

ကာယသင်္ခါရံ၊ အရှူပြင်း၍ ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက်ကို၊ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ သာယာဖြည်းညှင်းရှိုက်ခြင်းဖြင့် ငြိမ်း စေလျက်၊ အဿသိဿာမိတိ၊ ထွက်သက် ရှူအံ့ဟူ၍၊ သိက္ခတိ အားထုတ်သဖြင့် ကျင့်၏။

ကာယသင်္ခါရံ၊ အရှိုက်ပြင်း၍ ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက်ကို၊ ပဿမ္ဘယံ-ပဿမ္ဘယန္တော၊ သာယာဖြည်းညှင်း ရှူခြင်းဖြင့် ငြိမ်းစေလျက်၊ ပဿသိဿာမိတိ၊ ဝင်သက်ရှိုက်အံ့ဟူ၍ သိက္ခတိ အားထုတ်သဖြင့် ကျင့်၏။

ဤပါဠိတော်အရဆိုလျှင် ပြင်းထန်စွာ မရှူရှိုက်ရသည် သာမကသေး၊ မိမိနဂိုရင်း ရှူရှိုက်နေသော ထွက်သက်လေ၊ ဝင်သက်လေကိုပင် ခါတိုင်းရှူရှိုက်နေသကဲ့သို့၊ မရှူရှိုက် စေဘဲ ဖြည်းညှင်းငြိမ်သက်သွားအောင် လေ့ကျင့်ရမည်ဟု ထပ်ဆင့်မိန့်တော်မူခြင်းကို သတိပြုတော်မူကြရပေမည်။

ဤစာရွက်ဖြင့် ရေးသားဖော်ပြပေးရခြင်း၏အကြောင်း ရင်းမှာ သူတစ်ပါးအား မလိုမုန်းထား၊ ယုတ်ညံ့သောစိတ် လုံးဝမပါရှိပါ။ သန့်ရှင်းသော ကုသိုလ်စေတနာ အစစ်အမှန် ဖြင့် လမ်းမှားမှလမ်းမှန်သို့ ရောက်ကြစေရန် ရေးသားဖော် ပြခြင်း ဖြစ်သည်ကို သစ္စာဆိုရဲပါ၏။

နိဂုံးချုပ်

အာနာပါနအတွက် ရေးသားရန်များစွာ ကျန်ရှိသော် လည်း ဤမျှဖြင့် နိဂုံးချုပ်ရသော် -

- ၁။ အထက်၌ ရေးသားခဲ့သည်တို့မှာ အာနာပါန သမထ ဘာဝနာအတွက်မျှသာဖြစ်၍ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ သို့တက်ရန် ကျန်ရှိပေသေး၏။
- ၂။ အာနာပါန ပွားများခြင်းသည် စိတ်ကိုငြိမ်အောင် ထိန်း သိမ်းရာတွင် အကောင်းဆုံးတစ်ရပ် ဖြစ်၏။
- ၃။ အာနာပါန ပွားများရာ၌ ကိုယ်ကို ပင်ပန်းဆင်းရဲစေ သော အယုတ်တရားအကျင့် မဖြစ်စေရ။
- ၄။ ထွက်သက်လေ၊ ဝင်သက်လေတို့ကို အစမှအဆုံးအထိ သတိမလွတ်စေဘဲ နှာသီးဖျားနှင့် နှုတ်ခမ်းဖျားကနေ၍ သိမ်းဆည်းရှုမှတ်နေရ၏။
- ၅။ အာနာပါနသမထဘာဝနာကို မှန်ကန်ပွားများသော် ဒါန၊ သီလထက်မြတ်၍ ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ရောက်ရှိနိုင်၏။ သို့ရာတွင် ဝိပဿနာ ဘာဝနာသို့ မတက်သော် သောတပန် မဖြစ် နိုင်၊ အပါယ်လေးပါး တံခါးကို မပိတ်စေနိုင်ခြင်းကို အထူးသတိ ပြုတော်မူကြပါလေ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့။

အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရမည်

ယောဂီအပေါင်းတို့... အစကောင်းမှ အနှောင်း သေချာသည်ဟူသော ရှေးအစဉ်အလာ စကားတစ်ရပ်သည် ရှိ ခဲ့၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော် မဟာဝဂ် မြန်မာပြန် စာမျက် နှာ (၂၁၅) ၌ -

သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ်၊ အရဟတ္တမဂ်တို့၏ အစကား အဘယ်နည်း။ အဖြေမှာ ယင်းပါဠိတော် စာမျက်နှာ (၁၆၈) အောက်ဆုံး စာကြောင်း၌ -

အရဟတ္တ မဂ္ဂဿ

ပဋိပဒါ ဝိသုဒ္ဓိံ အာဒိ။

“အရဟတ္တမဂ်၏ အစကား အကျင့်စင်ကြယ်ခြင်း ပဋိပဒါ ဝိသုဒ္ဓိတည်း” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာဘာဝနာပွားရာ၌ ရှေးဦးစွာ အစကပင်လျှင် ပါဠိတော်အရပ်ရပ်တို့နှင့် ကိုက်ညီသော သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော အကျင့်မှန်ကို အထူးအလိုရှိအပ်လေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး သတိပြုရဦးမည်မှာ ဒုတိယကမ္မာစစ်ကြီးအပြီးတွင် မဂ်တု ဖိုလ်တု ကမ္မဋ္ဌာန်းတုများသည် များစွာပေါ်ပေါက်လာခြင်းကို အထူးသတိပြုအပ်လေသည်။ မဂ်တု ဖိုလ်တု ကမ္မဋ္ဌာန်းတုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ကွယ်ပျောက်ရာ ကွယ်ပျောက်ကြောင်းအတွက် ကြီးမားထွားကြိုင်းလှသော ရန်သူကြီးဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် -

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ကဿပသံယုတ်၊ သဒ္ဓမ္မပုတိရူပကသုတ်၌ အရှင်မဟာကဿပ မေးလျှောက်သည်ကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဖြေဆိုတော်မူသည်မှာ -

ယတော စ ခေါ ကဿပ

သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကံ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊

အထ သဒ္ဓမ္မ အန္တရဓာနံ ဟောတိ။

“ကဿပ . . . အကြင်အခါ၌ကား လောက၌ သူတော်
ကောင်းတရား အတုအယောင်သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ
၌ သူတော်ကောင်း တရားကွယ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏” ဟု မိန့်တော်
မူ၏။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ မဂ်တု ဖိုလ်တု ကမ္မဋ္ဌာန်းတုများ
အလွန်ပေါများလာရကား မိမိ၏အစကနဦး အထွက်မှန်ရန်
အောက်ပါ ပါဠိတော်များကို ဖတ်ရှုတော်မူကြပါလေ။ ဝိပဿနာ
ဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်မည်ဆိုသော် ရှေးဦးစွာ အတ္တ နှင့်
အနတ္တ ကွဲရ၏။ အတ္တ နှင့် အနတ္တ မကွဲဘဲ အတ္တ နှင့် ပွားများ
အားထုတ်နေပါက အလိုရှိအပ်သော မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်
ပေါ်စေနိုင်၊ သောတပန် မဖြစ်နိုင်၊ အပါယ်လေးပါး တံခါးများ
ကို မပိတ်စေနိုင်။

ထို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓိဒါမဂ် ပါဠိတော် ပညာဝဂ် စာမျက်
နှာ (၄၁၀)၊ မြန်မာပြန် (၄၇၂) ၌လည်းကောင်း၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်
ပါဠိတော် ဆက္ကနိပါတ် အာနိသံသဝဂ် အနတ္တသုတ် စာမျက်နှာ
(၃၈၅)၊ မြန်မာပြန် (၄၈၆) ၌ လည်းကောင်း -

သော ဝတ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကိဉ္စိ ဓမ္မံ

အတ္တတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ

ခန္တိယာ သမနန္ဒာဂတော ဘဝိဿတီတိ

နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ရဟန်းတို့... စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် အနည်းငယ်သော
တရားကို အတ္တဟု ရှုသည်ရှိသော် မဂ်နှင့်လျော်သောအလို အနု
လောမဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်မည့် အကြောင်းသည်မရှိ။

သော ဝတ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဗ္ဗဓမ္မေ

အနုတ္တတော သမနုပဿန္တော အနုလောမိကာယ

ခန္တိယာ သမနန္ဒာဂတော ဘဝိဿတီတိ

ဌာန မေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

ရဟန်းတို့... စင်စစ် ထိုရဟန်းသည် အလုံးစုံသောတရား
တို့ကို အတ္တမဟုတ် အနုတ္တဟု ရှုသည်ရှိသော် မဂ်နှင့် လျော်သော
အလို အနုလောမဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်မည့် အကြောင်း
သည် ရှိ၏။

အဋ္ဌသာလိနီ နိက္ခေပကဏ္ဍ စာမျက်နှာ (၃၈၈) ၌ -

တာ သဗ္ဗာပိ မဂ္ဂါဝရကာ

န သဂ္ဂါဝရကာ။

အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့် ပွားများသော် မဂ်ဖိုလ် ရရှိရေးကို တား၏။
နတ်ရွာသို့ ရောက်ရှိရေးကို မတားဟု လာရှိ၏။ ဤကျမ်း အကိုး
အကားများအရ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်စေရန်၊ သောတာ

ပန် ဖြစ်စေရန်၊ အပါယ်လေးပါး တံခါးပိတ်စေရန် အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရမည်ဆိုခြင်းကို သိရှိထားရပေမည်။

ဆက်ဦးအံ့။ ။ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် သီဟနာဒဝဂ် စူဠ သီဟနာသုတ်၌ ရှည်လျားစွာ ဟောတော်မူသည်မှ ဤတွင် အလိုရှိအပ်သည်ကို ဖော်ပြရသော် -

ကာမုပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌပါဒါနံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ အတ္တဝါ ဒုပါ ဒါနံဟူ၍ (၄) မျိုးရှိရာ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပဌမ (၃) မျိုး ကို သင်ပြပေးနိုင်သော်လည်း အတ္တဝါဒုပါဒါနံကို မဟောပြော မသင်ပြနိုင်ကြပေ။

သင်္ဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဒေဝတာသံယုတ် သတ္တိဝဂ် သတ္တိသုတ် စာမျက်နှာ (၁၂) ၌ လာရှိသေးသည်မှာ ဒေဝတာ တစ်ဦးက ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား -

သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော၊

ဒယုမာနောဝ မတ္ထကေ။

ကာမရာဂပ္ပဟာနာယ၊

သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေတိ။

မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၁၂) ၌ -

“လုံဖြင့် အထိုးခံရသော သူကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဦး ခေါင်း၌ မီး လောင်ခံရသော သူကဲ့သို့လည်းကောင်း ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်၌ တပ်စွန်းမှု ရာဂကိုပယ်ရန် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏” ဟု ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သက္ကာဒိဋ္ဌိ (ဝါ) အတ္တဒိဋ္ဌိ အယူ ရှိနေသော ဒေဝတာအား -

သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော၊

ဒယမာနော မတ္တကေ။

သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိပဟာနာယ၊

သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေတိ။

“လုံဖြင့် အထိုးခံရသော သူကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဦး ခေါင်း၌ မီး လောင်ခံရသော သူကဲ့သို့လည်းကောင်း ရဟန်းသည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရန်သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ နေရာ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

(မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ တို့ တူခြင်းကို ခန္ဓ ဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဒိဋ္ဌိဝဂ် စာမျက်နှာ (၁၅၁)၊ မြန်မာပြန် (၁၄၂) ၌ တွေ့ရှိနိုင်၏။)

ဝိပဿနာ ဘာဝနာလုပ်ငန်းတွင် အတ္တ လုံးဝမရှိ၊ ဓမ္မပဒ ပါဠိတော် မဂ္ဂဝဂ်အပိုဒ် (၂၇၉) ၌-

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊

ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။

အထ နိဗ္ဗိန္နတိ ဒုက္ခေ၊

သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

“အကြင်အခါ ဓမ္မသဘာဝ အားလုံးတို့သည် အနတ္တဟု ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုမြင်နိုင်၏။ ထိုအခါ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရ

တို့၌ ပြီးငွေ့၏။ ဤပြီးငွေ့ခြင်းသည် ကိလေသာ စင်ကြယ်ရာ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းဖြစ်၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ထင်ရှားစေဦးအံ့၊ ပရိဝါပါဠိတော် သမုဋ္ဌာနသီသ သင်္ခေပ စာမျက်နှာ (၁၅၇)၊ မြန်မာပြန် (၂၃၄) ၌ -

အနိစ္စာ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊

ဒုက္ခာ နတ္တာစ သင်္ခတာ။

နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ ပညတ္တိ၊

အနတ္တာ ဣတိ နိစ္စယာ။

သင်္ခါရတရား အားလုံးတို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ သင်္ခတ တရားအားလုံးတို့သည် ဆင်းလည်းဆင်းရဲကုန်၏။ ကိုယ် လည်းမဟုတ်၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် ပညတ်ကို ကိုယ်မဟုတ် အနတ္တ ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

ဤပရိဝါ ပါဠိတော်အရလည်း ရှိရှိသမျှသော ပရမတ္ထ ဓမ္မ သဘာဝဖြစ်သော စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်မျှသာမကသေး၊ တဇ္ဇပညတ်၊ ဒိသာပညတ်၊ ကာလပညတ် စသောပညတ်တို့သည် ပင်လျှင် အတ္တမဟုတ် အတ္တမရှိ အနတ္တချည်းပင်တည်းဟု သိ အပ်လေသည်။ တစ်နည်းသိအပ်ပြန်သည်မှာ ဘာသာအယူ ဝါဒ အမျိုးမျိုးရှိကြရာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်သည်သာ လျှင် အနတ္တဝါဒဖြစ်၍ ကျန်ဘာသာ အယူဝါဒများမှာ အတ္တ အယူဝါဒများသာ ဖြစ်ကြလေသည်။

ထိုတွင် ဟိန္ဒူလူမျိုးတို့၏ အတ္တအယူဝါဒမှာ အတ္တပင် ဖြစ်သော်လည်း ကံ - ကံ၏ အကျိုးပေးကို ယုံကြည်သော

“ကမ္မဿကတဉာဏ်” ကို ရရှိသော အတ္တအယူဝါဒ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်၌ လာရှိသော “သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်” ကို သိရှိသူများ မဟုတ်ကြချေ။ ကျန်အတ္တသမားများမှာ ထိုဉာဏ်နှစ်ပါးစလုံးကို လုံးဝမသိရှာကြလေ။

ထိုမှတစ်ပါး ယောဂီသူမြတ် အထူးသိအပ်ပြန်သည်မှာ- ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ နိဋ္ဌေသ စာမျက်နှာ (၂၆၃)၌

-----သင်္ခါရာဝ သင်္ခါရေ

ဝိပဿန္တိ သမ္မသန္တိ-----။

. . . . သင်္ခါရတို့သည်သာလျှင် သင်္ခါရတို့ကို ရှုကုန် ၏။

သုံးသပ်ကုန်၏ . . . ဟု လာရှိ၏။

ဤတွင် သိစေလိုရင်းအချက်မှာ ဝိပဿနာဘာဝနာ ပွားများအားထုတ်ရာ၌ ငါက ပွားများအားထုတ်သည် မဖြစ်စေရ၊ ငါ မရှိ၊ ငါ မဟုတ်၊ ငါ မပါရ၊ ငါပါလျှင် အတ္တဒိဋ္ဌိ အယူဝါဒ ဖြစ်သွားတော့၏။ စိတ် နှင့် စေတသိက် (၃၃) ပါး တို့ကသာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေခြင်း ဖြစ်၏။

တစ်နည်းဆိုရသော် (အသာရကဋ္ဌေန အနတ္တာ) အနှစ်သာရမရှိသော၊ (အသာမိကဋ္ဌေန၊ အနတ္တာ) ပိုင်ဆိုင်သူ မရှိသော အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝတွေက အနှစ်သာရ မရှိသော ပိုင်ဆိုင်သူ မရှိသော အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝတွေသို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်နေခြင်းဖြစ်သည်ကို ယောဂီသူမြတ် ထူးခြားစွဲမြဲစွာ သိရှိထားရမည်။ သို့မှသာလျှင် အတ္တမပါသော အနတ္တ အယူဝါဒ

ဖြင့် ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်သို့ ရောက်ရှိလျက် အရဟတ္တမဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍တို့သည် သိရှိထားကြရ မည်မှာ လောကီတိုးတက်ကြီးပွားရေးတို့မှာ အတ္တနှင့် သွားကြ ရ၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်အထိ ရောက်ရှိလျက် ကမ္ဘာဆက်၍ အသက် ရှည်၏။ သို့ရာတွင် အတ္တအယူဝါဒဖြင့် သွားခြင်းကြောင့် မဂ် စိတ် ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်စေနိုင်၊ သောတာပန်ပင် မဖြစ်၊ အပါယ် တံခါးမပိတ်၊ နိရောဓသမာပတ်ကို မဝင်စားနိုင် သုဒ္ဓါဝါသဘုံသို့ မရောက်ရှိနိုင်၊ သန္တိသုခကို မရရှိနိုင်။

လောကုတ္တရာ ဝိပဿနာလုပ်ငန်းမှာ အတ္တဝါဒနှင့် သွား ၍မရ၊ အနတ္တဝါဒနှင့် သွားရ၏။ အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ အယူဝါဒမှာ ပုံပန်းသဏ္ဌာန် အတိုအရှည် အလေးအပေါ့ မရှိ။ ကိုင်တွယ်ချီမ၍ မရ၊ ဝိပဿနာ ပညာမျက်စိရှိသူတို့သာ အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝကို သိမြင်နိုင်၏။

အနတ္တအယူဝါဒနှင့် သွားမှသာလျှင် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်၏။ အပါယ်လေးပါး တံခါးကိုပိတ်စေနိုင်၏။ နိရော ဓသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၏။ အလိုရှိပါက ဘုံစဉ်စံနိုင်၍ သုဒ္ဓါ ဝါသဘုံတို့၌ ကမ္ဘာဆက်၍ အသက်ရှည်နိုင်၏။

ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်မည် ဆိုပါက ရှေးဦးစွာ အတ္တ နှင့် အနတ္တကွဲရန် အထူးကြိုးစားတော် မူကြပါလေ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့ . . . ။

အရေးကြီးသော ပါဠိတော်များ

ဒုလ္လဘတရား ငါးပါး

- ၁။ တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပါတု ဘာဝေါ ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။
- ၂။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသေတာ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။
- ၃။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသိတဿ ဝိညာတာ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။
- ၄။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသိတဿ ဝိညာတာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။
- ၅။ ကတညူ ကတဝေဒိ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ။
(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ ပဉ္စကနိပါတ်၊ တိကဏ္ဍကီဝဂ်၊ သာရနန္ဒဒသုတ်)
- ၁။ လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုကို ရခဲ၏။
- ၂။ လောက၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောပြောတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏။
- ၃။ လောက၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားသည်ရှိသော် သိတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏။

၄။ လောက၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မ ဝိနယကို ဟောကြားသည်ရှိသော် သိသည့်အတိုင်း တရား နှင့်အညီ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏။

၅။ လောက၌ သူပြုဘူးသော ကျေးဇူးကိုသိ၍ သူပြုဘူး သော ကျေးဇူးကို ထင်ရှားအောင် ပြုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ကို ရခဲ၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ ဤကား ပါဠိတော်ဖြစ်၏။

ပဋ္ဌာန်း ပါဠိတော်များ

၁။ ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ ဥပနိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော---သဒ္ဓံ ဥပနိဿယ မာနံ ဇပေတိ ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ။ သီလံ သုတံ စာဂံ ပညံ ဥပနိဿယ မာနံ ဇပေတိ ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ---။

(ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် ပဉ္စာဝါရ)

ကုသိုလ်ဖြစ်သောတရားသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော တရားအား ဥပနိဿယ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည် ဖြစ်၏။ သဒ္ဓါတရားကို အမှီပြု၍ မာနကို ဖြစ်စေ၏။ မှားသော အယူကို ယူ၏။ သီလံ သုတံ - စသည်တို့ကိုလည်း အထက်ပါ အတိုင်း ဟောတော်မူ၏။

၂။ ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဒါနံ ဒေတာ သီလံ သမာဒိယိတာ ဥပေါသထကမ္မံ ကတာ တံ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ။

တံ အာရမ္မ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ကုသိုလ်ဖြစ်သောတရားသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော
တရားအား အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဖြစ်၏။ အလှူကို ပေးလှူ၍ သီလကို ကောင်းစွာဆောက်တည်
၍ ဥပုသ်ကို ဆောက်တည်ပြီး၍ ထိုဒါန၊ သီလကုသိုလ်ကို သာယာ
၏။ အလွန်နှစ်သက်၏။ ထိုဒါန၊ သီလကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍
ရာဂသည်ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိသည် ဖြစ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသည် ဖြစ်၏။
ဥဒ္ဓစ္စသည် ဖြစ်၏။ ဒေါမနဿသည် ဖြစ်၏။

၃။ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စ
ယေန ပစ္စယော၊ ဒါနံ ဒေတာ သီလံ သမာဒိယိတာ ဥပေါ
သထကမ္ပံ ကတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ----- သေက္ခာ ဝါ
ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ ကုသလံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော
အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ။

ကုသိုလ်ဖြစ်သောတရားသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သောတရား
အား အာရမ္မဏ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည် ဖြစ်၏။
အလှူကို ပေးလှူ၍ သီလကို ကောင်းစွာဆောက်တည်၍ ဥပုသ်
ကို ဆောက်တည်ပြီး၍ ထိုဒါန၊ သီလကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်၏။
သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်ကိုအနိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဟူ၍
လည်းကောင်း၊ အနတ္တ ဟူ၍လည်းကောင်း ဝိပဿနာရှုကုန်၏။

၄။ အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ
ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ရာဂံ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊
တံ အာရမ္မ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အကုသိုလ်ဖြစ်သော တရားသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော
တရားအား အာရမ္မဏ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဖြစ်၏။ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ကို သာယာ၏
အလွန်နှစ်သက်၏။ ထိုလောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို အကြောင်းပြု၍
ရာဂသည် ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိသည် ဖြစ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသည် ဖြစ်၏။
ဥဒ္ဓစ္စသည် ဖြစ်၏။ ဒေါမနဿသည် ဖြစ်၏။

၅။ အကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ
ပစ္စယေန ပစ္စယော--- သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ
အကုသလံ အနိစ္စ တော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ။
အကုသိုလ်ဖြစ်သော တရားသည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော
တရားအား အာရမ္မဏ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဖြစ်၏။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်ကို အနိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း၊
ဒုက္ခဟူ၍လည်းကောင်း၊ အနတ္တဟူ၍လည်းကောင်း ဝိပဿနာ
ရှုကုန်၏။

၆။ အဗျာကတော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ
ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ စက္ခု အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊
တံ အာရမ္မ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊

ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သောတံ၊ ဃာနံ၊
 ဇိဝံ၊ ကာယံ၊ ရူပေ၊ သဒ္ဓေ၊ ဂန္ဓေ၊ ရသေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ၊
 ဝတ္ထု၊ ဝိပါကာဗျာကတေ ကိရိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ
 အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဗ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒေါမ
 နဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အဗျာကတ ဖြစ်သောတရားသည် အကုသိုလ်ဖြစ်သော
 တရားအား အာရမ္မဏ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
 ဖြစ်၏။ စက္ခု ပဿာဒကို သာယာ၏။ အလွန်နှစ်သက်၏။ ထို
 စက္ခုပဿာဒကို အကြောင်းပြု၍ ရာဂသည်ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိသည်
 ဖြစ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသည် ဖြစ်၏။ ဥဒ္ဓစ္စသည် ဖြစ်၏။ (ဒေါမနဿ)
 နှလုံးမသာယာခြင်းသည် ဖြစ်၏။

သောတပဿာဒကို၊ ဃာနပဿာဒကို၊ ဇိဝှိပဿာဒကို၊
 ကာယပဿာဒကို၊ ရူပါရုံတို့ကို၊ သဒ္ဓါရုံတို့ကို၊ ဂန္ဓာရုံတို့ကို၊ ရသာ
 ရုံတို့ကို၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို၊ ဟဒယဝတ္ထုကို၊ ဝိပါကအဗျာကတ
 ဖြစ်ကုန်သော ကြိယာအဗျာကတ ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့ကို သာ
 ယာ၏။ အလွန်နှစ်သက်၏။ ထိုခန္ဓာကို အကြောင်းပြု၍ ရာဂ
 သည် ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိသည် ဖြစ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသည် ဖြစ်၏။ ဥဒ္ဓစ္စ
 သည် ဖြစ်၏။ ဒေါမနဿသည် ဖြစ်၏။

၇။ အဗျာကတော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ
 ပစ္စယေန ပစ္စယော--- သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ
 စက္ခု အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ။

သောတံ၊ ဃာနံ၊ ဇိဝံ၊ ကာယံ၊ ရူပေ၊ သဒ္ဓေ၊ ဂန္ဓေ၊
ရသေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ၊ ဝတ္ထု၊ ဝိပါကာဗျာကတေ ကိရိယာ
ဗျာကတေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော
ဝိပဿန္တိ။

အဗျာကတဖြစ်သောတရားတို့သည် ကုသိုလ်ဖြစ်သော
တရားအား အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်
ဖြစ်၏။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်လည်းကောင်း စက္ခုပသာဒကို အနိစ္စဟူ၍လည်း
ကောင်း၊ ဒုက္ခဟူ၍လည်းကောင်း၊ အနတ္တဟူ၍လည်းကောင်း
ဝိပဿနာရှုကုန်၏။

သောတပသာဒကို၊ ဃာနပသာဒကို၊ ဇိဝိပသာဒကို၊
ကာယပသာဒကို၊ ရူပါရုံတို့ကို၊ သဒ္ဓါရုံတို့ကို၊ ဂန္ဓာရုံတို့ကို၊ ရသာ
ရုံတို့ကို၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ကို၊ ဟဒယဝတ္ထုကို အနိစ္စဟူ၍လည်း
ကောင်း၊ ဒုက္ခဟူ၍လည်းကောင်း၊ အနတ္တဟူ၍လည်းကောင်း၊
ဝိပဿနာ ရှုကုန်၏။

ဝိပါက် အဗျာကတ ဖြစ်ကုန်သော ကြိယာအဗျာကတ
ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့ကို အနိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဟူ၍
လည်းကောင်း၊ အနတ္တဟူ၍လည်းကောင်း ဝိပဿနာ ရှုကုန်၏။

(ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် ပဉ္စာဝါရ)

ဓမ္မကတိက (၁)

ဓမ္မကတိကော ဓမ္မကတိကော ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာ
ဝတာ န ခေါ ဘန္တေ ဓမ္မကတိကော ဟောတိတိ။

“အရှင်ဘုရား . . . တရားဟောသူ” ‘ဓမ္မကတိက’ ကို တရားဟောသူ ‘ဓမ္မကတိက’ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား . . . အဘယ်မျှဖြင့် တရားဟောသူ ‘ဓမ္မကတိက’ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ဤအတွက် ဖြေဆိုတော်မူသော အတိုချုပ်လိုရင်းမှာ—
“ရဟန်း . . . အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ စသော ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါ (၁၂) ပါးကို ငြီးငွေ့ရန်၊ တပ်မက်မှုကင်းရန်၊ ချုပ်ငြိမ်းရန် ဟောပြောသောရဟန်းကို သို့မဟုတ် ကိုယ်တိုင် ကျင့်သော ရဟန်း ကို ‘ဓမ္မကထိက’ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏” ဟု ဖြေဆိုတော်မူ၏။ (အကျယ်ကို အလိုရှိပါမူ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊ နိဒါနသံယုတ်၊ အာဟာရဝဂ်၊ ဓမ္မကထိကသုတ် စာမျက်နှာ-(၂၅၈) မြန်မာပြန် (၂၄၃)

ဓမ္မကထိက (၂)

ဓမ္မကထိကော ဓမ္မကထိကောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာ ဝတာ န ခေါ ဘန္တေ ဓမ္မကထိကော ဟောတိတိ။

အသျှင်ဘုရား . . . ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်ကို ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား၊ အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါသနည်းဟု ဤ စကား ကိုလျှောက် ၏။ “ရဟန်း၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ၊ စွဲမက်မှုကင်းခြင်းငှာ၊ ချုပ်ခြင်းငှာ၊ တရားကို ဟောခဲ့မှုဓမ္မကတိကရဟန်းကို ဆိုခြင်းငှာ ထိုက်၏။ သို့မဟုတ်

မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှာ၊ ချုပ်ခြင်းငှာ၊ ကျင့်သူဖြစ်ခဲ့မှု တရားအား လျှော်သော အကျင့်ကိုကျင့်သော ရဟန်းဟု ဆိုခြင်းငှာ ထိုက်၏” ဟောတော်မူ၏။ (ပို၍လေးနက်စေရန် သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ သဋ္ဌာယတနသံယုတ်၊ နဝပုရာဏဝဂ်၊ ဓမ္မကထိကပုစ္ဆာသုတ် ကို ဖတ်ရှုတော်မူကြပါလေ။)

ဓမ္မကထိက (၃)

ဓမ္မကထိကော ဓမ္မ ကထိကောတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာနု ခေါ ဘန္တေ ဓမ္မထိကော ဟောတိတိ။

“အသျှင်ဘုရား . . . ဓမ္မကထိကကို ဓမ္မကထိကဟု ဆိုအပ်၏။ အသျှင်ဘုရား . . . အဘယ်မျှဖြင့် ဓမ္မကထိက ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ဤတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြေဆိုတော်မူသော အတိုချုပ်သဘောမှာ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်ခန္ဓာငါးပါးကို ငြီးငွေ့ရန်၊ စွဲမက်မှုကင်းရန်၊ ချုပ်စေရန် တရားကို ဟောခဲ့မှု ဓမ္မကထိက ရဟန်းဟု ဆိုထိုက်၏။ မိမိကိုယ်တိုင် ကျင့်ခဲ့မှု တရားအားလျော်သောအကျင့်ကို ကျင့်သောရဟန်းဟုဆိုထိုက်၏ဟု စသည်ဖြင့် ဖြေဆိုတော်မူ၏။

(ခန္ဓာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊ ခန္ဓသံ ယုတ်၊ ဓမ္မကထိကဝဂ်၊ ဓမ္မကထိကသုတ် စာမျက်နှာ ၁၃၃၊ မြန်မာပြန် ၁၂၄ ကို ထပ်မံဖတ်ရှုတော် မူကြပါလေ။)

အဝိဇ္ဇာသည် အဘယ်နည်း

ဒုက္ခေ အညာဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ အညာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏံ။

ဆင်းရဲကို မသိခြင်း၊ ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိခြင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မသိခြင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိခြင်းကို ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဟု ဆိုအပ်၏။ (မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ သစ္စသံယုတ်၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနဝဂ်၊ အဝိဇ္ဇာသုတ်။)

ဝေဒနာတို့၌ သိအပ်ခြင်း

သာမန်ပုထုဇဉ် လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့သည် သုခချမ်းသာ ဝေဒနာကို အလွန်ခုံမင် နှစ်သက်ကြကုန်၏။

လူချမ်းသာထက် နတ်ချမ်းသာသည် လွန်ကဲ၏။ နတ်ချမ်းသာထက် ဗြဟ္မာ့ဈာန်ချမ်းသာသည် လွန်ကဲ၏။ ဈာန်ချမ်းသာထက် နိရောဓသမာပတ် ချမ်းသာသည် လွန်ကဲ၏။ နိရောဓသမာပတ် ချမ်းသာထက် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသည် လွန်ကဲ၏။ (နတ်ချမ်းသာလွန်ကဲပုံ ဥပရိက္ခာသပါဠိတော်၊ သုညတဝဂ်၊ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ် အပိုဒ်-၂၆၀)။

ဤတွင် အထူးသိအပ်သည်မှာ လူ့ချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာတို့သည် ဝေဒယိတသုခဖြစ်၍ နိရောဓသမာပတ်ချမ်းသာနှင့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတို့မှာ သန္တိသုခဖြစ်၏။ သန္တိသုခဆိုသည်မှာ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သိရန် မလွယ်ကူချေ။ အထူးခက်ခဲနက်နဲသည်ဖြစ်၏။ (ဆရာကောင်းကို ရရှိအောင် ရှာတော်မူကြပါလေ)။

ဥပရိက္ခာသပါဠိတော် သဠာတယနဝဂ်၊ ဆ ဆက္ကသုတ် စာမျက်နှာ (၃၂၇)၊ မြန်မာပြန် (၃၃၂) ၌ ရှည်လျားစွာ လာ၏။ ဤ တွင် အလိုရှိအပ်သော အပိုဒ် (၄၂၅) မှ ကောက်နုတ် ဖော်ပြရသော် ဝေဒနာခံစားရာ၌ -

ကြိုက်လျှင်-ရာဂါနုသယော အနုသေတိ။
 မကြိုက်လျှင်-ပဋိဆာနုသယော အနုသေတိ။
 အမှတ်မဲ့နေလျှင် အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတိ။
 တစ်နည်းဆိုသော်

ကြိုက်လျှင် -လောဘ ဖြစ်၏။
 မကြိုက်လျှင် -ဒေါသ ဖြစ်၏။
 အမှတ်မဲ့နေလျှင် - မောဟ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ခုဒ္ဒကနိကာယ် သုတ္တနိပါတ် ပါဠိတော်
 မဟာဝဂ် ဒွဟတာ နုပဿနာသုတ် စာမျက်နှာ (၃၉၃)၊ အပိုဒ်
 (၇၄၂)၊ အပိုဒ်ငယ် (၇) ၌ -

ယံကိဉ္စ ဗုက္ခံ သမ္မောတိ
 သဗ္ဗံ ဝေဒနာ ပစ္စယာတိ။

“ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှ အားလုံးသည်
 ဝေဒနာ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်၏” ဟု ဟောတော်မူ
 ၏။

ယင်းသို့ ဟောတော်မူသည်အရ ကြိုက်သည့်ဝေဒနာ
 ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည့်ဝေဒနာဖြစ်စေ၊ ကြိုက်သည်လည်း
 မဟုတ် မကြိုက်သည်လည်းမဟုတ်သော ဝေဒနာဖြစ်စေ၊
 မည်သည့်ဝေဒနာကိုမျှ လက်မခံရခြင်းကို စွဲမြဲစွာ သိရှိထား
 ရမည်။

လောဘ ဒေါသ မောဟ ဖြစ်စေသော ဝေဒနာတစ်ပါး
 ပါးကို လက်ခံထားရှိသော် မိမိအလိုရှိအပ်သော မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်

သို့ မရောက်ရှိဘဲ အပါယ် (၄)ပါးသို့ ကျဆင်းရန် ဖြစ်၍နေပေ
တော့၏။

ထို့ကြောင့် သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဒေဝတာ
သံယုတ် သဂါထာဝဂ် ပတာနသုတ် အပိုဒ် (၂၅၁)၊ မြန်မာပြန်
စာမျက်နှာ ၄၀၂၌ -

သုခါယ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာယ ရာဂါနုသယော ပဟာ
တဗ္ဗော၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ပဋိစ္ဆာနုသယော ပဟာတ
ဗ္ဗော၊ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ အဝိဇ္ဇာနုသယော
ပဟာတဗ္ဗော။

“ ရဟန်းတို့--- သုခဝေဒနာ၌ စွဲမက်မှု ရာဂါနုသယကို
ပယ်အပ်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၌ အမျက်ထွက်မှု ပဋိစ္ဆာနုသယကို
ပယ်အပ်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌ မသိမှု အဝိဇ္ဇာကို ပယ်အပ်၏”
ဟု ဟောတော်မူ၏။

ယင်း ပါဠိတော်၌ ဆက်လက်ဟောတော်မူသည်မှာ -

သော ဝေဒနာ ပရိညာယ၊

ဒိဋ္ဌေဓမ္မေ အနာသဝေါ။

ထိုရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့ကို (ဉာတပရိညာဉ်၊ တိရဏ
ပရိညာဉ်၊ ပဟာနပရိညာဉ်တို့ဖြင့်) ပိုင်းခြားသိသော် ယခုဘဝ
၌ပင် အာသဝေါကင်းကွာနိုင်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဝေဒနာ အရပ်ရပ်တို့ကို ပိုင်းခြားသိရှိရန် ဆက်ဦးအံ့။
သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဝေဒနာသံယုတ်ရဟောဂတ
ဝဂ် ပဉ္စကင်္ဂသုတ် ၌ ငါဘုရားသည် ဝေဒနာကို -

(၂) ပါးဟူ၍လည်းကောင်း၊ (၃) ပါးဟူ၍လည်းကောင်း၊
 (၅) ပါးဟူ၍လည်းကောင်း၊ (၆) ပါးဟူ၍လည်းကောင်း၊ (၁၈)
 ပါး ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (၃၆) ပါးဟူ၍လည်းကောင်း၊ (၁၀၈)
 ပါးဟူ၍လည်းကောင်း ဟောတော်မူ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဥပယဝဂ် ဥပဒါန ပရိပဝတ္တန
 သုတ် စာမျက်နှာ (၄၉)၊ မြန်မာပြန် (၄၇) ၌ ဟောတော်မူသည်မှ
 ဤတွင် အလိုရှိအပ်သည်ကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြရသော် ဝေဒနာ
 ကို ၆-မျိုး ဟောတော်မူ၏။

- ၁။ စက္ခုသမ္ပယာဇာ ဝေဒနာ၊
- ၂။ သောတသမ္ပယာဇာ ဝေဒနာ၊
- ၃။ ဃာနသမ္ပယာဇာ ဝေဒနာ၊
- ၄။ ဇိဝှါသမ္ပယာဇာ ဝေဒနာ၊
- ၅။ ကာယသမ္ပယာဇာ ဝေဒနာ၊
- ၆။ မနောသမ္ပယာဇာ ဝေဒနာ၊

ဤဝေဒနာ (၆) မျိုးတွင် တစ်မျိုး၌ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ အဒုက္ခမ
 သုခ-ဟူ၍ ဝေဒနာ (၃) မျိုးစီရသဖြင့် အဇ္ဈတ္တ၌ ဝေဒနာ
 (၁၈)မျိုး၊ ဗဟိဒ္ဓ၌ ဝေဒနာ (၁၈) မျိုး၊ ဤသို့လျှင် ဝေဒနာ (၃၆)
 မျိုး၊ ရရှိ၏။ ထို (၃၆) မျိုးတွင် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်
 အားဖြင့် ရေတွက်သော် ဝေဒနာ (၁၀၈) မျိုး ရရှိ၏။

ထိုအတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့၌ ဖြစ်ပေါ်ရသော
 ဝေဒနာ ဟူသရွေ့တို့မှာ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ချုပ်
 ပျောက်နေရခြင်းကြောင့် သုခအဖြစ်ဖြင့် လုံးဝမဖြစ်ရှာရချေ၊
 ဒုက္ခအတိမျှသာ ဖြစ်ရရှာ၏။

ထို့ကြောင့် နိဝါဒဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အာဟာရဝဂ်ကဏ္ဍာ
နဂေါတ္တသုတ် စာမျက်နှာ (၂၅၇)၊ အောက်ဆုံးစာကြောင်း၌
လာရှိသည်ကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြဦးအံ့။

ဒုက္ခမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ခံနိရုဇ္ဈမာနံ နိရုဇ္ဈတိတိ
န ကဓံတိ န ဝိစိကိစ္ဆတိ အပရပ္ပစ္စယာ ဉာဏမေဝဿ ဧတ္ထ ဟော
တိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ကဏ္ဍာန သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။

“အို-ကဏ္ဍာန--ဒုက္ခသည်သာလျှင် ဖြစ်သည်ရှိသော်ဖြစ်
၏။ ဒုက္ခသည် သာလျှင် ချုပ်သည်ရှိသော် ချုပ်၏ဟူသည်ကို
သူတစ်ပါးပြော၍မဟုတ် မိမိကိုယ်တိုင်သာလျှင် ဉာဏ်ဖြင့်သိ၏။
ယုံမှားခြင်းသည်မရှိ၊ ဤရွေ့၍မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်
ကောင်းသော သိခြင်းသည် “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော် မူ၏
ဤပါဠိတော်အရ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာဟူသရွေ့ တို့သည်
ဒုက္ခအတိသာဖြစ်ခြင်းကို ကောင်းစွာသိအပ်လေပြီ။ ခန္ဓ
ဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ခန္ဓသံယုတ် ဥပယဝဂ် ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့အား
ဟော တော်မူရာဖြစ်သော အနတ္တလက္ခဏသုတ်၌ -

“ရဟန်းတို့ . . . ဝေဒနာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော၊
မမြဲပါ အရှင်ဘုရား၊ မမြဲသော ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲလော၊
ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲပါ အရှင်ဘုရား၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော
ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော ဝေဒနာကို ဤဝေဒနာသည် ငါ
ဥစ္စာဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါဖြစ်၏။ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏
ကိုယ်အတ္တတည်းဟု ရှုခြင်းငှာ သင့်လျော်ပါမည်လော၊ မသင့်

လျော်ပါဘုရား” ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ဤအနတ္တလက္ခဏသုတ်နှင့်တကွ အထက်၌ဖော်ပြခဲ့သော ပါဠိတော်များအပြင် ကျန်ရှိသေးသော ပါဠိတော်များအရ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝေဒနာအသီးသီးတို့ကို မနှစ်သက် မစုံမင်စေရန် အောက်ပါအတိုင်း ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်တော်မူကြပါကုန်လော့။

သုခဝေဒနာသည်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဝေဒနာသည်လည်းကောင်း၊ အမှတ်မဲ့ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝေဒနာသည်လည်းကောင်း တစ်ပါးပါးသောဝေဒနာ၌-

ဤဝေဒနာသည်-

အနိစ္စ - အမြဲမရှိ။

ဒုက္ခ - ဆင်းရဲ၏။

အနတ္တ - ငါမဟုတ်၊ အနှစ်သာရမရှိပိုင်ဆိုင်သူမရှိ၊ ဓမ္မသဘာဝမျှသာဖြစ်၏။

ဝေဒနာဟူသရွေ့၍တို့သည်-

အနိစ္စံ ဝယဋ္ဌေနေ - ကုန်ခန်းတတ်ခြင်းကြောင့် အနိစ္စ။

ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန - ဘေးဒုက္ခသဘောကြောင့် ဒုက္ခ။

အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန - အနှစ်သာရမရှိခြင်းကြောင့် အနတ္တ။

ဝေဒနာဟူသရွေ့တို့သည်-

အနိစ္စံ - အမြဲမရှိ။

သင်္ခတံ - ပြုပြင်အပ်၏။

- ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ - အကြောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်၏။
- ခယဓမ္မံ - ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။
- ဝယဓမ္မံ - ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။
- ဝိရာဂဓမ္မံ - ကင်းခြင်းသဘောရှိ၏။
- နိရောဓဓမ္မံ - ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။

ဤသို့လျှင် ဝေဒနာအသီးသီးတို့၌ လက္ခဏာရေးတင်ကာ ပွားများအားထုတ်သော် ယခုဘဝ၌ပင် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရှိနိုင်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် သုခဝေဒနာကို ဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကိုဖြစ် စေ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာကိုဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသမျှသော ဝေဒနာ ဟူသရွေ့တို့၌-

အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဟူ၍လည်းကောင်း-

အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန၊ အနတ္တာ အသာရက ဋ္ဌေန-ဟူ၍လည်းကောင်း-

အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လက္ခဏာရေးတင်ကာ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကို ပွားများအားထုတ်ရပေမည်။

ယင်းသို့ ပွားများအားထုတ်သည်ရှိသော် အထက်၌-

“သော ဝေဒနာ ပရိညာယ၊ ဒိဋ္ဌေဓမ္မေ အနာသဝေါ” ဟူ၍ ဟောတော်မူချက်အရ ဒုက္ခကင်းရာ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရှိရမည်မှာ သေချာလျက်ရှိပါသည် သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့”

ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၁)

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ၄၅ ဝါ တိုင်တိုင် ဟောတော်မူအပ်သော
တရားတော်တို့ဝယ် အဆီအနှစ်တို့ကို အတိုချုပ်ကောက်နှုတ်
လိုက်သောအခါ သစ္စာလေးပါး နည်းအရ-

ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန်ကိုသာ

ထင်ရှားစွာ တွေ့ရှိရ၏။

ဣတိဝုတ် ပါဠိတော် စာမျက်နှာ-(၂၂၆)၊ အပိုဒ် (၅၁)၊

မြန်မာ ပြန်စာမျက်နှာ (၂၁၀) ၌-

တိဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ ဓာတုယော။

ကတမာ တိဿော၊ ရူပဓာတု အရူပဓာတု

နိရောဓဓာတု။ ဣမာ ခေါဘိက္ခဝေ

တိဿော ဓာတုယောတိ။

ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း။ အဘယ်
သုံးပါးတို့နည်း၊ ရူပဓာတ်၊ အရူပဓာတ်၊ နိရောဓဓာတ်တို့တည်း။
ရဟန်းတို့ . . . ဓာတ်တို့သည် ဤသုံးပါးတို့တည်း” ဟု ဟော
တော်မူ သည်။

လက်သန်း အဋ္ဌကထာ အမည်ရသော သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းအစ
၌-

တတ္ထ ဝုတ္တာ ဘိဓမ္မတ္တာ၊

စတုဓာ ပရမတ္ထတော။

စိတ္တံ စေတသိကံ ရူပံ၊

နိဗ္ဗာန မိတိ သဗ္ဗတာ။

ဤ၌ လိုရင်းအနက် အဓိပ္ပါယ်သော်ကား ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ အဘိဓမ္မာနည်းအရ လောကဓာတ်ကြီးတစ်ရပ်လုံးတွင် စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ဤ (၄) ပါးသာရှိ၏။

ထို (၄) ပါးတွင် စိတ်နှင့် စေတသိက်တို့မှာ နာမ်တရားများဖြစ်ရကား သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းအရလည်း ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူ၍ ဓာတ်ကြီး (၃)ပါးသာ ရှိခြင်းကို လွယ်ကူစွာ သိရပြန်သည်။

ထိုမှတစ်ပါး တနည်းသိရှိအပ်ပြန်သည်မှာ အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝတို့ကို ထင်ရှားစွာပြတော်မူသော အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်၏ အစဖြစ်သော ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ဒုကမာတိကာ အပိုဒ် ၈ ၌—

သင်္ခတာ ဓမ္မာ

အသင်္ခတာ ဓမ္မာ

ဟူ၍ဟောတော်မူ၏။ ဤ၌ သိအပ်သည်မှာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရတို့ ပြုပြင်မှု ဖြစ်ပေါ်လာရရှာသော အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝများကို “သင်္ခတာ ဓမ္မာ”ဟု ဟောတော်မူ၏။

နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ “သင်္ခတာ ဓမ္မာ” ကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရတို့ မပြုပြင်မစီမံရဘဲရှိခြင်းကြောင့် “အသင်္ခတာဓမ္မာ” ဟု ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်၏။

ဤ “သင်္ခတဓာတ်” နှင့် “အသင်္ခတဓာတ်” (၂)ပါးကို အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်၌သာ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်သေး။

သုတ္တန်နည်းဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော (ဒီဃနိကာယ ပါတိက ဝဂ္ဂပါဠိ) သုတ်ပါထေယျပါဠိတော် ဒသုတ္တရသုတ် စာမျက်နှာ (၂၂၉)၊ အပိုဒ်ငယ် (ဈ) ၌-

ကတမေ ဒွေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ၊ ဒွေ ဓာတုယော သင်္ခတာ စ ဓာတု အသင်္ခတာ စ ဓာတု၊ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ အဘိညေယျာ။

ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော နှစ်ပါးသောတရားတို့ သည် အဘယ်တို့နည်း၊ ဓာတ် (၂) ပါးတို့တည်း၊ ၎င်းတို့ကား ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခတဓာတ်နှင့် မပြုပြင်အပ်သော အသင်္ခတ ဓာတ်တို့တည်း၊ ဤ (၂) ပါးသော ဓမ္မသဘာဝတို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။

ဤ “သင်္ခတဓာတ်” နှင့် “အသင်္ခတဓာတ်” (၂) ပါးကို ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် အနုပဒဝဂ် ဗဟုဓာတုကသုတ်အပိုဒ် (၁၂၅)၊ အဆုံးအပိုဒ်ငယ် (၆) ၌လည်းကောင်း၊ အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော် တိကနိပါတ် စူဠဝဂ်စာမျက်နှာ (၁၅၀)၊ အပိုဒ် (၄၇-၄၈) တို့၌ လည်းကောင်း ဟောတော်မူသေး၏။

ယင်းသို့ သုတ္တန်နည်း အဘိဓမ္မာနည်းတို့ဖြင့် ဟောတော် မူခြင်းကိုမူတည်ကာ တဆင့်တက်ရမည်မှာ ပြုပြင်အပ်သော “သင်္ခတာ ဓမ္မာ” ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်၊ (၂) ပါးတွင် အကျယ် အားဖြင့်-

ရုပ် - ၂၈

စိတ် - ၁

စေတသိက် - ၅၂

စာ ဟု သိအပ်၏။

ရုပ်ဓာတ် (၂၈) ကို “ရုပ်အဋ္ဌဝိသ” ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။ နာမ်ဓာတ်တွင် စိတ်နှင့် စေတသိက် ၅၂ ဤ ၅၃ ကို “နာမ်တေပညာသ” ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။ ဤ (၈၁) ပါးသော ပြုပြင်အပ်သည့် “သင်္ခတ” တရားတို့သည် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါမဟုတ်၊ ပိုင်ဆိုင်သူ မရှိ၊ ကိုင်တွယ် ချီမ၍ မရ၊ အနတ္တပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝမျှသာဖြစ်ခြင်းကို ဝိပဿနာ ပညာမျက်စိရှိသူတို့သာ သိမြင်နိုင်လေသည်။

ယင်းသို့ သိမြင်ပါမှလည်း သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သို့ လွယ်ကူစွာ ရောက်ရှိနိုင်လေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး သိရဦးမည်မှာ ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ် (၈၁) ပါးတို့တွင် သုခမပါ ဒုက္ခအတိမျှသာဖြစ်ခြင်းကို ယောဂီသူမြတ်စွဲမြဲစွာ သိရှိထားရလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဓမ္မပဒပါဠိတော် မဂ္ဂဝဂ် အပိုဒ် (၂၇၈) ၌-

သဗ္ဗေ သင်္ခါရ ဒုက္ခာတိ၊

ယဒါ ပညာယ ပဿတိ။

အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊

သေ မဂ္ဂေါ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

အကြင်အခါ (ရုပ်နာမ်ဓမ္မ) သင်္ခါရ အားလုံးတို့သည် ဒုက္ခဟု ဝိပဿနာပညာဖြင့် ရှုမြင်နိုင်၏။ ထိုအခါ ရုပ်နာမ် ဓမ္မသင်္ခါရ

တို့၌ ပြီးငွေ့၏။ ဤပြီးငွေ့ခြင်းသည် ကိလေသာစင်ကြယ်ရာ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းဖြစ်၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်အရ ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ် (၈၁) ပါးသော စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ဓာတ်အပေါင်းတို့သည် ဒုက္ခအတိသ္ဓာ ဖြစ်ခြင်း ကို ထင်ရှားတိကျပြတ်သားစွာ သိရှိထားပါက လွယ်ကူ စွာ သောတာပန်ဖြစ်၍ လွယ်ကူစွာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရှိ၏ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းပါဠိတော် သုခဝဂ် အပိုဒ် ၂၀၂ ၌-

နတ္ထိ ခန္ဓသမာ ဒုက္ခာ

“ခန္ဓာနှင့်တူသော ဒုက္ခသည် မရှိ” ဟု ဟောတော်မူ၏။ မဟာ ဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် သစ္စသံယုတ် ဓမ္မစက္ကပ္ပတ္တနဝဂ် ဓမ္မ စက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ်၌-

သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ-

“အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဥပါဒါန်တရားတို့၏ အာရုံဖြစ် သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် ဒုက္ခ”ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်များအရ ယောဂီသူမြတ် စွဲမြဲစွာ သိရှိထား ရမည်မှာ-

ပြုပြင်စီရင်အပ်သော “သင်္ခတ” တရားအပေါင်းတို့ သည် (ဝါ) ပြုပြင်စီရင်တတ်သော “သင်္ခါရ” အကြောင်းတရား

အပေါင်းတို့သည် သုခမဖက် ဒုက္ခသက်သက်ဖြစ်ခြင်းကို စွဲမြဲစွာ သိရှိထားကြရပေမည်။

ဤစကားသည်မှန်၏ ထို့ကြောင့် ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော် အနိစ္စဝဂ် စာမျက်နှာ (၂၀)၊ အပိုဒ် (၁၉) သဟေတု ဒုက္ခသုတ်၌—

ရူပံ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ၊ ယောပိ ဟေတု
ယောပိ ပစ္စယော ရူပဿ ဥပ္ပါဒါယ၊
သောပိ ဒုက္ခော၊ ဒုက္ခသမ္ဘူတံ ဘိက္ခဝေ
ရူပံ၊ ကုတော သုခံဘဝိဿတိ။

ရဟန်းတို့ . . . ရုပ်သည်ဒုက္ခ၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့တို့သည်လည်း ဒုက္ခ၊ ရဟန်းတို့ . . . ဒုက္ခဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောရုပ်သည် အဘယ် မှာလျှင် သုခဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း၊ (ကျန် နာမ်ခန္ဓာ (၄) ပါးကို လည်း ဤအတိုင်းပင် ဟောတော်မူ၏။)

ဤပါဠိတော်အရ ပြုပြင်အပ်သော တရားအပေါင်းတို့ သည်လည်းကောင်း၊ ပြုပြင်တတ်သော တရားအပေါင်းတို့ သည်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခအတိသာ ဖြစ်ခြင်းကို ဝိပဿနာမျက်စိဖြင့် ထင်ရှားစွာ သိမြင်သင့်လေပြီ။

ဒုက္ခအကြောင်းကို ဆိုဦးအံ့။ ။ သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဇမ္ဗုခါဒကသံယုတ် ကိမတ္ထိယသုတ် မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၄၄၄) ၌ လာရှိသော အတိုချုပ် အဘော်မှာ—

ပရိဗိုဇ်တို့က “အသျှင်သာရိပုတ္တရာအား ငါသျှင်. . . သင်သည် အဘယ်အကျိုးငှာ ရဟန်းဂေါတမထံ၌ လေ့လာကျင့်သုံးနေပါ သနည်း” ဟု မေးကြရာ၊ “ငါ့သျှင်တို့ . . . ငါသည် ဒုက္ခကို ပိုင်နိုင်စွာ သိခြင်းအကျိုးငှာဖြစ်၏” ဟု ဖြေဆိုတော်မူ၏။

ယခုခေတ် စကားဖြင့်ဆိုသော် “ဒုက္ခသင်တန်းတက် နေ၏” ဟု ဖြေဆိုတော် မူခြင်းပင်။

ဒုက္ခကို ရာခိုင်နှုန်းအပြည့် သိရှိရန်ဆက်ဦးအံ့။ ။

သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဘိက္ခုနီသံယုတ်၊ ဝဇီရာသုတ်၌-

ဒုက္ခမေဝ ဟိ သမ္မောတိ၊

ဒုက္ခံတိဋ္ဌတိ ဝေတိ စ။

နာညတြ ဒုက္ခာ သမ္မောတိ၊

နာညံ ဒုက္ခာ နိရုဇ္ဈတိတိ။

(အို-မာန်နတ်)ထိုစကားသည်မှန်၏။ ဒုက္ခသည်သာလျှင် ဖြစ်၏။ ဒုက္ခသည် တည်လည်း တည်၏။ ပျက်လည်း ပျက်၏။ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဒုက္ခကို ဖယ်ထား၍ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဒုက္ခ မှတစ်ပါး အခြားသောတရားသည် မဖြစ်၊ ဒုက္ခကို ဖယ်ထား၍ ခန္ဓာငါးပါးဟူသော ဒုက္ခမှတစ်ပါး အခြားသောတရားသည် မ ချုပ်ဟု ပြန်ပြောလေသည်။

တဖန်သော် နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အာဟာရဝဂ် စာ မျက်နှာ ၂၅၇၊ ကစွာနဂေါတ္တသုတ်၌ အရှင်ကစွာနဂေါတ္တသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား-

သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ၊ ကိတ္တာဝတာနုခေါ
ဘန္တေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိတိ။

“အသျှင်ဘုရား မှန်သောအမြင် သမ္မာဒိဋ္ဌိကို မှန်သောအ
မြင် သမ္မာဒိဋ္ဌိဟူ၍ ဆိုပါ၏။ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ
ဖြစ်ပါသနည်း အသျှင်ဘုရား”ဟု မေးလျှောက်၏။

ဒုက္ခမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈမာနံ နိရုဇ္ဈတိတိ
န ကင်္ခတိ န ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ အပရပစ္စယာ ဉာဏမေဝဿ ဧတ္ထဟော
တိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ကစ္စာန သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိတိ။

“အို ကစ္စာန ဖြစ်သည်ရှိသော ဒုက္ခသာဖြစ်၏။ ချုပ်သည်
ရှိသော် ဒုက္ခသာ ချုပ်၏ဟု ယုံမှားမှုမရှိ၊ တွေးတောမှုမရှိ၊ ဤအ
ရာ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သူတစ်ပါးကို အားထား၍ ယုံကြည်သည်
မဟုတ်၊ မိမိကိုယ်တိုင် သိခြင်းဖြစ်၏။

“ကစ္စာန . . . ဤမျှဖြင့် မှန်သောအမြင် သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်၏”
ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

ဤသို့လျှင် အထက်၌ဖော်ပြအပ်သော ပါဠိတော်များအ
ရ အတ္တနည်းအားဖြင့် (ဝါ တနည်းကား) သမ္မုတိသစ္စာနည်း
အားဖြင့် လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါရှိသော်လည်း အနတ္တပရမတ္ထ
ဓမ္မသဘာဝနည်းအားဖြင့် လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါမရှိ၊ အတိတ်
ကလည်း ဒုက္ခသာရှိခဲ့၏။ ယခု ပစ္စုပ္ပန်၌လည်း ဒုက္ခသာရှိ၏။

နောင်အနာဂတ်တွင်လည်း ဒုက္ခသာရှိခြင်းကို ယောဂီသူ မြတ်သည် အခါခပ်သိမ်း စွဲမြဲထင်ရှားစွာ သိမြင်နေရ ၏။

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ဖော်ပြလိုပြန်သည်မှာ - သင်္ဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော် ဒေဝတာသံယုတ် အဒ္ဓဝဂ် ဥဒ္ဓိတသုတ် ၌ ဒေဝ တာ တစ်ဦးက -

ထိသ္မိ လောကော ပတိဋ္ဌိတောတိ။

“လောကသည် အဘယ်အရာ၌ တည်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ဒုက္ခေ လောကော ပတိဋ္ဌိတောတိ။

“လောကသည် ဒုက္ခ၌ တည်၏” ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြေ ဆိုတော်မူ၏။ (ဤတွင် “လောက” ဆိုရာ၌ လူ့ပြည်၊ လူ့ရွာ၊ လူ့ အများဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်လည်း ရရှိ၏။)

ဤသို့ ပါဠိတော် အရပ်ရပ်တို့ကို ဖော်ထုတ်ပြရခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းမှာ -

သမ္မုတိသစ္စာအားဖြင့် လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ ရှိလင့် ကစား အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ၌မူကား လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါကိုမရရှိ၊ “ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန်” သာ ရရှိခြင်းကို ယောဂီ သူမြတ် စွဲမြဲစွာသိရှိထားစေလိုခြင်း ဖြစ်၏။ ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းနှင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရှိရေးကို ဆက်ဦးအံ့။

ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၂)

ဒုက္ခနှင့်နိဗ္ဗာန် (၁) တွင် အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝအား ဖြင့် လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါကို မရရှိ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ကာလသုံးပါးတို့၌ ဒုက္ခအတိသာရရှိခြင်းကို ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ယခုသော် အဘယ်ကြောင့် ထိုဒုက္ခအစုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို ရေးသားပေအံ့။

သစ္စာ(၄) ပါးနည်းအားဖြင့် ဒုက္ခသည် တဏှာကြောင့်ဖြစ် ပေါ်၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ ၏။

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် သစ္စသံယုတ် ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တန ဝဂ် ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ်၌ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့အား ဟောတော်မူရာတွင်-

ဣဒံ ခေါပနဘိက္ခဝေ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ နန္တိရာဂသဟဂဏာ တတြတတြာဘိ နန္တိ နိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။

ရဟန်းတို့ . . . ဤသည်ကား ဒုက္ခ၏ အကြောင်းဖြစ် သော အရိယာတို့၏ အမှန်တရားတည်း၊ အကြင်တဏှာသည် ဘဝသစ်၌ဖြစ်စေတတ်၏။ နှစ်သက်ခြင်း တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏။ ထိုထိုအာရုံ၌ လွန်စွာနှစ်သက်တတ်၏။ ထိုတပ်မက် မှု တဏှာဟူ သည် အဘယ်နည်း၊ ကာမ၌ တပ်မက်မှု ကာမတဏှာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တပ်မက်မှု ဘဝတဏှာ၊ ဥစ္ဆေဒိဋ္ဌိ

နှင့်တကွဖြစ် သော ဝိဘဝတဏှာတို့တည်း။

ဤဓမ္မစကြာဒေသနာတော်အရ ဒုက္ခသည် တဏှာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရခြင်းကို ကောင်းစွာသိအပ်လေပြီ။ တနည်းသိအပ် ပြန်သည်မှာ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ကောသလသံယုတ် စာမျက်နှာ ၉၉၊ ပထမစာကြောင်း၌-

လောဘော ဒေါသော စ မောဟော စ၊

ပုရိသံ ပါပစေတသံ၊

ဟိံ သန္တိ အတ္တသမ္ဘူတာ၊

တစသာရံဝ သမ္ပလန္တိ။

“လောဘသည်လည်းကောင်း၊ ဒေါသသည်လည်းကောင်း၊ မောဟသည်လည်းကောင်း ကိုယ်တွင်း၌ဖြစ်သည်ရှိ သော် အခွံလျှင် အနှစ်ရှိသော (ဝါးပင်၊ ကျူပင်စသော) အပင်ကို မိမိအသီးသည် ညည်းဆဲဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ မိမိ၌ဖြစ်သော မ ကောင်းသော စိတ်ရှိသော ယောက်ျားကို ဖျက်ဆီးကုန်၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်အရ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည် ဒုက္ခကိုဖြစ်စေ၏။ ထိုမျှမကသေး မူလပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် သီဟနာဒဝဂ် မဓုပိဏ္ဍိကသုတ် စာမျက်နှာ ၁၅၆-၌ ဟောတော်မူ သော-

ရာဂါနုသယ၊ ပဋိဘာနုသယ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ၊
မာနာနုသယ၊ ဘဝရာဂါနုသယ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယ ထို (၇) ပါးသော
အနုသယတို့သည် (ယထာရဟံ) ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ကိန်း
စေသေး၏။

ဆက်ဦးအံ့။ ။ ဣတိဝုတ်ပါဠိတော် စတုက္ကနိပါတ်စရသုတ်
စာမျက်နှာ (၂၇၂)၊ အပိုဒ် (၁၁၀) ၌

စရတော စေပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတ
ဏ္ဏော ဝါ ဗျာပါဒဝိတဏ္ဏော ဝါ ဝိဟိ သာဝိတဏ္ဏောဝါ၊ တဉ္စေ ဘိ
က္ခဝေ ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ နပ္ပဇာတိန ဝိနောဒေတိ န ဗျန္တိ
ကရောတိ န အနဘာဝံ ဂမေတိ။

“ရဟန်းတို့ . . . ရဟန်းသည် ‘သွားနေစဉ်’ ကာမနှင့်စပ်
သော ကြံစည်မှု ‘ကာမဝိတက်’ သော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး
ပျက်စီးစေလိုခြင်းနှင့် စပ်သော ကြံစည်မှု ဗျာပါဒဝိတက်’ သော်
လည်းကောင်း၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့်စပ်သော ကြံစည်မှု ‘ဝိဟိ သာ
ဝိတက်’ သော်လည်းကောင်း အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းသည်
ထိုဝိတက်’သုံးပါးကို အကယ်၍ လက်ခံခဲ့မှု မစွန့်လွှတ်ခဲ့မှု မပယ်
ဖျောက်ခဲ့မှု ကင်းအောင်မပြုခဲ့မှု၊ တဖန်မဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်
စေခဲ့မှု ရဟန်းတို့ . . . ဤသို့ဖြစ်ခဲ့သော် ကိလေသာတို့ကို ပူပန်
စေ တတ်သော လုံ့လလည်း မရှိ၊ မကောင်းမှုမှ ထိတ်လန့်မှုလည်း
မရှိ၊ ၍သွားနေသော ရဟန်းကိုလည်း အမြဲမပြတ် ပျင်းရိသူ
ဝီရိယ ယုတ်လျော့သူဟု ဆိုရ၏” ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောတော်
မူ၏။

ဤအတိုင်းပင် ရပ်နေစဉ်၊ ထိုင်နေစဉ်၊ လျောင်းနေစဉ်၊
အတွက်တို့ကိုလည်း ဟောတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ယင်းဝိတက်သုံးပါးကို လက်ခံလိုက်ပါက အပါယ် (၄) ပါးသို့ ကျရောက်နိုင်လေသည်။

ထိုအပါယ် (၄) ပါးသို့ ကျရောက်စေမည့် စိတ်ညှစ်စိတ်ယုတ်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာပါက “အရေးကြီးသော ပါဠိတော်များ” ၎င်းစာအုပ်စာမျက်နှာ (၃၀)၊ အပိုဒ် (၅) ၌ ဟောတော်မူသော—

အကုသလော ဓမ္မော

ကုသလဿ ဓမ္မဿ

အစရှိသော ပါဠိတော်အရ ထိုဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်ညှစ်စိတ်ယုတ်ကို လက္ခဏာရေး (၃) ပါးတင်ကာ ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများတော်မူပါလေ။ ။ ထိုပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်အရ အကုသိုလ်မှ ဒါန၊ သီလ၊ သမထတို့ထက် မြတ်သောဉာဏသမ္ပယုတ်မဟာကုသိုလ်ကြီးကို ရရှိနိုင်လေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး ယောဂီသူမြတ် သီအပ်ပြန်သေးသည်မှာ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဓာတုသံယုတ် စတုတ္ထဝဂ် အဘိနန္ဒသုတ်စာမျက်နှာ (၃၈၃) ၌—

ယော ဘိက္ခဝေ ပထဝီဓာတု အဘိနန္ဒတိ၊ ဒုက္ခံသော အဘိနန္ဒတိ။ ယော ဒုက္ခံအဘိနန္ဒတိ၊ အပရိမုတ္တောသော ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

“ရဟန်းတို့ . . . ပထဝီဓာတ်ကို အလွန်နှစ်သက်သောသူသည် ဒုက္ခကို အလွန်နှစ်သက်သည် မည်၏။ ဒုက္ခကို အလွန်နှစ်သက်သော သူသည် ဒုက္ခ နှင့် မလွတ်နိုင်”ဟု ငါဆို၏။ (ကျန်အာပေါ၊

၅၆

ဝိပဿနာ ပညာသည် ဒုလ္လဘ

တေဇော၊ ဝါယောဓာတ်တို့ကိုလည်း ဤအတိုင်းပင် မိန့်တော်မူ၏)

ခန္ဓာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဘာရဝဂ် အဘိနန္ဒနသုတ် စာ
မျက်နှာ (၂၆) ၌-

ယော ဘိက္ခဝေ ရူပံ အဘိနန္ဒတိ၊ ဒုက္ခံသော အဘိနန္ဒတိ။

ယော ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ၊ အပရိမုတ္တော သော ဒုက္ခသွာတိ ဝဒါမိ။

မြန်မာပြန် (၂၅)။ ။ ရဟန်းတို့... ရုပ်ကို နှစ်သက်သော
သူသည် ဒုက္ခကို နှစ်သက်၏။ ဒုက္ခကိုနှစ်သက်သော သူသည် ဒုက္ခ
မှမလွတ်နိုင်” ဟု ငါဆို၏။ (ကျန်ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိ
ညာဏ်တို့၌လည်း ဤအတိုင်းပင် မိန့်တော်မူ၏။)

သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော် ယမကဝဂ် ပဌမာဘိ
နန္ဒသုတ် စာမျက်နှာ (၂၄၆) ၌-

ယော ဘိက္ခဝေ စက္ခု အဘိနန္ဒတိ၊ ဒုက္ခံသော အဘိနန္ဒ
တိ။ ယော ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ၊ အပရိမုတ္တောသော ဒုက္ခသွာတိ
ဝဒါမိ။

“ရဟန်းတို့ . . . အကြင်သူသည် မျက်စိကိုနှစ်သက်၏။
ထိုသူ သည် ဒုက္ခကို နှစ်သက်၏။ အကြင်သူသည် ဒုက္ခကို
နှစ်သက်၏။ ထိုသူသည် ဒုက္ခမှမလွတ်နိုင်ဟု ငါဆို၏။ (ကျန် နား၊
နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့၌လည်း ဤအတိုင်းပင် မိန့်တော်မူ၏။)

ခန္ဓာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဥပ္ပါဒသံယုတ် စက္ခုသုတ် စာ
မျက်နှာ (၁၉၀) ၌-

ယော ခေါ် ဘိက္ခုဝေ စက္ခုဿ ဥပ္ပါဒေါ ဌိတိအဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ၊ ဒုက္ခဿေဝသော ဥပ္ပါဒေါ၊ ရောဂါနံ ဌိတိ၊ ရော မရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။

“ရဟန်းတို့ . . . မျက်စိ၏ စ၍ဖြစ်မှု တည်တံ့မှု အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဒုက္ခ၏စ၍ဖြစ်မှု ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု အိုခြင်း၊ သေခြင်း၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုမည်၏” ဟု ဟော တော်မူ၏။ (ကျန် နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့ကိုလည်း ဤအတိုင်းပင် ဟောတော်မူ၏။)

ဤပါဠိတော်အရ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့၏ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ဒုက္ခ၏အစ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဟု ကြံခိုင်စွဲမြဲစွာ သိရှိထားရပေမည်။

အထက်၌ ဒုက္ခသည် တဏှာကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းကို ဖော်ပြခဲ့ပြီး။ ယခုသော် ထိုတဏှာကျက်စားရာ စားကွက်ကို ဖော်ပြပေအံ့။ သုတ်မဟာဝါ ပါဠိတော် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် စာမျက်နှာ (၂၄၆) ၌ ဟောတော်မူသည်မှာ -

သာ ခေါ် ပနေသာ ဘိက္ခုဝေ တဏှာ ကတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ၊ ယံလောကေ ပိယရူပံ၊ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္ထ နိဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

မြန်မာပြန်စာ (၂၇၄)။ ရဟန်းတို့ . . . ထိုတဏှာဖြစ်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ ဖြစ်သနည်း။ တည်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ တည်သနည်း၊ လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘောရှိ၏။ ထို

တဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်အာရုံ
၌ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤ (ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် အာ
ရုံ) ၌ တည်၏။

တိဉ္စလောကေ ပိယဇ္ဈပံ သာတဇ္ဈပံ။ စက္ခုလောကေ ပိယ
ဇ္ဈပံ သာတဇ္ဈပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္တနိ
ဝိသမာနာ နိဝိသတိ။

လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ်သာယာဖွယ်သဘောသည် အဘယ်
နည်း၊ လောက၌ မျက်စိသည် ချစ်ခင်ဖွယ်သာယာဖွယ်သဘော
ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ တည်၏။ (ဤအတိုင်း
ပင် နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့အတွက်လည်း ဟောတော်မူ၏။)

ယင်းပါဠိတော်၌ တဏှာ၏ ကျက်စားရာ စားကွက်ကို
ဆက်လက်ဟောတော်မူသော သဘောအတိုချုပ်မှာ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါ
ရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဓမ္မာရုံတို့၌ လည်းကောင်း—

စက္ခုဝိညာဏ်၊ သောတဝိညာဏ်၊ ဃာနဝိညာဏ်၊ ဇိဝှိဝိ
ညာဏ်၊ ကာယဝိညာဏ်၊ မနောဝိညာဏ် စသည်တို့၌လည်းကောင်း၊
ယင်းတဏှာ သည် တဝဲလည်လည် ကျက်စား၏ဟု ဟောတော်
မူ၏။

အထက်၌ဖော်ပြအပ်သော တဏှာ၏ ကျက်စားရာ စား
ကွက်များတွင် ကျက်စားရာ၌ အနည်းငယ် သာယာလျှင် အ
နည်းငယ် ဒုက္ခကိုဖြစ်စေ၍ များစွာသာယာသော် များစွာဒုက္ခကို
ဖြစ်စေ၏။

ဤတွင် တဏှာ ဒုက္ခပေးပုံကို ရေးသားရန် များစွာကျန်ရှိသေးသော်လည်း စာတစ်ရွက်မျှသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိတော် ဆဏ္ဍသုတ် စာမျက်နှာ (၃၃၂)၊ အပိုဒ် (၄၂၅) ၌ ဟောတော်မူသည်ကို ဖော်ပြပေအံ့။

စက္ခုဥ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊
တိဏ္ဍံ သင်္ကတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ
ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သော သုခါယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော
သမာနော အဘိနန္ဒတိ အဘိဝေတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ၊
တဿ ရာဂါနုသယော အနုသေတိ။

ရဟန်းတို့ . . . စက္ခုကိုလည်းကောင်း၊ ရူပါရုံကိုလည်းကောင်း စွဲ၍ စက္ခုဝိညာဏ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသုံးပါးတို့၏ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် ဖဿသည်ဖြစ်၏။ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့် သုခသည်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသည်လည်းကောင်း၊ ဥပေက္ခာသည်လည်းကောင်း ဖြစ်သောဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည် သုခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည်ရှိသော် အလွန်နှစ်သက်၏။ အလွန်ကောင်း၏ဟု ပြောဆို၏။ မက်မော၍ တည်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရာဂါနုသယသည် ကိန်း၏။

ယင်းပါဠိတော်၌ ရှည်လျားစွာ ဆက်လက်ဟောတော်မူသော သဘောအတိုချုပ်မှာ—

ဒုက္ခဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည်ရှိသော် (ပဋိဗ္ဗာနသယော အနုသေတိ) ပဋိဗ္ဗာနသယသည် ကိန်းလေပြီ။

ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိသည်ရှိသော် (အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတိ) အဝိဇ္ဇာ နုသယသည် ကိန်းလေပြီ စသည်တို့ဖြင့် ဟောတော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်၏ လိုရင်းအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို လွယ်ကူစွာ ထင်ရှားစေရသော်-

ကြိုက်လျှင် - လောဘဖြစ်၏။

မကြိုက်လျှင် - ဒေါသဖြစ်၏။

အမှတ်မဲ့နေလျှင် - မောဟဖြစ်၏။

အထူးကား အကြင်အခါ၌ ယောဂီသူမြတ်သည် ဒါန၊ သီလ၊ သမထတို့ထက် မြတ်သော ဝိပဿနာဘာဝနာပွားများမှုမှ လွတ်သွား၏။ ထိုအချိန်အခါ၌ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တစ်ပါးပါး ဖြစ်နေပေတော့၏။

ဤတွင် “မောဟ” ဟူသည် (၂) မျိုး (၂)စား ရှိ၏။ တစ်မျိုးမှာ အပါယ် (၄) ပါးသို့ ကျရောက်စေသော “မောဟ” ဖြစ်၏။ ကျန်တစ်မျိုးမှာ သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေနိုင်သော်လည်း မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်စေရန် တားဆီးထားသော “မောဟ” ဖြစ်၏။

ဤမျှဖြင့် သိရှိအပ်သည်မှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည်လည်းကောင်း၊ အနုသယ (၇) ပါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ တဏှာတို့သည်လည်းကောင်း ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခကို ဖြစ်စေ၏။

အဝိဇ္ဇာအတွက် ဆက်ဦးအံ့။

ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၃)

ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၂) တွင် တဏှာကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ခြင်းကို ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ယခုသော် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်းအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ပေါ်ခြင်းတို့ကို ရေးသားဖော်ပြပေအံ့။

သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ . . . ပုဒ္ဓမြတ်စွာတို့သာလျှင် ရရှိအပ်သော ဉာဏ်တော် (၆) ပါးအနက် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ အ နာဝရဏဉာဏ်တော်တို့ဖြင့် လောကဓာတ်ကြီး တစ်ရပ်လုံးကို အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့် ကာလသုံးပါးစလုံးကို တွေ့ထိသိမြင်တော်မူသော “အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ”တို့ကို ဟောပြော သင်ပြပေးသော်လည်း နားလည်သိရှိနိုင်ရန် မလွယ်ကူချေ။ အလွန်အလွန် ခက်ခဲနက်နဲလေသည်။

ထို့ကြောင့် သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် မဟာပဒါနသုတ် မြဟ္မဃာစနကထာ စာမျက်နှာ (၃၀)၊ မြန်မာပြန် (၃၂) ၌လည်းကောင်း-

ဝိနည်းမဟာဝါပါဠိတော် မဟာခန္ဓက စာမျက်နှာ-၅၊ မြန်မာပြန် (၆) လည်းကောင်းလာရှိသော် သဘောမှာ-

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်နှင့် နိဗ္ဗာန် အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝကို မြင်နိုင်ခဲ၏ လာရှိလေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ပဉ္စကနိပါတ် တိကဏ္ဍ
ကိဝဂ် သာရနန္ဒသုတ် ၌—

တထာဂတပ္ပဝေဒိတဿ ဓမ္မဝိနယဿ ဒေသိတဿ
ဝိညာတာ ပုဂ္ဂလော ဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ ။

လောက၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မ
ဝိနယကို ဟောကြားသည်ရှိသော် သိတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ
၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤ ဒုလ္လဘရားတော်အရ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ (၄၅) ဝါတိုင်တိုင်
ဟောတော်မူအပ်သော တရားတို့ကို အချိတ်အဆက်မိအောင်
သိရှိနားလည်စွာ လေ့လာကျင့်သုံးရန်မှာ အလွန်အကျူးအထူး
ခဲယဉ်းလေသည်။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ကဿပသံယုတ်၊ သဒ္ဓမ္မပ္ပ
တိရူပကသုတ် ၌ အသျှင်မဟာကဿပ မေးလျှောက်သည်ကို
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖြေဆိုတော်မူသည်မှာ—

ယတော စ ခေါ ကဿပ သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကံ လောကေ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အထ သဒ္ဓမ္မဿ အန္တရဓာနံ ဟောတိ။

“ကဿပ . . . အကြင်မျှလောက် လောကပတ်လုံး
လောက၌ တရားအတုအယောင် မဖြစ်ပေါ်လာသေး၊ ထိုမျှ
လောက်သော ကာလပတ်လုံး သူတော်ကောင်းတရား မကွယ်
သေး၊ ကဿပ—အကြင်အခါ၌ သူတော်ကောင်းတရား အတုအ
ယောင်သည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ၌ သူတော်ကောင်းတရားကွယ်
ခြင်းသည် ဖြစ်၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်အရ ယခုအခါ မဂ်တု ဖိုလ်တု ကမ္မဋ္ဌာန်းတု များ မြောက်များစွာ ပေါ်ထွက်လာသည်ကို အထူးသတိပြုတော် မူကြပါလေ။

ရှေးသရောအခါ သုမေဓာ သျှင်ရသေ့ဖြစ်စဉ်အခါက-

“ငါတစ်ယောက်တည်း ဒုက္ခကင်းငြိမ်းပါက အဘယ်အ ကျိုးရှိအံ့နည်း၊ သတ္တဝါအများကို ဒုက္ခအဝဝ ကင်းဝေးစေအံ့၊ ဒုက္ခအပေါင်းကို ချုပ်ငြိမ်းစေအံ့” ဟု ပြင်းထန်သောဆန္ဒဖြင့် ကြိုးစားတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဤစကားတော်နှင့် ဆက်စပ်ရသော် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ ဒသကနိပါတ်၊ အာကခံဝဂ်၊ တယောဓမ္မသုတ်၌-

“ရဟန်းတို့ . . . ‘ဇာတိ စ ဇရာ စ မရကဉ္စ’ ပဋိသန္ဓေ နေရ ခြင်း၊ အိုရခြင်း၊ သေရခြင်း ဤတရား ၃ ပါး မရှိခဲ့သော် ငါ ဘုရား ပွင့်တော်မူရန် မလို” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်နှင့် သုမေဓာ သျှင်ရသေ့ ဆန္ဒ (၂) ရပ်ကို ပေါင်းစပ်သော် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူလာခြင်းမှာ သတ္တဝါ ပေါင်းများစွာတို့အား ဒုက္ခခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းစေရန် ပွင့်တော်မူ လာရခြင်းကို ထင်ရှားစွာ သိရှိတော်မူနိုင်ကြလေပြီ။

ဒုက္ခ ဘာကြောင့် ဖြစ်ရသလဲ

မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်အစဖြစ်သော စာမျက်နှာ၌ လည်းကောင်း၊ ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်၊ ဒုကနိပါတ်၊ ဒုကဝဂ်၊ အဝိဇ္ဇာ သုတ် ၌လည်းကောင်း -

အဝိဇ္ဇာ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ

အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ သမ္မာပတ္တိယာ။

“ရဟန်းတို့- အဝိဇ္ဇာ (မောဟ) သည် အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ခြင်း၏ ရှေ့သွားဖြစ်၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤ၌ သိစေလိုသော ပဓာန အချက်ကြီးမှာ ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ် (ဂ) ပါးသော ဓာတ်အစုတို့မှာ တစ်စုံတစ်ယောက် သောသူက ဖန်ဆင်း၍ ဖြစ်ပေါ်လာရသည် မဟုတ် “ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်” ဒေသနာတော်အရ “အဝိဇ္ဇာ” အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မ သဘာဝကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းကို ယောဂီညုမြတ်သေသည် အထိ အခါခပ်သိမ်း စွဲမြဲစွာ သိမှတ်ထားရပေမည်။

ဒုက္ခဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်၊ တိကနိပါတ်၊ စာမျက်နှာ-(၁၇၈)၊ စတုတ္ထစာကြောင်း ၌-

တကမဉ္စ ဘိက္ခဝေ

ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ။

“ရဟန်းတို့ . . . အရိယာတို့၏ အမှန်တရားဖြစ်သော ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။”

အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရ ပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ ပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပ ပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတန ပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿ ပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာ ပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိ ပစ္စယာ ဇရာ မရဏံ သောက ပရိဒေဝ

ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ပဝန္တိ။ ဝေမေတဿ ကေဝလဿ
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယ သစ္စံ။ (အရ ကျက်ကာ ဆင်ခြင်ပါလေ)

မသိမူ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပြုပြင်စီ
ရင်မူ သင်္ခါရတို့ဖြစ်ကုန်၏။ ‘သင်္ခါရ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်
ဝိညာဉ်ဖြစ်၏။ ‘ဝိညာဉ်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်
ဖြစ်၏။ ‘နာမ်ရုပ်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တည်ရာ
အာယတန (၆) မျိုးဖြစ်၏။ ‘အာယတန (၆) မျိုး’ ဟူသော
အကြောင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း ဖဿဖြစ်၏။ ‘ဖဿ’ ဟူသော
အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ဝေဒနာဖြစ်၏။ ‘ဝေဒနာ’ ဟူ
သော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း တဏှာဖြစ်၏။ ‘တဏှာ’
ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါန် ဖြစ်၏။
‘ဥပါဒါန်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဇာတိဖြစ်၏။ ‘ဇာတိ’
ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း၊ သေခြင်း၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငို
ကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ ပြင်းစွာ ပင်
ပန်းခြင်း တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် “ဒုက္ခ” အစုသက်
သက်ဖြစ်ပေါ် ၏။

“ရဟန်းတို့. . . ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကို အရိယာတို့၏
အမှန်တရားဖြစ်သော “ဒုက္ခ” ဖြစ်ကြောင်းဟု ဟောတော်မူ၏။
ဤ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်” တရားတော်ကိုသေချာစွာ လေ့လာ

ဆင်ခြင်သောအခါ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါဟူသည် လုံးဝမပါမရှိ၊
အစဉ် “အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ” ဖြစ်၍ အဆုံး၌ “ဒုက္ခအစု”
သက်သက်သာရှိခြင်းကို ထင်ရှားစွာ သိမြင်နိုင်လေပြီ။

ထို့ကြောင့် “ဒုက္ခအစု” ဖြစ်ရခြင်း၏ အစမှာ- “အဝိဇ္ဇာ
ပစ္စယာ သင်္ခါရာ”ဟု ယောဂီသုမြတ်စွဲမြဲစွာ သိမှတ်ထားရပေ
မည်။

ဝိပဿနာ ခက်ခဲနက်နဲပုံကို အထက်ပိုင်းသို့ ရောက်ရှိလာ
ပါမှ သိနိုင်ခြင်းကို ဆက်ဦးအံ့။ ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော်၊စိတ္တုပ္ပါဒ
ကဏ္ဍ အစဉ်-

ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ-

အဘယ်တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်သနည်းဟူသော
အမေးကို ဖြေဆိုရာ၌-

သမထော ဟောတိ၊

ဝိပဿနာ ဟောတိ-ဟု-

သမထဘာဝနာကို ဝိပဿနာဘာဝနာနှင့် ယှဉ်တွဲလျက်
“သမထ” ကို ကုသိုလ်အရာ၌ ဟောတော်မူ၏။

တဖန်သော် ယင်းပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍအပိုင်း (၃၆၅)
၌-

ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ

အဘယ်တရားတို့သည် အကုသိုလ် မည်ကုန်သနည်းဟူ
သော အမေးကို ဖြေဆိုရာ၌-

သမထော ဟောတိ ဟု သီးသန့်ဟောတော်မူ၏။

ဤတွင် ဒါန၊ သီလတို့ထက် မြတ်သော သမထဘာဝနာ
ကိုပင် အကုသိုလ်အရာ၌ ထည့်သွင်းဟောတော်မူ၏။

ဝိဘင်းပါဠိတော် စာမျက်နှာ-(၄၄၁)၊ အပိုဒ် (၁၀၂၉)
၌-

ဥက္ခိတ္တာ ပုညတေဇေန၊

ကာမဂ္ဂပဂတိံ ဂတာ-အစရှိသော ပါဠိတော်အရ “ဗြ
ဟ္မာပြည် တဝင်းဝင်း၊ ဝက်စားကျင်း တရှုံ့ရှုံ့” ဖြစ်ရရှာသေး၏။

ထို့ကြောင့် မည်သည့်ကုသိုလ်ကို လုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဝိပ
ဿနာဘာဝနာသို့ တက်တော်မူကြပါလေ။

ရှင်းပေးခဲ့ဦးအံ့။ ။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဗုဒ္ဓဝဂ်၊
ပဋိပဒါသုတ် စာမျက်နှာ (၂၄၆) ၌-

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာပဋိပဒါ။

အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ၊

သင်္ခါရ ပစ္စယာ ဝိညာဏံ-

စသည်ဖြင့် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သော “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်”
တရားတော်ကိုပင် ဟောတော်မူ၏။

ဤတွင် အဝိဇ္ဇာနှင့် ပူးတွဲလျက် သင်္ခါရတို့ကို ပြုလုပ်
သော် “မိစ္ဆာပဋိပဒါ” ဖြစ်ခြင်းကို အထူးသိစေလိုခြင်းဖြစ်၏။

သင်္ခါရတို့သည် အဘယ်နည်းဆိုသော် သုတ်ပါထေယျ
ပါဠိတော်၊ သင်္ခါတိသုတ် စာမျက်နှာ-(၁၀၂)၊ အပိုဒ်ငယ် (၃၅)၌-

တယော သင်္ခါရာ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရော အပုညာဘိသင်္ခါရော အာနေဉ္ဇာဘိ သင်္ခါရော။

ဤ ပါဠိတော်၌ သိအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ ပုညာဘိ သင်္ခါရသည် လူ့ဘုံနတ်ဘုံ ရူပဘုံအထိ အကျိုးပေး၏။ အပုညာဘိ သင်္ခါရသည် အပါယ် (၄) ဘုံသို့ ကျရောက်စေ၏။ အာနေဉ္ဇာဘိ သင်္ခါရသည် အရူပဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်စေ၏။

ထင်ရှားလေးနက် စေဦးအံ့။ သုတ္တနိပါတ်၊မဟာဝဂ်၊ ဒွယတာနုပဿနာသုတ် စာမျက်နှာ (၃၉၂) ၌-

ယံ ကိဉ္စိ ဒုက္ခံ သမ္ဘောတိ၊

သမ္ဘံ သင်္ခါရ ပစ္စယာ။

မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၃၇၀)။ ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသမျှ အားလုံးသည် “သင်္ခါရ”ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်အရလည်း ပုညာဘိသင်္ခါရ၊အပုညာဘိ သင်္ခါရအာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခအဝဝ ဖြစ်ရခြင်းကို ထင်ရှားလေးနက် စေပြန်၏။

ဤမျှဖြင့် နိဂုံးချုပ်ရသော် အထက်၌ဖော်ပြအပ်သော ပါဠိတော်များအရ သမထဘာဝနာ တစ်ပါးပါးကို အားထုတ်ပြီးလျှင် ဝိပဿနာဘာဝနာသို့ မတက်ပါက အကုသိုလ်အရာ၌ ထည့်သွင်းထားခြင်း၊ ဒါန၊ သီလ၊သမထတို့ကို ပြုလုပ်ပါလျက် ယောဂီ

အတွက် “မိစ္ဆာပဋိပဒါ” ဖြစ်ရခြင်းကို အထူးသိရှိတော်မူကြစေရန် ဖြစ်၏။

ဤ၌ ယောဂီသည် ဒါန၊ သီလ၊ သမထတို့ကို မပြုရဟု မယူဆရ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ရှိရေးကိုသာ ရည်မှန်း၍ ပြုခြင်းဖြစ်ရပေမည်။ ။ အထက်၌ ဖော်ပြအပ်သော ပါဠိတော်များအရ ယောဂီသည် ဘဝတဏှာ ကပ်ငြိလျက် ဒါန၊ သီလ၊ သမထ တို့ကို ပြုသော် ထိုဒါန၊ သီလ၊ သမထ တို့သည် ဒုက္ခဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဟူ၍ ကောင်းစွာ သိရှိထားရပေမည်။

နိဂုံးချုပ် နောက်တစ်မျိုးကား ဒုလ္လဘတရား ငါးပါးအရ ဝိပဿနာ ဘာဝနာပွားများရာ၌ ဂေါတြဘူဉာဏ်သို့ ရောက်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရန်အထိ သင်ပေးနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဒုလ္လ ဘော” ဟု သိစေလိုရင်းဖြစ်၏။ ။ (ဝိပဿနာ ဘာဝနာ အစကို ဆက်ဦးအံ့။)

ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၄)

ဒုက္ခနှင့် ဒုက္ခဖြစ်ခြင်း အကြောင်းရင်းကို ရေးသားဖော် ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ယခုသော် ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းရန်အစကို ပထမ ရေး သားပေအံ့။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ စတုတ္ထနိပါတ်၊ ပဋိပဒါဝဂ်၊ ယုဂနဒ္ဒ သုတ်၌လည်းကောင်း၊ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ယုဂနဒ္ဒဝဂ်၊ ယုဂနဒ္ဒကထာ၌လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ ပွားများ အားထုတ်နည်း (၄) မျိုးကို ဟောတော်မူရာ၌ ယခုအခါ ပထမ (၃) မျိုးကို ရေးသားပေအံ့။

၎င်း (၃) မျိုးမှာ သမထယာနိကနည်း၊ ဝိပဿ နာယာနိကနည်း၊ ယုဂနဒ္ဒနည်းတို့ ဖြစ်လေသည်။

သမထယာနိကနည်းဆိုသည်မှာ- သမထ ဘာဝနာကို ရှေးဦးစွာ ပွားများအားထုတ်ပြီးမှ ဝိပဿနာ ဘာဝနာသို့ တက် သောနည်း ဖြစ်၏။

ပဉ္စဝဂ္ဂိ (၅) ဦးတို့အား သစ္စာ (၄) ပါး တရားတော်နှင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟောတော်မူ၏ အပြီးတွင် အသျှင် ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ်၊ အဿဇိ (၅) ဦးတို့သည် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူကြလေသည်။ ဤတွင် သီစေလိုသောအချက်မှာ လှူပြည်တွင် (၅) ဦးမျှသာ ရဟန္တာဖြစ် တော်မူသည်ကို သိရှိစေလိုခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုတရားတော်တို့ကို နာကြားရသဖြင့် များစွာသော
 ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း ပဉ္စဝဂ္ဂတို့ကဲ့သို့ပင် အကျွတ်တရားရကြလေ
 သည်။ ဗြဟ္မာဟူသည် သာမန်မဟုတ် ဒါန၊ သီလတို့ထက်မြတ်
 သော သမထဘာဝနာကို ကျင့်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်လေ
 သည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ စာမျက်နှာ (၂၂၂)၊ အပိုဒ်
 (၆၆၃)၊ မြန်မာပြန် တတိယတွဲစာမျက်နှာ (၂၃၀)၊ စာကြောင်း
 ၇၆ (၇) ၌ လာရှိသည့်သဘောမှာ—

ထိုဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိကို ပြည့်စုံစေလိုသော သမထဟူသော ယာဉ်
 ရှိသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးဦးစွာ နေဝသညာနာသညာ
 ယတနဈာန်ကိုဖြစ်စေ၍ တစ်ပါးပါးသောဈာန်မှထ၍ဟု အဋ္ဌ
 ကထာ ဆရာမြတ်ဖွင့်ဆိုတော်မူခြင်းကြောင့် သမထယာနိက
 နည်းမှာ ရှေးဦးစွာ ဈာန်ကိုရရှိသူဖြစ်ရပေမည်။ ထို့နောက် ဝိပ
 သာနာ ဘာဝနာသို့ တက်သည်ကို သမထယာနိကနည်းဟု သိအပ်
 လေသည်။

တဖန်သော် ပါဠိတော်အရဆိုသော် သဠာယတနဝဂ္ဂသံ
 ယုတ်ပါဠိတော်၊ အသင်္ခတသံယုတ် စာမျက်နှာ-၅၃၅၊ အပိုဒ်-
 ၃၆၇ ၌—

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသင်္ခတဂါမိမဂ္ဂေါ၊ သမထော
 စ ဝိပဿနာ စ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသင်္ခတဂါမိမဂ္ဂေါ။

“ရဟန်းတို့ . . . မပြုပြင်အပ်သော အသစ်တဓာတ်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း ဆိုသော် သမထဘာဝနာနှင့် ဝိပဿနာ ဘာဝနာတို့ပင်တည်း။ ဤသည် ကို မပြုပြင်အပ်သော အသစ်တဓာတ်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း” ဟု ဆိုရ၏။

ဤ ပါဠိတော်အရဖြင့် သမထယာနိကနည်းဆိုသည်မှာ ရှေးဦးစွာ သမထယာဉ် ရရှိပြီးသူ ဖြစ်ရပေမည်။

ဝိပဿနာ ယာနိကနည်းမှာ-ဈာန်ရရှိအောင် သမထဘာဝနာကို ပွားများခြင်းမပြုမူ၍ ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအား ထုတ်သောနည်း ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာ ၅၃၈၊ တတိယစာကြောင်းအဆုံး၌-

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အသင်္ခတဂါမိ မဂ္ဂေါ၊ ဝိပဿနာ။
အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အသင်္ခတဂါမိမဂ္ဂေါ။

“ရဟန်းတို့ . . . မပြုပြင်အပ်သော အသစ်တဓာတ်မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းဟူသည် အဘယ်နည်း ဆိုသော် ရဟန်းတို့ . . . ဝိပဿနာပင်တည်း။ ဤသည်ကို မပြုပြင်အပ်သော အသစ်တဓာတ်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်အရ ဝိပဿနာယာနိက ပုဂ္ဂိုလ်သည် သမထဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်ခြင်း မပြုလုပ်တော့ဘဲ ဝိပဿနာဘာဝနာကိုသာစ၍ ပွားများအားထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်ကို သိအပ်လေပြီ။

ယုဂနန္ဒနည်းမှာ -စုံတွဲပြု၍ ပွားများအားထုတ်ရသော နည်းဖြစ်၏။ သမထဘာဝနာကိုပွားများအားထုတ်၏။ ထို့နောက် ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်၏။ တဖန် သမထဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်၏။ ထို့နောက် ဝိပဿနာကို ပွားများအားထုတ်၏။ ယင်းသို့စုံတွဲပွားများခြင်းကို ယုဂနန္ဒနည်းဟု ခေါ်ဆိုရ၏။

ဤတွင် သမထဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်သည်ဆိုရာ၌ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် တက်ကာ ဈာန်ကိုရအောင် ပွားများအားထုတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့အတူ ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်သည်ဆိုရာ၌လည်း တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့်တက်ကာ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်ပေါ်အောင် ပွားများရခြင်းကို အလိုရှိအပ်လေသည်။

ဝိပဿနာ အစ

ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်သည်ဆိုရာ၌ ဒုက္ခနှင့်နိဗ္ဗာန် အမှတ် (၁) ၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရှေးဦးစွာ ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်၊ နိဗ္ဗာနဓာတ် ဤဓာတ်ကြီး (၃) ပါးသာရှိခြင်းကို ထင်ရှားစွဲမြဲစွာ သိမှတ်ထားရ၏။

ထင်ရှားစွဲမြဲစွာ သိမှတ်ထားရ၏ ဆိုရာ၌ မျက်စိအလင်းရှိသူသည် ဤကား မိန်းမ၊ ဤကား ယောက်ျား၊ ဤကား ရဟန်းဟူသည်ကို တိကျပြတ်သားစွာ သိမြင်ဘိသကဲ့သို့ ဤကား ရုပ်

ဓာတ်၊ ဤကား နာမ်ဓာတ်၊ ဤကား နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ဟူသည်ကို တိကျပြတ်သားစွာ ဝိပဿနာ ပညာမျက်စိဖြင့် ထင်ရှားစွဲမြဲစွာ သိမြင်ထားရ၏။

ထိုရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ်၊ နိဗ္ဗာန်ဓာတ် ဤ ပဓာန ဓာတ်ကြီး (၃) ပါးကို ခွဲခြားလိုက်သည်ရှိသော်—

သင်္ခတာ ဓမ္မာ

အသင်္ခတာ ဓမ္မာ

ဟူ၍ (၂) မျိုး (၂) စား ထွက်လာ၏။ သင်္ခတာ ဓမ္မာဆိုသည်မှာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကြရ၏။

အသင်္ခတာ ဓမ္မာဆိုသည်မှာ အကြောင်းတရားတို့ ပြုပြင်မှုမရှိဘဲ အနတ္တပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိနေသော တရားဖြစ်၏။

သင်္ခတာ ဓမ္မာဆိုသည်မှာ တဖန်အသေးစိတ် ခွဲထုတ်ပြန်သော် ရုပ် (၂၈) ပါး၊ စိတ်တစ်ပါး၊ စေတသိက် (၅၂) ပါး ပေါင်း (၈၁) ပါး ရရှိ၏။

အသင်္ခတာ ဓမ္မာဆိုသည်မှာ အသင်္ခတဓာတ် မြတ်သော နိဗ္ဗာန်တစ်ပါးရရှိ၏။

တစ်ဆင့် တက်ပြန်သော်

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာတိ၊ ယဒါ ပညာယ ပဿတိ၊

အထ နိဗ္ဗန္တတိ ဒုက္ခေ၊ ယေ မဂ္ဂေါဝိသုဒ္ဓိယာ၊

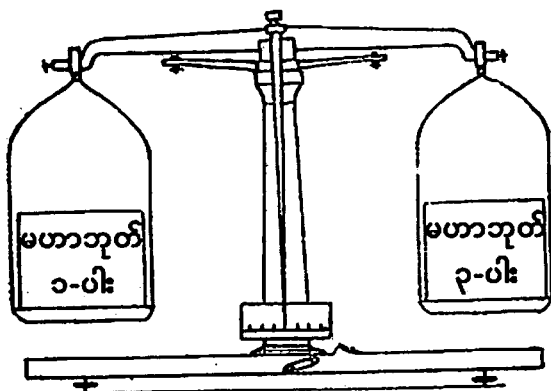
ဓမ္မပဒပါဠိတော်၊ မဂ္ဂဝဂ်၊ အပိုဒ် (၂၇၈)။ ။ အကြင်ခါရုပ် နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရအားလုံးတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏ဟု ဝိပဿနာ ပညာဖြင့်ရှုမြင်နိုင်၏။ ထိုအခါ ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့၏။ ဤငြီးငွေ့ခြင်းသည် ကိလေသာ စင်ကြယ်ရာ နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းဖြစ်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ပြုပြင်အပ်သော (၈၁) ပါးသောဓာတ်တို့သည် (ဝါ) ထို (၈၁) ပါး၌ပါရှိသော ခန္ဓာ (၅) ပါး၊ အာယတန (၁၂) ပါး၊ ဓာတ် (၁၈) ပါး စသည်တို့မှာ ဒုက္ခအတိမျှသာဖြစ်ခြင်းကို စွဲမြဲစွာ သိရှိထားပါမှ ဝိပဿနာ ဘာဝနာပွားရာ၌ သင်္ခါရပေက္ခာ ဉာဏ်၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်သို့ လွယ်ကူစွာရောက်ရှိနိုင်လေသည်။

ထိုမှတဖန် တဆင့်တက်ပြန်သော် ၎င်း (၈၁) ပါးသော ဓာတ်အသီးသီးတို့မှာ (ဝါ) ခန္ဓာ (၅) ပါးစသည်တို့မှာ ကိုင်တွယ် ချီမ၍မရ၊ အတို အရှည်၊ အလုံး အပြား၊ အလေး အပေါ့၊ အထည်ခြပ် ပုံပန်းသဏ္ဌာန် လုံးဝမရှိခြင်းကို ယောဂီသူမြတ် စွဲမြဲစွာ သိရှိထားရပြန်၏။

အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝမျှသာဖြစ်သော ရုပ်ဓာတ်၊ နာမ်ဓာတ် (၈၁) ပါးသောဓာတ်တို့မှာ အထည်ခြပ် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်

မရှိ၊ ကိုင်တွယ် ချီမ၍မရ၊ အလေး အပေါ့ လုံးဝမရှိခြင်းကို ဥပမာ ပြရသော်-

ပထဝီဓာတု၊ အာပေါဓာတု၊ တေဇောဓာတု၊ ဝါယောဓာတု ဟူ၍ ရုပ်ဘက်တွင် မဟာဘုတ် (၄) ပါးရှိရာ တစ်ပါးပါးကို ချိန် ခွင်တဘက်တွင် ထည့်၍ ကျန် (၃) ပါးကို တစ်ဘက်တွင်ထည့်၍ ချိန်သော် မည်သည့်ဘက်ကမှ မလေးမပေါ့ချိန်ခွင်သည်လည်း ပို၍လေးမလာလေ။

တနည်းသော်

ချိန်ခွင်တစ်ဘက်တွင် ရုပ်ဓာတ် (၂၈) ပါးကို ထည့်၍ ကျန် တစ်ဘက်တွင် နာမ်ဓာတ် (၅၃) ပါးကို ထည့်၍ ချိန်သော် မည် သည့်ဘက်ကမှ မလေးမပေါ့ ချိန်ခွင်သည်လည်း ပို၍လေးမလာ၊ ဤသို့လျှင် ထူးခြားဆန်းကြယ်သော အနတ္တပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ များ၏ သတ္တိများကို သိထားရပေမည်။

အဟုတ္တာ သမ္ဘူတံ

တဆင့်တက်၍ သိရှိရဦးမည်မှာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏ
ဒဿနဝိသုဒ္ဓိခဏ်း စာမျက်နှာ (၂၆၀)၊ မြန်မာပြန် တတိယတွဲ
စာမျက်နှာ (၃၅၀)၊ အပိုဒ် (၈) ၌၎င်း၊ မဟာနိဇ္ဈေပါဠိတော်၊
အဋ္ဌကဝဂ်၊ ဂုဗန္တကသုတ္တနိဇ္ဈေသ စာမျက်နှာ (၃၃)၊ တတိ
ယစာကြောင်း၌လည်းကောင်း၊ လာရှိသည်မှာ-

အဒဿနတော အာယန္တိ၊ ဘဂ်ဂစ္ဆန္တိ ဒဿနံ။

ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါဝ အာကာသေ၊ ဥပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိ စာတိ။

မမြင်အပ်သည်မှ လာကုန်၏။ ပျက်ကုန် ပျက်ကုန်ပြီး
သော သင်္ခါရတို့သည်လည်း မမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်
ကုန်၏။ ကောင်းကင်၌ လျှပ်စီးပြက်သကဲ့သို့ ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်
၏။ ပျက်လည်းပျက်ကုန်၏။ ဤသို့သောအနက်သည် ထင်ရှား
၏ ဟု ဟောတော်မူ၏။

အဒဿနတော အာယန္တိ သဘောကို ထောက်ခံသော
အားဖြင့် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊မဟာဝဂ်၊ ဉာဏကထာ စာမျက်
နှာ (၇၃)၊ စာကြောင်းရေ (၈) အဆုံး၌-

စက္ခု အဟုတ္တာ သမ္ဘူတံ ဟုတ္တာ န ဘဝိဿတိတိ ဝဝတ္ထေ
တိ။

နိဿယ၊ စာမျက်နှာ (၈၆)၊ အကြောင်းရေ (၁၃) ၌-

စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ အဟုတ္တာ၊ မူလက မရှိမူ၍။ သမ္ဘူတံ၊
ယခုမှဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဟုတ္တာ ဖြစ်ပြီး၍လည်း နဘဝိဿတိ၊
မရှိဘဲ ဖြစ်သွားလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဝတ္ထေတိ၊ ပိုင်းခြားမှတ်
သား၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

အသာရကဋ္ဌေန အနတ္တာ။

ဤတွင် နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ဝိပဿနာဘာဝနာကို သန့်ရှင်း
စင်ကြယ်စေရန် သိရှိရဦးမည်မှာ-

ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ (၅) ပါးစသော (၈၁) ပါးသော အနတ္တပရ
မတ္တ ဓမ္မသဘာဝတို့သည်-

အနှစ်သာရ လုံးဝမရှိခြင်းကြောင့်-

အသာရကဋ္ဌေန အနတ္တာ၊

ပိုင်ဆိုင်သူ လုံးဝမရှိခြင်းကြောင့်-

အသာမိကဋ္ဌေန အနတ္တာ၊

မည်သူ့အလိုကိုမျှ မလိုက်ခြင်းကြောင့်-

အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာ၊

ဤသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါစေဟု ကြောင့်ကြမစိုက်ခြင်း
ကြောင့်-

နိဗျာပါရဋ္ဌေန အနတ္တာ၊

ဤသို့လျှင် ယောဂီသူမြတ် နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် စွဲမြဲစွာ သိ
ရှိထားရပေမည်။

ဤစာရွက်အစမှသည် ဤအဆုံးထိ သေချာစွာ လေ့လာ
စူးစမ်းသောအခါ ဝိပဿနာပညာ၏ ခက်ခဲနက်နဲ နူးညံ့သိမ်မွေ့
သည်ကို သိရှိတော်မူကြပါလေ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာပွားများနည်း
ကို ဆက်ဦးအံ့။

ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၅)

အထက်၌ ဒုက္ခ နှင့် ဒုက္ခ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း အကြောင်းရင်း တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ယခုသော် ဒုက္ခချုပ်ရန် အကျင့်မြတ်ကို စ၍ ဖော်ပြပေအံ့။

ရှေ့သို့ မတက်မီ ဤတွင် “အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရမည်” ဆိုသောစာရွက်ကို ပြန်လည်ဖတ်ရှုစေလိုပါသည်။ သို့မှ ပိုမိုထင်ရှားလွယ်ကူလာပါလိမ့်မည်။

ထိုစာရွက်ကို ဖတ်ရှုပြီးနောက် ဆက်၍သိရှိရသည်မှာ— သမ္မုတိသစ္စာနှင့် ပရမတ္ထသစ္စာ ကွဲပြားသေး၏။ သမ္မုတိသစ္စာ ဆိုသည်မှာ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါ၊ တော၊ တောင်၊ ရေ၊ မြေ၊ သမုဒ္ဒရာ စသည်တို့ဖြစ်၏။ ပရမတ္ထသစ္စာဆိုသည်မှာ “သင်္ခတာ ဓမ္မာ” အရ ရုပ် (၂၈) ပါး၊ စိတ် (၁) ပါး၊ စေတသိက် (၅၂) ပါး ပေါင်း (၈၁) ပါးနှင့် “အသင်္ခတာ ဓမ္မာ” အရ အသင်္ခတဓာတ် ဖြစ်သော မြတ်သောနိဗ္ဗာန် ဖြစ်၏။

ဤ “အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ” (Nature နေချာ) တွင် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါ စသည်တို့ လုံးဝမရ၊ ထိုမျှမက အတို အရှည်၊ အလုံး အပြား၊ အကြီး အသေး၊ အလေး အပေါ့ ပုံသဏ္ဌာန် လုံးဝမပါမရှိ။

ထိုမျှမကသေး ဤ “သင်္ခတာ ဓမ္မာ၊ အသင်္ခတာ ဓမ္မာ” ဓာတ်သဘာဝများကို ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဖန်ဆင်းသည်ဟု သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မရှိချေ။ ရှိ၏ဟု

ယူဆထားလျှင် “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” ဖြစ်၍ မည်သည့်အခါမျှ “သောတပနံ” မဖြစ်နိုင်၊ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို မပိတ်စေနိုင်။

ဤသည်ကား “ဗုဒ္ဓဝါဒ” တွင် အရေးကြီးဆုံးသော “ပဓာန အချက်ကြီး” ဖြစ်ခြင်းကို အထူးသတိပြုတော်မူကြပါလေ။

ထိုမှတဖန် ထူးခြားချက် ရှိပြန်သည်မှာ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါမရှိ ဟူ၍လည်း “သမ္မုတိသစ္စာ” ကို မပယ်ရချေ။ ။ ထို့ကြောင့် ရှေးအခါက ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် ယခုအခါ ဒေဝဒတ် ဖြစ်လာ၏။ ရှေးအခါက ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ယခုအခါ ငါဘုရားဖြစ်လာ၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် သမ္မုတိသစ္စာနှင့် ပရမတ္ထသစ္စာတို့မှာ သူ့နေရာနှင့် သူ့နေရာမှန်သည်သာတည်း။

ထိုမှတဖန် တဆင့်တက်ရပြန်သေး၏။ ပညတ်နှင့် ပရမတ် ခွဲသောအခါ သမ္မုတိသစ္စာဖြစ်သော လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ စသည်တို့ကို “အဝိဇ္ဇမာန” ပညတ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။ အကြောင်းသော်ကား မရှိသည်ကို ခေါ်ဆိုထားသော “သမုတိရှိ” မျှသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။

သမ္မုတိသစ္စာနှင့် ပရမတ္ထသစ္စာ ခွဲစဉ်က ပရမတ္ထသစ္စာဖြစ်သော ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ စသည်မှာ ယခု ပညတ်နှင့် ပရမတ် ခွဲလိုက်သောအခါ၌ “ဝိဇ္ဇမာန”

ပညတ်ဖြစ်လာ၏။ အကြောင်းသော်ကား “ရှိသည်” ကိုခေါ်ဆိုထားသော “အဟုတ်ရှိ” ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ တနည်းသော်-

သမ္မုတိသစ္စာ နှင့် ပရမတ္ထသစ္စာ

Appearance And Reality(ဟု သိအပ်၏)

“သမုတ်ရှိ” နှင့်တကွ “အဟုတ်ရှိ” တို့ (၂) မျိုးစလုံးမှာ ပညတ်ဖြစ်လာ၏။ ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်ရာ၌ နာမည်ပညတ်ကို အာရုံမပြုရ၊ တခဏခြင်း ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်အားဖြင့် ဖြစ်ပျက်နေသော ဓမ္မသဘာဝကိုသာ အာရုံပြုရ၏။

ဓမ္မသဘာဝကို အာရုံပြုရသည်ဆိုရာ၌ ယခုဤစာမျက်နှာတွင်ရှိသော ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ စသည်တို့မှာ “အက္ခရာပညတ်” များသာဖြစ်၏။ စင်စစ်ဓမ္မသဘာဝဆိုသည်မှာ ဤစကားလုံးများ မဟုတ်။ ။ ပထဝီ၊ အာပေါ စသည်တို့၏ တစ်ခဏခြင်း ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင် အားဖြင့် ဖြစ် ပျက်နေသော ဓမ္မသဘာဝတို့ကို ပညာမျက်စိဖြင့် အာရုံပြုရခြင်းဖြစ်၏။ (ပါဠိတော်- ကိံ ဇီရတိ၊ ကိံ န ဇီရတိ။)

ထို့အတူ တစ်ဦးဦးက နှုတ်ဖြင့်ပြောဆိုလိုက်သော ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဖဿ ဝေဒနာစသည်တို့သည်လည်း “သဒ္ဓပညတ်” များသာ ဖြစ်၏။ အစစ်အမှန် ဓမ္မသဘာဝဆိုသည်မှာ ထိုအသံများကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင်အားဖြင့် တစ်ခဏခြင်း ဖြစ်ပျက်နေသော ဓမ္မသဘာဝကို ဝိပဿနာပညာမျက်စိဖြင့် အာရုံပြုရခြင်းဖြစ်၏။

ယင်းသို့ ပညတ်နှင့်ပရမတ် ကွဲပြား၏။ ထိုသို့ကွဲမှသာ လျှင် ယောဂီသူမြတ်၏ ဝိပဿနာ အာရုံဘူမိ တိကျမှန်ကန်လေသည်။ ယင်းသို့မှန်ကန်မှလည်း “သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်၊ အနုလောမဉာဏ်၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်” သို့ ဆိုက်ရောက်နိုင်၏။ ဂေါတြဘူဉာဏ်က နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုပါမှ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်လေသည်။ ။ နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်မပြုပါက မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်။

ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ နည်းမှားဖြင့် ခရီးသွားနေပါက မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသုရကာယ် အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို မပိတ်စေနိုင်၊ ဝိသာခါ၊ အနာထပိဏ်တို့ကဲ့သို့ ဘုံစဉ်မစံနိုင်၊ ကမ္ဘာဆက်၍ အသက်ရှည်သော သုဒ္ဓါဝါသဘုံသို့ မရောက်နိုင်။

ဝိပဿနာ ပွားများနည်း

ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို ပွားများရခြင်း၏ မူရင်းပဓာန အချက်ကြီးမှာ ခန္ဓာ (၅) ပါးကို ရှုံ့မုန်းလာရန် (ဝါ) ခန္ဓာ (၅) ပါး ဒုက္ခဖြစ်ပေါ်မလာရန် လေ့ကျင့်ပွားများ အားထုတ်နေရသော လုပ်ငန်းကြီး ဖြစ်၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်ပညာဝဂ် ဝိပဿနာကထာ အပိုဒ် (၃၈) မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၄၇၃) ၌

ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိပဋိလဘတိ။

ပဉ္စကုဋေ ဒုက္ခတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိ
လဘတိ။

ပဉ္စကုဋေ အနတ္တတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ ပဋိ
လဘတိ။

မြန်မာပြန် - ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို အနိစ္စဟု ရှုသည်ရှိသော်
မဂ်နှင့်လျော်သောအလို “အနုလောမညဏ်” ကိုရ၏။

ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို ဒုက္ခဟု ရှုသည်ရှိသော် မဂ်နှင့်လျော်
သောအလို “အနုလောမညဏ်” ကိုရ၏။

ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို အနတ္တဟု ရှုသည်ရှိသော် မဂ်နှင့်လျော်
သောအလို “အနုလောမညဏ်” ကို ရ၏။

ဤပါဠိတော်များအရ ယောဂီသူမြတ်သည် ခန္ဓာငါးပါး၌
လက္ခဏာရေး (၃) ပါးတင်ကာ ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများ
အားထုတ်သော် ဉာဏ်စဉ် (၁၆) ပါးတွင် အထက်ဖြစ်သော သင်္ခါ
ရူပေက္ခာဉာဏ် ကို ကျော်လွန်သော “အနုလောမညဏ်” သို့
ရောက်ရှိ၏။ ထိုဉာဏ်အပြီးတွင် ဂေါတြဘူဉာဏ် သည် နိဗ္ဗာန်သို့
ပြေးဝင်၏။

ထိုအခါ ယောဂီသူမြတ်၌ မဂ်စိတ်၊ ဖိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာ
တော့၏။ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို ပိတ်စေ၏။

အထူးကား သင်္ခါရူပေက္ခာဉာဏ်၊ အနုလောမညဏ်၊ ဂေါ
တြဘူဉာဏ်၊ ဤ ဉာဏ် (၃) ပါးသည် ဝိပဿနာနယ်တွင် အထွဋ်
အထိပ်သို့ ရောက်ရှိလာခြင်းကြောင့် “သီခါပတ္တ ဝိပဿနာ” ဟူ
သော အမည်ကိုရရှိလေသည်။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဒုတိယတွဲ၊ စာမျက်နှာ
- ၂၉၉၊ မြန်မာပြန် တတိယတွဲ စာမျက်နှာ-၄၆၄။)

ထိုမှတစ်ပါး အနတ္တလက္ခဏသုတ်နှင့်တကွ ထိုထိုသော ပါဠိတော်များ၌ ခန္ဓာငါးပါးကို ရွံ့မုန်းလာရန် လက္ခဏာရေး (၃) ပါးတင်ကာ ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်ရမည်ဟု ပါဠိတော် အရပ်ရပ်တွင် ထပ်ခါ ထပ်ခါ ဟောတော်မူခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဝင်သက်လေ၊ ထွက်သက်လေတို့ကို ပြင်းထန်စွာ ရှုရှိုက်နေခြင်း၌ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ လက္ခဏာရေး (၃) ပါး ပါသည် မပါသည်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ရာ၏။

အကယ်၍ မပါလျှင် ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်နေသည် မဟုတ်ခြင်းကြောင့် မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်၊ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို မပိတ်စေနိုင်။ ။ ထိုနည်းမှားကို ပြုလုပ်နေခြင်းကြောင့် လူ့ဘုံအလယ်တွင် ရှက်ဖွယ်ရာပင်ဖြစ်၍ နေပေတော့၏။

ထို့အတူပင် သွားတယ်၊ သွားတယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ စားတယ်၊ စားတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ် စသည်တို့ဖြင့် မှတ်နေခြင်းသည် “မဟာပဒေသတရား (၄) ပါး” အရ ပါဠိတော် အရပ်ရပ်တို့နှင့် ကိုက် မကိုက် စဉ်းစားဆင်ခြင်ရာ၏။

အကယ်၍ လက္ခဏာရေး ၃ ပါး မပါလျှင် အလိုရှိ အပ်သော မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးများကို မပိတ်စေနိုင်သည်သာမက ပညာရှိသူတော်ကောင်း

တို့ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရာဖြစ်၍ နေပေတော့၏။ (ဝါ) ရှူးရှဲသမားကဲ့သို့ ရှက်ဖွယ်လိလိဖြစ်၍ နေတော့၏။

ဝိပဿနာ ပွားများနည်း

- အနိစ္စ - ရုပ်ဓာတ်, နာမ်ဓာတ်, ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝတို့ သည် မမြဲကုန်။
- ဒုက္ခ - ရုပ်ဓာတ်, နာမ်ဓာတ် ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝတို့ သည် ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ကုန်၏။
- အနတ္တ - ရုပ်ဓာတ်, နာမ်ဓာတ် ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝတို့ သည် အတ္တမဟုတ် အနတ္တ ဖြစ်၏။

တစ်ဆင့်တက်သော်

- အနိစ္စံ ဝေယဋ္ဌေန - ကုန်ခန်းတတ်သော သဘောကြောင့် အနိစ္စ။
- ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန - ဘေးဒုက္ခ သဘောကြောင့် ဒုက္ခ။
- အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန - အနှစ်သာရမရှိသောသဘောကြောင့် အနတ္တ။

တစ်ဆင့်တက်ပြန်သော်

- အနိစ္စံ - မမြဲ။
- သင်္ခတံ - ပြုပြင်အပ်၏။
- ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ - အကြောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်၏။

- ဝယဓမ္မ - ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။
- ဝယဓမ္မ - ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။
- ဝိရာဂဓမ္မ - ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိ၏။
- နိရောဓဓမ္မ - ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။

ဝိပဿနာ ဘာဝနာပွားများ အားထုတ်သည်ဆိုရာတွင် ပြုပြင်တတ်သော အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ “သင်္ခါရ” တရား ပြုပြင်အပ်သော အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ “သင်္ခတ” တရား အပေါင်းတို့၌ အထက်ပါနည်းအတိုင်း လက္ခဏာရေးတင်ကာ ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်ခြင်းကိုပြုရ၏။ ထိုသို့ မပွားများပါက ဝိပဿနာ ပွားများနေသည် မဟုတ်ခြင်းကြောင့် အပါယ်တံခါးတို့ကို မပိတ်စေနိုင်၊ သေချာ၏။ သို့လော၊ သို့လော တွေးတောရန် မလို။

အဝိဇ္ဇာ မှ ဝိဇ္ဇာသို့

သဠာယနတဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော်၊ အဝိဇ္ဇာဝဂ်၊ စာမျက်နှာ ၂၅၉၊ အပိုဒ် ၅၃၊ တတိယစာကြောင်း၌-

ကထံန ခေါ ဘန္တေ ဇာနတော ကထံ ပဿတော အဝိဇ္ဇာ ကဟိယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။

မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ ၂၅၁၊ ပထမ စာကြောင်း၌

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား မသိမှု “အဝိဇ္ဇာ” ပျောက်ကင်းနိုင်ပါသနည်း၊ သိမှု “ဝိဇ္ဇာ” ပေါ်

ပေါက်နိုင်ပါသနည်း”ဟု ရဟန်းတပါးသည် လျှောက်၏။

စက္ခု ခေါ် ဘိက္ခု အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော
အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ရူပေ အနိစ္စတော ဇာနတော
ပဿတော အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊
စက္ခုသမ္ပဿံ။ -ပ-မနံ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော
အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

“ရဟန်း... မျက်စိကို မမြဲဟူ၍ သိသူ၊ မြင်သူအား မသိ
မှု အဝိဇ္ဇာ” ပျောက်ကင်းနိုင်၏။ သိမှု “ဝိဇ္ဇာ” ပေါ်ပေါက်
နိုင်၏။ အဆင်းတို့ကို မမြဲဟူ၍ သိမြင်သူအား “အဝိဇ္ဇာ”
ပျောက်ကင်းနိုင်၏။ “ဝိဇ္ဇာ” ပေါ်ပေါက်နိုင်၏။ စက္ခုဝိညာဏ်
ကို၊ စက္ခုသမ္ပဿကို -ပ-မနောအကြည်ဓာတ်ကို၊ မနောဝိညာဏ်
ကို၊ မနောသမ္ပဿ ကို... မမြဲဟု သိသူ၊ မြင်သူအား “အဝိဇ္ဇာ”
ပျောက်ကင်းနိုင်၏။ “ဝိဇ္ဇာ” ပေါ်ပေါက်နိုင်၏။ ရဟန်း... ဤသို့
သိသူ၊ ဤသို့မြင်သူအား မသိမှု “အဝိဇ္ဇာ” ပျောက်ကင်းနိုင်၏။
သိမှု “ဝိဇ္ဇာ” ဉာဏ် ပေါ်ပေါက်နိုင်၏ ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ မိန့်တော်မူ
၏။

(ဆက်ဦးအံ့)

ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန် (၆)

ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန်အကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ရာ ယခုသော် အထွဋ် အထိပ်ဆုံးဖြစ်သော အသင်္ခတဓာတ်မြတ်သော နိဗ္ဗာန် ကို တိုတိုဖြင့် လိုရင်းကို နားလည်စေရန် ရေးသားဖော်ပြပေ ဦးအံ့။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၊ အနာဝရဏဉာဏ် တော်တို့ဖြင့် ‘သင်္ခတာ ဓမ္မာ၊ အသင်္ခတာ ဓမ္မာ’ ဖြစ်သော လောက ဓာတ်ကြီး၏ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဓမ္မသဘာဝတို့ကို ကြည့်ရှုတော်မူသောအခါ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် “ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန်” ကို တွေ့မြင်တော်မူ၏။

ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားလျှင် ဒုက္ခလျော့နေ၏။

ဝိပဿနာဘာဝနာကို မပွားလျှင် ဒုက္ခတိုးနေ၏။

နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုပါမှ နိဗ္ဗာန်နှင့် နီးကပ်လာ၏။

နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုမှသာလျှင် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် အစစ်အမှန် ဖြစ်ပေါ်နိုင်၏။

နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝကို သိ မြင်စေနိုင်ရန် မလွယ်ကူ၊ အလွန်အကြူး အထူးခက်ခဲနက်နဲ သော ဓမ္မသဘာဝဖြစ်၏။

သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းတွင် စိတ်ပိုင်း၊ စေတသိက်ပိုင်း၊ ရုပ်ပိုင်း ဟူ၍ လာရှိရာ တခန်း တခန်းတွင် အပိုင်းပေါင်း (၄၀) ကျော်စီ လာရှိသော်လည်း နိဗ္ဗာန်ခန်းတွင် စာ (၄) ပိုဒ်မျှသာ လာရှိခြင်း ကြောင့် -

အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က နိဗ္ဗာန်သည် ခက်ခြင်းကြောင့် မိမိတို့ ထည့်သွင်းဟောပြောခြင်း မပြုဟူ၍လည်းကောင်း၊ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တို့က “မှတ်သာ မှတ်နေ” သမာဓိ ရင့်သန်လာပြီး မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မည်ဟူ၍ လည်းကောင်း-

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဉာဏ်စဉ်တက်သည်ဟု ပြောဆိုသင်ပြပြီးလျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုခြင်း၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း လုံးဝမပါရှိဘဲ ယောဂီအား ဉာဏ်စဉ်တက်ပြီးပြီဟု နိဂုံးချုပ်လိုက်၏။ ထိုအခါ ယောဂီကလည်း မိမိသောတပန်ဖြစ်ပြီဟု အထင်ကြီးလာသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။ ။ အဆိုးဆုံးကား စာဖတ်ဖို့ မလို၊ စာတတ်ဖို့မလို၊ စာခံနေသည်ဆိုသော ဝါဒသည် အဆိုးဆုံးဖြစ်၏။

“ဘာမှန်းမသိ ညာမှန်းမသိ”

ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ဝိပဿနာနှင့်ဆိုင်သော စာပေကို မဖတ် ဝိပဿနာဘာဝနာကို “ဘာမှန်းမသိ” ခြင်းကြောင့် ညာသည်ကို “ညာမှန်းမသိ” ရှာရခြင်းဖြစ်၏။

သုတ်ပါထေယျပါဠိတော် စာမျက်နှာ (၉၉)၊ မြန်မာပြန် ၁၁၀၊ စတုတ္ထစာကြောင်း၌ ယင်းသို့ အမှားမှားအယွင်းယွင်း ဖော်ပြပေးရာတွင် ဆရာကိုလည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏။ ၎င်းတို့ ဟော

ပြောသော တရားကိုလည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏။ တပည့်ကိုလည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ခက်ခဲနက်နဲသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို အတိုချုပ်အားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း သိရှိတော်မူကြပါလေ။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် စတုတ္ထနိပါတ်၊ စက္ကဝဂ်၊ အဂ္ဂပ္ပဿာဒသုတ်၌—

ယာဝတာ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ ဓမ္မာနံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။

“ရဟန်းတို့ . . . အပြုပြင်ခံ သင်္ခတတရား၊ အပြုပြင်ကင်းအသင်္ခတတရား ရှိသမျှတို့ထက် ရာဂဟူသော ယစ်ခြင်းကင်းရာ ရာဂဟူသော မွတ်သိပ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရာ အတွယ်အတာကို ပယ်ခွာရာ ဝဋ်မြစ်ဖြတ်ရာ တဏှာကုန်ရာ ကင်းပြတ်ရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ကို အမြတ်ဆုံး” ဟု ဆိုထိုက်၏။

ယင်းပါဠိတော်၌ လာရှိပြန်သည်မှာ—

ယေ ဘိက္ခုဝေ ဝိရာဂေ ဓမ္မေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။

“ရဟန်းတို့... နိဗ္ဗာန်တရား၌ ကြည်ညိုသော သူတို့သည် အမြတ်၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏။ အမြတ်၌ ကြည်ညိုသော သူတို့အား မြတ်သောအကျိုးသည်ဖြစ်၏။

ဤပါဠိတော်များအရ နိဗ္ဗာန်သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ် ၏။ အမြတ်ဆုံးနိဗ္ဗာန်ကို ကြည်ညိုခြင်းကြောင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်း

ကြောင့် အမြတ်ဆုံး အကျိုးကို ပြန်လည်ရရှိလေသည်။ သော
တပန်ဖြစ်၏။ ဆက်ကာ ကြိုးစားသော် သုဒ္ဓါဝါသဘုံတွင် ကမ္ဘာ
ကိုဆက်၍ အသက်ရှည်နိုင်၏။

ဥပသမာနုဿတိ

ဒါန၊ သီလတို့ထက် မြတ်သော အနုဿတိ (၁၀) ပါးတွင်
နိဗ္ဗာန်၏ ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း “ဥပသမာနု
ဿတိ” ကို ပွားများရန် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ကေကနိပါတ်
စာမျက်နှာ (၃၂)၊ မြန်မာပြန် (၄၁) ၌ ဟောတော်မူခဲ့၏။ ။

အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီကို ဖတ်ရှုလိုသော် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မြန်မာ
ပြန် ပထမတွင် စာမျက်နှာ (၅၈၅) အပိုဒ် (၂၃၉) ၌ ဖတ်ရှုပါလေ။

ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများရာ၌ အထက်ပိုင်းသို့
ရောက်ရှိလာသောအခါ ယခင်ပွားများထားသော “ဥပသမာနု
ဿတိ” သည် နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုသောအခါ မဂ်စိတ် ဖိုလ်
စိတ်ဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက် အားကြီးသော အကူအညီ အထောက်
အပံ့ကို ပေးလေသည်။

နိဗ္ဗာန်

ပရိဝါပါဠိတော်၊ သမုဋ္ဌာသီသ သင်္ခေပ စာမျက်နှာ (၁၅၇)၊
မြန်မာပြန် (၂၃၄) ၌-

အနိစ္စာ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ ဒုက္ခာ နတ္တာ စ သင်္ခတာ။

နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ ပညတ္တိ၊ အနတ္တာ ဣတိ နိစ္ဆယာ။

သင်္ခါရတရား အာလုံးတို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ သင်္ခတတရား အားလုံးတို့သည် ဆင်းလည်းဆင်းရဲကုန်၏။ ကိုယ်လည်း မဟုတ်ကုန်၊ နိဗ္ဗာန် နှင့် ပညတ်ကို ကိုယ်မဟုတ် “အနတ္တ” ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

ဤပါဠိတော်အရ လောကဓာတ်ကြီးတစ်ခုလုံးသည် အတ္တမှ ဆိတ်သွင်းသော “အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ” ဖြစ်ခြင်းကို ကောင်းစွာသိရှိရပေမည်။ သို့ရာတွင် ထူးခြားချက် တစ်ရပ်မှာ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် (၇၁) ပါးတို့မှာ ဖြစ်ပျက်ဟူသော ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်၌ကား ဥပါဒ်၊ ဌီ၊ ဘင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာ မရှိခြင်းကို အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်၊ တိကနိပါတ်၊ စူဠဝဂ်၊ သင်္ခတလက္ခဏသုတ် နှင့် အသင်္ခတသုတ်တို့၌ ဟောတော်မူ၏။

နိဗ္ဗာန်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ရှိ-မရှိ

သင်္ဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဒေဝတာသံယုတ် သတ္တဝါဝဂ်၊ သရသုတ်၊ စာမျက်နှာ (၁၅)၊ အပိုဒ် (၂၇)၊ မြန်မာပြန် (၁၄) ၌

ယတ္ထ အာပေါ စ ပထဝီ၊ တေဇော ဝါယော န ဂါဓတိ။

အတော သရာ နိဝတ္တန္တိ၊ ဧတ္ထ ဝဇ္ဇံ န ဝတ္တတိ။

ဧတ္ထ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ၊ အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတိတိ။

“အကြင် နိဗ္ဗာန်အရပ်၌ဖွဲ့စည်းမှု အာပေါဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ ခက်မာမှု ပထဝီဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ ရင့်ကျက်မှု တေဇောဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ ထောက်ကန်မှု ဝါယောဓာတ်သည်လည်းကောင်း မတည်နိုင်၊ ထိုနိဗ္ဗာန်အရပ်မှ သံသရာအိုင်တို့သည် ဆုတ်နစ်ကုန်၏။ ဤနိဗ္ဗာန်အရပ်၌

ဝဋ်ဆင်းရဲခြင်းမဖြစ်၊ ဤနိဗ္ဗာန်အရပ်၌ နာမ်သည်လည်းကောင်း၊ ရုပ်သည်လည်းကောင်း အကြွင်းမဲ့ချုပ်၏” ဟု ဖြေဆိုတော်မူ၏။ (နာမ် နှင့် ရုပ် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကို သတိ ပြုတော်မူကြပါလေ။)

ပို၍သိလိုလျှင်၊ သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော် ကေဝဇ္ဇသုတ်၊ စာမျက်နှာ (၂၁၃)၊ မြန်မာပြန် (၂၄၂) ၌ -

ဝိညာဏံ အနိဒဿနံ၊ အနန္တံ သဗ္ဗတောပဘံ။

တ္ထေ အာပေါ စ ပထဝီ၊ တေဇော ဝါယော န ဂါဓတိ။

(စသည်တို့ကို ဆက်ကာ ဖတ်ရှုတော်မူကြပါလေ။)

ထိုမှတစ်ပါး နိဗ္ဗာန်၌ ရုပ်ထူး၊ နာမ်ထူး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးမရှိခြင်းကို “ဓိကာ ဇာတိ” ခန္ဓာအစဉ် ဖြစ်ပေါ်မှု ကုန်ဆုံးခြင်းကို ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊ ဥပါယဝဂ်၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ် နှင့် တကွ ထိုထိုသော ပါဠိတော်များ၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ထင်ရှားစွာ ဟောတော်မူခဲ့လေသည်။

နိဗ္ဗာန် ရှိပေလို့သာ

ဥဒါန်းပါဠိတော်၊ ပါဠိလိဂါမိယဝဂ်၊ စာမျက်နှာ (၁၇၈)၊ အပိုဒ် (၇၃) ၌လည်းကောင်း၊ ဣတိဝုတ်ပါဠိတော်၊ ဒုကနိပါတ်၊ အဇာတသုတ် ၌လည်းကောင်း လာရှိသည်မှာ -

အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတံ၊
နော စေတံ ဘိက္ခဝေ၊ အဘဝိဿ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ
အသင်္ခတံ၊ နယိဓ ဇာတဿ ဘူတဿ ကတဿ သင်္ခတဿ
နိဿရဏံ ပညာယေထ၊ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ အဇာတံ

အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတံ၊ တသ္မာ ဇာတဿ ဘူတဿ ကတဿ သင်္ခတဿ နိဿရဏံ ပညာယတိတိ။

ရဟန်းတို့--- ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိသော၊ ထင်ရှားဖြစ်နေမှု မရှိသော ပြုလုပ်ထားမှုမရှိသော စီရင်ထားမှုမရှိသော နိဗ္ဗာန် သည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ဖြစ်ပေါ်မှုမရှိသော ထင်ရှားဖြစ်နေမှုမ ရှိသော ပြုလုပ်ထားမှုမရှိသော စီရင်ထားမှုမရှိသော ထိုနိဗ္ဗာန် သည် အကယ်၍မရှိပါမူ ဤလောက၌ ဖြစ်ပေါ်လာမှု ထင်ရှား ဖြစ်နေမှု ပြုလုပ်ထားမှု စီရင်ထားမှု သဘောရှိသော ခန္ဓာပဉ္စ ကမှ ထွက်မြောက်ရာသည်မထင်ရှားရာ၊ ရဟန်းတို့---အကြံ ငှောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမှုမရှိသော ထင်ရှားဖြစ်နေမှု မရှိသော ပြုလုပ်ထားမှုမရှိသော စီရင်ထားမှုမရှိသော ထိုနိဗ္ဗာန်သည် ရှိ ၏။ ထို့ကြောင့်သာ ဖြစ်ပေါ်လာမှု ထင်ရှားလာမှု ပြုလုပ်ထား မှု စီရင်ထားမှု ခန္ဓာပဉ္စကမှ ထွက်မြောက်ရာသည် ထင်ရှား၏ဟု ဤဥဒါန်းကို ကျူးရင့်တော်မူ၏။

သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့--- ဤပါဠိတော်အရ နိဗ္ဗာန်သည် ရှိပေလို့သာ နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုပေလို့သာ မဂ် စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လျက် သောတာပန်ဖြစ်ကာ အပါယ် လေးပါး တံခါးပိတ်စေနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်မရှိပါက နိဗ္ဗာန် သို့ မျက်မှောက်မပြုပါက မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်။

ဤ စကားသည် မှန်၏။ ထို့ကြောင့် ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့အား ဓမ္မ
စကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူရာ၌ -

တံ ခေါ ပနိဒ္ဓံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိကာ-
တဗ္ဗန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ကံ၊
ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာ
လောကော ဥဒပါဒိ။

“ရဟန်းတို့--ထိုဆင်းရဲခြင်း၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော အရိ
ယာတို့၏ အမှန်တရားကို မျက်မှောက်ပြုအပ်၏ဟု ဘုရားမဖြစ်
မီ ရှေးကမကြားဘူးကုန်သော တရားတို့၌ ငါဘုရားအား ပညာ
မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။
အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။
ထိုးထွင်း၍သိသော ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အလင်း
ရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤ သစ္စာ (၄) ပါး တရားတော်အရ ဝိပဿနာဘာဝနာ
ပွားရာတွင် နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုမှ မဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်များ
ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခြင်းကို အထူးသတိပြုတော်မူကြပါလေ။

ဤမျှဖြင့် နိဂုံးချုပ်ရသော် ဒုက္ခ နှင့် နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို
ပါဠိတော်အရပ်ရပ်တို့၌ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း အတိုဆုံးကို
အလွယ်ဆုံးနည်းဖြင့် နားလည်တော်မူကြစေရန် ရေးသားပေး
ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ယင်းသို့ ဖော်ပြရာ၌ ဓမ္မပဒပါဠိတော် အတ္တဝဂ် အပိုဒ် (၁၅၈) ၌ “အတ္တာနုမေဝ ပဌမံ၊ ပဋိဂ္ဂပေ နိဝေသယေ” စသည် ဖြင့် ဟောတော်မူသည်နှင့်အညီ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ပထမ ရှေးဦးစွာ ပါဠိတော် အရပ်ရပ်တို့၌ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ကျင့်သုံးပြီးနောက် မိမိတို့ကျင့်သုံးသည့်အတိုင်း ရေးသားဖော်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

အထူးကား - သုတ်မဟာဝါ ပါဠိတော်၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၊ အပိုဒ် (၁၈၇) ၌ လည်းကောင်း၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ စတုတ္ထနိပါတ် စာမျက်နှာ (၄၈၆)၊ မြန်မာပြန် (၅၁၁) ၌လည်းကောင်း-

“မဟာပဒေသတရား (၄) ပါး” ကို ဟောတော်မူသည့် အတိုချုပ်သဘောမှာ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်က ဟောပြောသည်ဖြစ်စေ “ငါဘုရား” ဟောတော်မူသော ပါဠိတော်နှင့် ကိုက်မကိုက်စစ်ဆေးရမည်၊ ကိုက်ညီသော် လက်ခံ၍ မကိုက်ညီသော် ပယ်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် မိမိဟောပြောသည်ဖြစ်စေ၊ အခြား မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်က ဟောပြောသည်ဖြစ်စေ၊ ပါဠိတော်များနှင့် ကိုက်မကိုက် စစ်ဆေးကြရပေမည်၊ ကိုက်ညီသော် လက်ခံ၍ မကိုက်ညီသော် ပြတ်သားစွာ ပယ်ရှားတော်မူကြပါလေ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ - - -။

ကတဓမ္မ ဓမ္မာ အက္ခသလော (၁)

သမထ လုပ်တိုင်း ကောင်းပါ၏လော

အဖွဲ့ဝင်အပါင်းတို့ - - -

သွားတယ်-သွားတယ်၊ ထိုင်တယ်-ထိုင်တယ်၊ စားတယ် -စားတယ်၊ ကောင်းတယ်-ကောင်းတယ် စသည်တို့ဖြင့် မှတ် နေခြင်းသည် ပါဠိတော် အရပ်ရပ်တို့နှင့် ကိုက်ညီပါ၏လော? တစ်မင် တစ်ဖိုလ် ရရှိပြီးလျှင် “သောတာပန်” ဖြစ်ကာ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို ပိတ်စေနိုင်ပါ၏လော”

သမထပွားများရာ၌ သိသင့် သိထိုက် သိအပ်သော သမထ (၄) မျိုးတို့ကို ခွဲခြားရေးသား သင်ပြပေးခဲ့ပေဦးအံ့။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ဒသကနိပါတ်၊ အာကခိဝဂ် တယော ဓမ္မသုတ် စာမျက်နှာ (၃၇၀)၊ မြန်မာပြန် (၃၆၈) ၌ ဟောတော်မူ ရာ မှ ဤတွင်လိုအပ်သည်ကို ဖော်ပြရသော် -

ရဟန်းတို့ . . . (ဇာတိ စ ဇရာ စ မရဏဉ္စ) ပဋိသန္ဓေ နေ ခြင်း၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်း ဒုက္ခအဝဝ မရှိပါက ငါဘုရားပွင့် တော်မူရန်မလို” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူလာရခြင်းအကြောင်း အရင်းမှာ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့ ဒုက္ခအဝဝ ကင်းငြိမ်းစေရန် ပွင့်တော်မူလာရခြင်းကို ရှေးဦးပထမ စွဲမြဲစွာ သိရှိထားကြရပေမည်။ ဤသည်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူ လာရခြင်း၏ ပဓာန အချက်ကြီး ဖြစ်လေသည်။

ယင်း ပါဠိတော်၌ ဆက်လက်ဟောတော်မူပြန်သည် မှာ-
“ရဟန်းတို့ . . . ဒုက္ခအဝဝ ချုပ်ငြိမ်းရန် ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ
တို့ကို ပယ်ဖြတ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ . . . ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့ကို ပယ်ဖြတ် ရန်
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသတို့ကို ပယ်ဖြတ်
ရ၏” ဟု စသည်ဖြင့် ရှည်လျားစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဤတွင် ဒုက္ခအဝဝ ချုပ်ငြိမ်းစေရန် “သက္ကာယဒိဋ္ဌိ”
ဟူရာ၌ အတ္တ နှင့် အနတ္တ ခွဲခြားသိရှိရန် ဖြစ်၏။ “ဝိစိကိစ္ဆာ”
ဟူရာ၌ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ သစ္စာ (၄) ပါး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
တရားတို့၌ ယုံမှား သံသယ မရှိရခြင်း ဖြစ်၏။ “သီလဗ္ဗတပရာ
မာသ” ဟူရာ၌ မှားသော အလေ့အကျင့်အားဖြင့် မလေ့ကျင့်
ရခြင်း ဖြစ်၏။

ဝိပဿနာ ပညာသည် သာမန်မဟုတ် တစ်ဆူတစ်ဆူသော
ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူပါမှ သိရှိရသော “ဒုလ္လဘ” အကျင့်
မြတ်ဖြစ်၏။ စာမေးပွဲအောင်ရုံမျှဖြင့် “ဝိပဿနာ ဘာဝနာ”
ပွားများနည်းကို တိကျမှန်ကန်စွာ မသိရှိနိုင်ချေ၊ ထူးခြားသော
စာမေးပွဲကို အောင်မြင်ပြီးလင့်ကစား “ဝိပဿနာ ပညာရပ်”
ကို တစ်သီးတစ်ခြား အချိန်ပေးကာ ကြိုးစားဆည်းပူးရပြန်
လေသည်။

ဥပမာသော်ကား ဘီ-အေ အောင်ရုံမျှဖြင့် ရှေ့နေမဖြစ်
နိုင်၊ ရှေ့နေဖြစ်ရန် “ဘီအယ်(လ်)” စာမေးပွဲကို အောင်ရန်
တစ်သီးတစ်ခြား သင်ယူလေ့ကျင့် ရဘိသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၏။

ဤတွင် အပါယ်(၄)ပါး တံခါးတို့ကို ပိတ်စေ၍ ဒုက္ခအဝဝ ချုပ်ငြိမ်းရန် အလိုရှိပါက ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို ပါဠိတော် အရပ်ရပ်တို့နှင့် ကိုက်ညီစွာ ပွားများအားထုတ်ရ၏။ ။

ပါဠိတော် အရပ်ရပ်တို့နှင့်ကိုက်ညီစွာပွားများ အားထုတ် မည်ဆိုပါက ပဌမ ရှေးဦးစွာ -

(၁) အတ္တနှင့် အနတ္တ ကွဲရ၏။ သမ္မုတိသစ္စာနှင့် ပရမတ္ထ သစ္စာ ကွဲရ၏။ ပညတ် နှင့် ပရမတ် ကွဲရ၏။ ရှေးဦးစွာ ဤပထမ အချက်တို့ကို ပိုင်ထားရ၏။

(၂) ဒုတိယအချက်မှာ - ရုပ်ဓာတ်, နာမ်ဓာတ် ခန္ဓာ (၅) ပါး စသည်တို့၌ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ စသည်အားဖြင့် လက္ခဏာရေး (၃) ပါး တင်ရှု ပွားများရ၏။ သို့မှသာလျှင် ခန္ဓာ (၅) ပါး စသည်တို့ကို ငြီးငွေ့လာနိုင်လေသည်။

(၃) တတိယ အချက်ကား- သမထ (၄၀) ၌ ပါရှိသော အနုဿ တိ (၁၀) ပါး အရ နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် “ဥပ သမာနုဿတိ” ကို ပွားများ အားထုတ်ရ၏။ ထိုသစ္စာ (၄) ပါး တရားတော်အရ နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုရလေသည်။

ဤဉာဏ်စဉ် (၃) ပါးအတိုင်း ပွားများအားထုတ်မှ သာ လျှင် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်လေသည်။ ဉာဏ်စဉ် (၁၆) ပါး ဆိုသည်မှာ ဤ (၃) ပါးကို အသေးစိတ် ညွှန်ကြားပြသ တော်မူခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုဉာဏ်စဉ် (၃) ပါးအတိုင်း ပြုကျင့်နိုင်ခြင်းကို ယုံမှားသံသယကင်းရှင်းစေရန် များစွာသော ပါဠိတော်တို့၌ ဟောတော်မူသည်တို့မှ အတိုချုပ် ကောက်နုတ် ဖော်ပြပေးခဲ့ပေဦးအံ့။

အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရမည်

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော်၊ ပညာဝဂ် စာမျက်နှာ (၄၁၀) ၌ လည်းကောင်း၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ ဆတ္တနိပါတ်၊ အာနိသံသဝဂ် အနတ္တသုတ် စာမျက်နှာ-၃၈၅၊ အပိုဒ် ၁၀၀ ၌လည်းကောင်း၊ ဟောတော်မူသည်မှာ -

သော ဝတ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကဗ္ဗိ ဓမ္မံ အတ္တတော
သမနုပဿန္တော၊ အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာ
ဂတော ဘဝိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ရဟန်းတို့ . . . တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို အတ္တအားဖြင့် ရှုသော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ်အားဖြင့် အနုလောမိကခန္တိလောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော ပညာနှင့်ပြည့်စုံလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းသည်မရှိနိုင်။

သော ဝတ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဗ္ဗဓမ္မေ အနတ္တတော
သမနုပဿန္တော၊ အနုလောမိကာယ ခန္တိယာ သမန္နာ
ဂတော ဘဝိဿတိတိ ဌာနံ မေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

ရဟန်းတို့ . . . အလုံးစုံသော တရားတို့ကို အနတ္တ အားဖြင့် ရှုသော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ်အားဖြင့် အနုလောမိကခန္တိနှင့် ပြည့်စုံလိမ့်မည်ဟူသော အကြောင်းသည် ရှိနိုင်၏။

ယင်းပါဠိတော်၌ ဆက်လက်လာရှိသည့်အတိုချုပ်မှာ အတ္တ နှင့် လေ့ကျင့်ပွားများအားထုတ်နေပါက အလိုရှိသော မဂ်ဖိုလ်ကို မရရှိနိုင်၊ အနတ္တဓမ္မသဘာဝနှင့် လေ့ကျင့်ပွားများ အားထုတ်မှသာလျှင် သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ ဖြစ် နိုင်သည်ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ပွားများသည်ဆိုရာ၌ အတ္တ လုံးဝ မပါရ၊ အနတ္တ ဓမ္မသဘာဝတို့က အနတ္တ ဓမ္မသဘာဝတို့ကို ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်နေခြင်းဖြစ်၏။ ငါက ပွားများအားထုတ်နေခြင်း မဖြစ်ရ။

အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝကို အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝက ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်ရသောနည်းကို သိရှိနားလည်ရန် ခက်ခဲနက်နဲပုံကို အစွမ်းကုန် ရေးသားရသော် ကမ္ဘာရှိလူမျိုးအသီးသီးတို့၏ အယူဝါဒမှာ အတ္တအယူဝါဒ သမားများသာ ဖြစ်ကြ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူသောအခါ၌သာ အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝကို အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝက ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်ရခြင်းကို သိရှိရ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူရန်မှာ “ဒုဗ္ဘဏ” ဖြစ်ခြင်းကြောင့် “အနတ္တဝါဒ” မှာလည်း “ဒုဗ္ဘဏ” ဖြစ်ခြင်းကို ယောဂီအပေါင်းတို့သည် ပထမ ဦးစွာ ကပင်လျှင် စွဲမြဲစွာ သိရှိထားတော်မူကြရပေမည်။ အတ္တက ဆင်ခြင်ပွားများ အားထုတ်နေပါက အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို မပိတ်စေနိုင်၊ မဂ်စိတ် (၄) ပါး၊ ဖိုလ်စိတ် (၄) ပါးတို့ မဖြစ်ပေါ်နိုင်။

အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့်သက္ကာယဒိဋ္ဌိတို့သည် မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိပင် ဖြစ်ခြင်းကို ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊ ခန္ဓသံယုတ်၊ ဒိဋ္ဌိဝဂ် စာမျက်နှာ (၁၅၁) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသုတ်၊ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသုတ်တို့ကို စုပေါင်းဖတ်ရှုပါက ထင်ရှားစွာ သိရှိနိုင်၏။

ထို့ကြောင့် ယောဂီအပေါင်းတို့သည် အတ္တဒိဋ္ဌိ နှင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိတို့ကို ဝေးစွာရှောင်ကြည်ကြရပေမည်။

ဆိုဦးအံ့ - ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ယမကသုတ် စာမျက်နှာ (၈၉)၊ အပိုဒ် (၈၅)၊ မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၈၄) ၌ လာရှိသော သဘောအတိုချုပ်မှာ- အသျှင် “ယမက” သည် နေခြင်း ညခြင်း ဖြင့် ရဟန္တာဖြစ်တော်မူနိုင်ပါလျက် အတ္တအယူ ဝါဒ ခံရှိနေခြင်း ကြောင့် ရဟန္တာ မဖြစ်ရရှာချေ။ ။ ထို့ကြောင့် ယောဂီအပေါင်း တို့သည် အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရန် ရှေးဦးစွာ အထူးကြိုးစားကြရပေမည်။

လက္ခဏာရေး (၃) ပါး

ယင်းသို့ ပထမအဆင့်ဖြစ်သော အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲပြီး သည့်နောက်၌ ဒုတိယအဆင့်မှာ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ အနုသယ (၇) ပါး စသည်တို့ကို ပယ်ဖြတ်ရန် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ စသည်တို့၌ လက္ခဏာရေး (၃) ပါး တင်ရှု ပွားများရ၏။ ပဋိသန္ဓိဒါမဂ် ပါဠိတော်၊ ပညာဝဂ်၊ ဝိပဿနာကထာ စာမျက်နှာ (၄၁၁)၊ အပိုဒ် (၃၈) ၌ ရှည်လျားစွာ ဟောသည်တို့ ဤတွင်အလိုရှိအပ်သည်ကိုသာ ကောက်နုတ်ဖော်ပြရသော် -

ပဉ္စကုဋေ အနိစ္စတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိ
ပဋိလဘတိ။

ပဉ္စကုဋေ ဒုက္ခတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိ
ပဋိလဘတိ။

ပဉ္စကုဋေ အနတ္တတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိ
ပဋိလဘတိ။

ခန္ဓာ (၅) ပါးတို့ကို မမြဲဟု ရှုသည်ရှိသော် မဂ်နှင့်လျော်
သောအလို အနုလောမဉာဏ်ကို ရ၏။ ခန္ဓာ (၅) ပါးတို့ကို ဆင်း
ရဲဟု ရှုသည်ရှိသော် မဂ်နှင့်လျော်သောအလို အနုလောမဉာဏ်
ကို ရ၏။ ခန္ဓာ (၅) ပါးတို့ကို အတ္တမဟုတ် အနတ္တဟု ရှုသည်ရှိ
သော် မဂ်နှင့်လျော်သောအလို အနုလောမဉာဏ်ကိုရ၏ဟု ဟော
တော်မူ၏။ (မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ ၄၇၃ နှင့် ၄၇၅)။

ထိုမှတစ်ပါး သဠာယတနဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိတော် စာမျက်
နှာ (၃၅၈)၊ အပိင် (၁၆၅)၊ မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၃၅၃) ၌-

ကထံ နုခေါ ဘန္တေ ဇာနတော ကထံ ပဿတော မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ
ပဟိယတီတိ။

စက္ခု၊ ခေါ ဘိက္ခု၊ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

ရူပေ အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟိ
ယတိ။

စက္ခုဝိညာဏ် အနိစ္စတော ဇာနတော ပဿတော မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိ ပဟိယတိ။

“အရှင်ဘုရား . . . အဘယ်သို့သိသူ၊ အဘယ်သို့မြင်သူ
အား မှားသောအယူ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” ပျောက်ကင်းပါသနည်း” ဟု
လျှောက်၏။

“ရဟန်း . . . မျက်စိကို မမြဲဟု သိသူမြင်သူအား မှား
သောအယူ ပျောက်ကင်း၏အဆင်းတို့ကို မမြဲဟု သိသူမြင်သူ
အား မှားသောအယူ ပျောက်ကင်း၏ စက္ခုဝိညာဉ်ကို မမြဲဟု
သိသူမြင်သူအား မှားသောအယူ ပျောက်ကင်း၏။ — — — စသည်
တို့ကို ဟောတော်မူ၏။

ဤပါဠိတော်များအရ ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများ
အားထုတ်သည်ဟု ဆိုရာ၌ “လိုက်မှတ်နေရသောအလုပ်” လုံးဝ
မပါမရှိချေ။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ရှုံ့မုန်းလာအောင် လက္ခ
ဏာရေး (၃) ပါးတင်၍ ပွားများနေရခြင်းဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အနတ္တလက္ခဏာသုတ်နှင့်တကွ ထိုထိုသော
ပါဠိတော်များတွင် -

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိပိ
နိဗ္ဗိန္နတိ၊ ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္နတိ၊ သညာယပိ နိဗ္ဗိန္နတိ၊ သင်္ခါရေသုပိ
နိဗ္ဗိန္နတိ၊ ဝိညာဏသ္မိပိ နိဗ္ဗိန္နတိ။

မြန်မာပြန် ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် စာမျက်နှာ (၅၄) အောက်ပိုင်း
ရဟန်းတို့ - - - ဤသို့ရှိသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ
တပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။
သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ဝိညာဏ်
၌လည်း ငြီးငွေ့၏။

နိဗ္ဗိန္ဒ ဝိရစ္ဆတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္ဆတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတံ ဉာဏံ
ဟောတိ၊ ခဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ပြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရ ကိယံ၊
နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာတိတိ။

(ပါဠိတော် စာမျက်နှာ-၅၆)

ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့်
ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော်
ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ပြီဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ပဋိ
သန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စ
ကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စအလို့ငှာ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့
ပြီဟု သိ၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ကတမေ မွော အကုသလာ (၂)

သမထလုပ်တိုင်း ကောင်းပါ၏လော

ထို့ကြောင့် အထက်ဖော်ပြအပ်သော ပါဠိတော်များအရ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို ပိတ်စေလို၍ ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများအားထုတ်မည်ဆိုပါက ပထမ အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရ၏။ ထို့နောက် ဒုတိယအဆင့်အားဖြင့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ စသည်တို့ကို ရှုံ့မှန်းလာအောင် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ စသည့် လက္ခဏာရေး (၃) ပါး တင်၍ ပွားများရ၏။

ဤ ပဓာန အချက်ကြီး (၂) ချက် မပါလျှင် ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ပွားများသည်မမည်၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ပွားများ အားထုတ်သည် မမည်ခြင်းကြောင့် သောတာပန် မဖြစ်နိုင်၊ သောတာပန် မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ယောဂီအတွက် အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို မပိတ်စေနိုင်။

နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုရခြင်း

ဝိပဿနာဘာဝနာ ပွားများအားထုတ်ရာ၌ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ စသည်တို့၌ လက္ခဏာရေး (၃) ပါးတင်ကာ ပွားများအားထုတ်ရန် ကို ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ယခုသော် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နိဗ္ဗာန် သို့ အာရုံပြုရခြင်း မျက်မှောက်ပြုရခြင်းကို အတိုချုပ်ဖော်ပြ ပေအံ့။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် စတုက္ကနိပါတ် စက္ကဝဂ် အဂ္ဂပ္ပသာဒ သုတ်၌လည်းကောင်း၊ ယင်း ပါဠိတော် ပဉ္စကနိပါတ် သုမနဝဂ် စုန္နိသုတ်၌လည်းကောင်း၊ ဣတိဝုတ်ပါဠိတော် ပဉ္စမဝဂ် အဂ္ဂပ္ပ သာဒသုတ်၌လည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်မှာ -

ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခတာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ ဝိရာဂေါ တေသံ ဓမ္မာနံ အဂ္ဂ မက္ခာယတိ- -။

“ရဟန်းတို့ . . . အကြင်မျှလောက်ကုန်သော အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခတလည်း ဖြစ် ကုန်သော အကြောင်းတရားတို့သည် မပြုပြင်အပ်သော အသင်္ခတလည်း ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုတရား တို့တွင် ရာဂကင်းသော အကြင်ရာဂတည်းဟူသော ယစ်ခြင်း၏ ကင်းရာဖြစ်သော ရာဂတည်းဟူသော မွတ်သိပ်ခြင်း ပယ်ဖျောက် ရာ ဖြစ်သော တောင့်တခြင်း အာသာကို ဖြတ်ရာဖြစ်သော ဝဋ် ဆင်းရဲ၏ ဖြတ်ရာဖြစ်သော တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော ရာဂ ကင်းရာဖြစ်သော ဒုက္ခခပ်သိမ်းချုပ်ရာဖြစ်သော အကြင်နိဗ္ဗာန် သည် ရှိ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်၏။

ယေ ဘိက္ခဝေ ဝိရာဂေ ဓမ္မေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္နာ၊ အဂ္ဂေ ခေါ ပန ပသန္နာနံ အဂ္ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။

“ရဟန်းတို့ . . . အကြင်သူတို့သည် နိဗ္ဗာန်တရား၌ ကြည်ညိုကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် မြတ်သည်၌ ကြည်ညိုသည် မည်ကုန်၏။

မြတ်သည်၌ ကြည်ညိုကုန်သော သူတို့အား မြတ်သော အကျိုးသည် ဖြစ်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

ဤ၌ သိစေလိုသော အချက်ကား- ယောဂီသည် ဉာဏ် ရင့်သန်လာသောအခါ နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုပါမှ မျက်မှောက်ပြု ပါမှ မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ်၊ ဖြစ်ပေါ်၍ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို ပိတ်စေနိုင်ခြင်းကို သိစေလိုခြင်း ဖြစ်၏။

ဂေါတြဘူဉာဏ်

နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုရာ၌ လွယ်ကူစေရန် “ဝိပဿနာ ဘာဝနာ” သို့ မတက်မီကပင် သမထ (၄၀) တွင် ပါဝင်သော “ဥပသမာနုဿတိ” ကို ကြိုတင်ပွားများ အားထုတ်ထားရ၏။ “ဥပသမာနုဿတိ” သည် သမထဘာဝနာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဒါန၊ သီလတို့ထက် အကျိုးပေး ထက်သန်သည်သာမကသေး “ဝိပဿနာ ဘာဝနာ” သို့ တက်သောအခါ ဖြစ်လတ္တံ့သော “ဂေါတြဘူဉာဏ်” အား ကြီးစွာသော အထောက်အပံ့ကို ပေးစွမ်း နိုင်သော သတ္တိရှိ၏။

ဝိပဿနာဘာဝနာပွားများအားထုတ်ရာ၌ ဉာဏ်ရင့်သန် လာသောအခါ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် ဉာဏကထာ အာဒိနဝ ဉာဏ နိဒ္ဒေသ (စာမျက်နှာ -၅၇)၌ -

ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ၊ အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ၊
ပဝတ္တံ ဘယံ၊ အပ္ပဝတ္တံ ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ဘေးမည်၏။ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ဘေးကင်းရာမည်၏ဟုဖြစ်သော ပညာသည် ငြိမ်းအေးသော သန္တိပဒဉာဏ်မည်၏။ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဘေးမည်၏။ မဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဘေးကင်းရာမည်၏ဟုဖြစ်သော ပညာသည် ငြိမ်းအေးသော သန္တိပဒဉာဏ်မည်၏။

ဥပ္ပါဒေါဒုက္ခံ၊ အနုပ္ပါဒေါသုခန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ၊

ပဝတ္တံ ဒုက္ခံ၊ အပ္ပဝတ္တံ သုခန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲတည်း၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ချမ်းသာတည်းဟု ဖြစ်သောပညာသည် ငြိမ်းအေးသော သန္တိပဒဉာဏ်မည်၏။ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် ဆင်းရဲတည်း၊ မဖြစ်ပွားခြင်းသည် ချမ်းသာတည်းဟုဖြစ်သော ပညာသည် ငြိမ်းအေးသော သန္တိပဒဉာဏ်မည်၏။

ဥပ္ပါဒေါသင်္ခါရာ၊ အနုပ္ပါဒေါနိဗ္ဗာနန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ၊

ပဝတ္တံ သင်္ခါရာ၊ အပ္ပဝတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် သင်္ခါရတို့မည်ကုန်၏။ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်မည်၏ဟု ဖြစ်သောပညာသည် ငြိမ်းအေးသော သန္တိပဒဉာဏ်မည်၏။ ဖြစ်ပွားခြင်းသည် သင်္ခါရတို့မည်ကုန်၏။ မဖြစ်ပွားခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်မည်၏ဟုဖြစ်သော ပညာသည် ငြိမ်းအေးသော သန္တိပဒဉာဏ် မည်၏။

ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပထမအစက စပြီးလျှင် အချိုးကျ ကျ ပါဠိတော် အရပ်ရပ်တို့နှင့် ကိုက်ညီစွာ ပွားများအားထုတ်သောအခါ ယောဂီသူမြတ်၏ စိတ်ဓာတ်တွင် ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန

ဓာတ်သို့ မျက်မှောက်ပြုလိုသော ဓမ္မသဘာဝတရားတို့သည် အထက်ပါအတိုင်း ဉာဏ်ဝတွင် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဂေါတြဘူဉာဏ် ဆိုသည်မှာ နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုသောဉာဏ်ဖြစ်၏။ ဂေါတြဘူဉာဏ်၏ အစွမ်းသတ္တိကား ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာ (၆၃) ၌ ရှည်လျားစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။ (ယောဂီတို့ အကျိုးငှာ အနည်းငယ်ဖော်ပြဦးအံ့။) မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၈၄)၊ အပိုဒ် (၅၉) ၌-

အပဖြစ်သော သင်္ခါရနိမိတ်မှ ထမြောက်လွတ်ကင်းခြင်း၌ ဖြစ်သောပညာသည် အဘယ်သို့လျှင် ဂေါတြဘူဉာဏ် မည်သနည်း။

ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။ ဖြစ်ပွားခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။

သင်္ခါရနိမိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။ အားထုတ်ခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။

တဖန် ဘဝသစ်၌ဖြစ်ခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။ ဂတိကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။

ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။

ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြ ဘူမည်၏။ အိုခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည် ၏။

နာခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။
သေခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။

စိုးရိမ်ခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည် ၏။ ငိုကြွေးခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည် ၏။

ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းကို လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။ အပဖြစ်သော သင်္ခါရနိမိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်ခြင်း ကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။

အနုပ္ပါဒ် ပက္ခန္ဓတီတိ ဂေါတြဘူ၊ အပ္ပဝတ္တံ ပက္ခန္ဓတီတိ ဂေါတြဘူ။ ။ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပက္ခန္ဓတီတိ ဂေါတြဘူ။
မဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ပြေးဝင်တတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူ မည်၏။ မဖြစ်ပွားခြင်းကို ပြေးဝင်တတ်သောကြောင့် ဂေါတြ ဘူမည်၏။ ။ ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်တတ် သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။

ဥပ္ပါဒ် အဘိဘုယျိတွာ အနုပ္ပါဒ် ပက္ခန္ဓတီတိ ဂေါတြဘူ၊
ပဝတ္တံ အဘိဘုယျိတွာ အပ္ပဝတ္တံ ပက္ခန္ဓတီတိ ဂေါတြဘူ။
နိမိတ္တံ အဘိဘုယျိတွာ အနိမိတ္တံ ပက္ခန္ဓတီတိ ဂေါတြဘူ။

မဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရနိမိတ္တံ၊ အဘိဘုယျိတွာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ
ပက္ခန္ဓ တိတိ ဂေါတြဘူ။

ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လွှမ်းမိုး၍ မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ ပြေးဝင်
တတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။ ဖြစ်ပွားခြင်းကို လွှမ်းမိုး
၍ မဖြစ်ပွားခြင်းသို့ ပြေးဝင်တတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်
၏။ သင်္ခါရနိမိတ်ကို လွှမ်းမိုး၍ သင်္ခါရနိမိတ်မဟုတ်သည်သို့ ပြေး
ဝင်တတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။ ။ အပဖြစ်သော သင်္ခါ
ရနိမိတ်ကို လွှမ်းမိုး၍ ချုပ်ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ပြေးဝင်
တတ်သောကြောင့် ဂေါတြဘူမည်၏။

ဤ၌ သိစေလိုသော လိုရင်းအတိုချုပ်ကား ယောဂီသည်
ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို နေ့ရော ည၌ပါ အခါမပြတ်ပွားများဖန်
များလတ်သော် မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်ရန်အတွက် အ
နှောက် အရှက်ဖြစ်သော ပလိဗောဓတို့ကို နှစ်စေလျက် နိဗ္ဗာန်
တစ်ခုတည်းကိုသာ အာရုံပြု၏။

နိဗ္ဗာန်

အာရုံ

ဂေါတြဘူဉာဏ်

အာရမ္မဏိက

ထိုအခါ နိဗ္ဗာန်မှ ဓမ္မသဘာဝအားလျော်စွာ အာရမ္မဏ
ပစ္စယသတ္တိ၊ အဓိပတိ ပစ္စယသတ္တိ၊ ဥပနိဿယ ပစ္စယသတ္တိတို့
ဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်းကြောင့် ယောဂီသူမြတ်အား မဂ်စိတ်၊ ဖိုလ်
စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာရတော့၏။

ဤတွင် လိုရင်းကား-ယောဂီသည် နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက် ပြုပါမှ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို ထင်ရှားစွာ သိ စေလိုခြင်း ဖြစ်၏။

ဂေါတြဘူဉာဏ်ကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီ ဖတ်ရှုလို လျှင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မြန်မာပြန် တတိယတွဲ “ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ နိ ဒေသပိုင်း” အစက စ၍ ဖတ်ရှုပါလေ။ ဂေါတြဘူဉာဏ် သတ္တိ ထူးပုံကို သိရှိရလတ္တံ့။

ယောဂီအတွက်ထပ်၍ တဖန်လေးနက်စေလိုပြန်ရကား- မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊ သစ္စသံယုတ်၊ ဓမ္မစကြာသုတ် ၌ လည်းကောင်း၊ ဝိနည်းမဟာဝါပါဠိတော်၊ မဟာခန္ဓက၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယ ကထာ၌လည်းကောင်း၊ ပဉ္စပဂ္ဂိ ၅ ဦးတို့အား ဟောတော်မူရာ ၌-

တံ ခေါ ပနိဒ္ဓံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိကာ-
တဗ္ဗန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ကံ၊
ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏ်ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာကော
ကော ဥဒပါဒိ၊

“ရဟန်းတို့ ထိုဆင်းရဲခြင်း၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော အရိယာ တို့၏ အမှန်တရားကို မျက်မှောက်ပြုအပ်၏ဟု ဘုရားမဖြစ်မီ ရှေးက မကြားဘူးကုန်သော တရားတို့၌ ငါဘုရားအား ပညာ မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အသိဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။

ထိုးသွင်း၍ သိသောဉာဏ်ဝိဇ္ဇာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏ သိသော
ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အလင်းရောင်သည် ထင်ရှား
ဖြစ်၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

အထက်၌ ဖော်ပြအပ်သော ပါဠိတော်များအရ နိဗ္ဗာန်
သို့ အာရုံပြုပါမှ နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုပါမှ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်
ဖြစ်ပေါ်နိုင်လေသည်။

အဖွဲ့ဝင်အပေါင်းတို့- - - သွားတယ်-သွားတယ်၊ စား
တယ်၊ စားတယ် စသည်တို့ဖြင့် လိုက်မှတ်နေခြင်းသည် -

၁။ အတ္တ နှင့် အနတ္တ မကွဲခြင်း၊

၂။ လက္ခဏာရေး (၃) ပါး မပါခြင်း၊

၃။ နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်မပြုခြင်း။

ထို့ကြောင့် လိုရာသို့ ခရီးမရောက်နိုင်ချေ။

ကတမေ ဓမ္မာ အက္ခသလာ (၃)

သမထလုပ်တိုင်း ကောင်းပါ၏လော

ထို့ကြောင့် သမာဓိ အားကောင်းလာပြီးလျှင် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်ဆိုခြင်းမှာ ပါဠိတော် အရပ်ရပ် တို့နှင့် မကိုက်ညီခြင်းကြောင့် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင် သည်သာမကသေး သူတော်ကောင်းပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရာမျှ သာ ဖြစ်ခြင်းကို အထူးသတိပြုတော်မူကြရပေမည်။

ဝိပဿနာ ပညာသည် လွယ်ကူသည်မဟုတ် တစ်ဆူတစ်ဆူ သော ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်တော်မူပါမှ သိရှိရသော ပညာရပ်ဖြစ်၏။ ဆရာကောင်းရရှိရန် အထူးအရေးကြီးလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာကောင်း ရှာဖွေရန် ရှင်တော်ဘုရားသည် ၅၂၀ ကြိမ် ဟောတော်မူခဲ့သည်ဟု စတုဂီရိဆရာတော်ဘုရား ကြီးက စတုဂီရိကျမ်းတွင် ဖော်ပြခဲ့၏။ ထိုကျမ်းသည် ဝိပဿနာ ပွားများရေးအတွက် အလွန်ကောင်းလှသော ကျမ်းဖြစ်၏။ ထို ကျမ်းကို ဝယ်ယူဖတ်ရှုတော်မူကြပါလေ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေတိဂုံ ဘုရားစာအုပ်ဆိုင်များတွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ နှင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ

ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ပွားများရာ၌ အတ္တ နှင့် မပွားရ၊ အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝတို့ကို အနတ္တ ပရမတ္ထ ဓမ္မသဘာဝ တို့က ပွားများအားထုတ်နေခြင်းဖြစ်၏။ အတ္တကဆင်ခြင်

ပွားများနေက မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို မပိတ်စေနိုင်။

အတ္တ အယူဝါဒသည် “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” ဖြစ်ခြင်းကို ထပ်ခါ ဖော်ပြပေးခဲ့ပေဦးအံ့၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ခန္ဓသံယုတ်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ် စာမျက်နှာ (၁၅၁)၊ အပိုဒ် (၁၅၄) ၌ ဟောတော်မူ ခဲ့သည်မှာ -

ရူပေ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတိ ရူပံ ဥပါဒါယ ရူပံ အဘိနိ
ဝိဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိညာဏေ သတိ ဝိညာဏံ
ဥပါဒါယ ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ရဟန်းတို့- -- ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ မှားသောအယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်၊ သညာရှိလျှင် သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်၊ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု ၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ မှားသော (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) အယူသည် ဖြစ်၏။ (ကျမ်းရင်းကို ဆက်ဖတ်ပါ။)

ဤပါဠိတော်ကား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူကို ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အယူကို ယင်းပါဠိတော်၌ ဆက်လက်ဟော တော်မူရာ၌ ပါဠိတော်အတိုင်းပင် ဟောတော်မူ၏။

ထို့နောက် အတ္တဒိဋ္ဌိ အယူကို ယင်းပါဠိတော်၌ ဆက်လက် ဟောတော်မူရာ၌လည်း ဤပါဠိတော်အတိုင်းပင် ဟောတော်မူ ၏။

ထို့ကြောင့် အတ္တဒိဋ္ဌိအယူ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအယူ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူတို့မှာ အတူတူပင်ဖြစ်ခြင်းကို သိရှိတော်မူကြပါလေ။

တစ်ဆင့်တက်သော် ယောဂီသည် အတ္တဒိဋ္ဌိဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိဖြင့် သော်လည်းကောင်း ဝိပဿနာဘာဝနာကို ပွားများ အားထုတ် သည်ရှိသော် အလိုရှိအပ်သော မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်ရှိ နိုင်။

ပဉ္စဝဂ္ဂိ (၅) ဦးတို့အား ဟောတော်မူရာ၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပါ ရှိ၏။ ၎င်း ရှစ်ပါးတို့မှာ -

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ တို့ ဖြစ်လေသည်။

ဤပါဠိတော်အရ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို ပိတ်စေလို သော် သောတာပန် ဖြစ်စေလိုသော် “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” အစရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအတိုင်း လေ့ကျင့်ပွားများရ၏။

တစ်ဖန်သော် သုတ်ပါထေယျ ပါဠိတော်၊ ဒသုတ္တရသုတ်၊ စာမျက်နှာ (၂၄၅)၊ အောက်ပိုင်း၌ ပွားများအပ်သော တရားရှစ် ပါးကို ဟောတော်မူရာ၌ -

ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ၊ ဣမေ အဋ္ဌဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗော။ (မြန်မာပြန်လွယ် ၏။)

ဤပါဠိတော်အရလည်းအစတွင် “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” လာရှိ၍ အဆုံး၌ သမ္မာသမာဓိ” လာရှိသည့် ရှစ်ပါးကိုသာ ပွားများအား ထုတ်ရ၏။ ယင်းပါဠိတော် စာမျက်နှာ -(၂၄၆)၊ ပထမစာကြောင်း ပယ်အပ်သော တရားရှစ်ပါးကို ဟောတော်မူရာ၌ -

ကတမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ အဋ္ဌ မိစ္ဆတ္တာ၊
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တော၊
မိစ္ဆာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာဝါယာမော မိစ္ဆာသတိ
မိစ္ဆာသမာဓိ၊ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ။

ဤပါဠိတော်၌ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” ကစ၍ အဆုံး၌ “မိစ္ဆာသမာဓိ” လာရှိ၏။ ဤတွင် အလိုရှိအပ်သည်ကို ဖော်ပြရသော် “မိစ္ဆာသမာဓိ” ကို ပယ်ရမည်ကို စွဲမြဲစွာ သိရှိထားတော်မူကြစေလိုပါသည် အဖွဲ့ဝင်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ - - -

အရေးကြီးသော သမထ (၄) မျိုး

အထက် ၌ သုတ္တန်ဒေသနာတော်တွင် ဟောတော်မူသည်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ယခုသော် အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်၌ မည်သည့် “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” ကိုမျှ မပွားအပ်ခြင်းကို ဖော်ပြပေအံ့။ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း စိတ်ပိုင်း၌ -

၁။ ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ် (၁) ပါး

၂။ ဉာဏ ဝိပွယုတ် စိတ် (၁) ပါး

၃။ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် စိတ် ၁-ပါး

၄။ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပုယုတ် စိတ် ၁-ပါး

ဟူ၍ လာရှိ၏။ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း စိတ်ပိုင်း၏ မူတည်ရာဖြစ်သော အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည့် အရေးကြီးသော သမထ (၄) မျိုးကို ယောဂီတို့ အကျိုးငှာ ဖော်ပြပေးခဲ့ဦးအံ့။ ယခုအခါ (မေ-၁၉၇၄) ရန်ကုန်မြို့ကြီးတွင် စက္ကူရှားပါးမှုကြောင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်ကို မရရှိနိုင်သေး ခြင်းကြောင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ အကျိုးငှာပါဠိတော်များကို ရေး ကူးပေးလိုက်ပေအံ့။

သို့ရာတွင် မြန်မာပြန်မှာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်၏။ အောက်၌ ဖော်ပြထားသော သမထ အမှတ် (၁) အတွက် မြန်မာပြန် စာမျက်နှာ (၂၇)၊ အပိုဒ်(၁)၊ သမထ အမှတ် (၂)အတွက် စာမျက်နှာ (၅၈)၊ အပိုဒ် (၁၄၇)၊ သမထ အမှတ် (၃)အတွက် စာမျက်နှာ- (၁၄၃)၊ အပိုဒ် (၃၆၅)၊ သမထ အမှတ် (၄) အတွက် စာမျက်နှာ (၁၅၂)၊ အပိုဒ် (၄၀၀) တို့ကို ဖတ်ရှုတော်မူကြပါလေ။ စက္ကူရှားပါး မှုကြောင့် ရှည်လျားလှသော မြန်မာပြန်ကို မဖော်ပြနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည် အဖွဲ့ဝင်အပေါင်းတို့။

သူတော်အပေါင်းတို့... အောက်၌ ဖော်ပြထားသောပါဠိတော်များမှာ အဘိုးအနန္တထိုက်တန်လှသဖြင့် ထိုသမထ (၄)မျိုးကို ထပ်ခါ ထပ်ခါ ယှဉ်ပြိုင် ဖတ်ရှုတော်မူကြပါလေ။ ထပ်ခါ ထပ်ခါ ယှဉ်ပြိုင်ဖတ်ရှုပါက ယောဂီသူမြတ်အတွက် ထူးမြတ်သော

အနက်အဓိပ္ပာယ် အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားရရှိလတ္တံ့။

အထူးသတိပြုရန်မှာ - ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၌ ဟော
တော်မူသော ပါဠိတော်များကို ဖတ်ရှုသောအခါ -

(၁) ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်။ (၂) ဉာဏဝိပွယုတ်စိတ်၊

(၃) ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်စိတ်၊ (၄) ဒိဋ္ဌိဂတဝိပွယုတ်စိတ်တို့
အတွက် ဟောတော်မူရာတွင် (၄) မျိုးစလုံး၌ “သမထောဟော
တိ” ပါရှိသည်ကို အထူးသတိပြုတော်မူကြပါလေအဖွဲ့ဝင်
အပေါင်းတို့။

သမထ အမှတ် (၁) ကုသလာ

ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ကာမာဝစရကုသလ
ပဒဘာဇနီ အပိုဒ် (၁) ၌-

ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ
ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ သောမနဿသဟဂတံ ဉာဏ
သမ္ပယုတ္တံ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဝါ ရသာရ
မ္မဏံ ဝါ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဝါ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ ယံ ယံ ဝါ ပနာ
ရဗ္ဗ၊ တသ္မိံ သမယေဖဿော ဟောတိ၊ ဝေဒနာ ဟောတိ၊ သညာ
ဟောတိ၊ စေတနာ ဟောတိ၊ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ဝိတက္ကော ဟော
တိ၊ ဝိစာရော ဟောတိ၊ ပီတိ ဟောတိ၊ သုခံ ဟောတိ၊ စိတ္တ

ဆောကဂ္ဂတာ ဟောတိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊
 သတိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ ပညိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊
 မနိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ
 ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊
 သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိံ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ
 ဟောတိ၊ သဒ္ဓါဗလံဟောတိ၊ ဝိရိယဗလံ ဟောတိ၊ သတိဗလံ
 ဟောတိ၊ သမာဓိဗလံ ဟောတိ၊ ပညာဗလံ ဟောတိ၊
 ဟိရိဗလံဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပဗလံ ဟောတိ၊ အလောဘော ဟော
 တိ၊ အဒေါသော ဟောတိ၊ အမောဟော ဟောတိ၊ အနဘိဇ္ဈာ
 ဟောတိ၊ အဗျာပါဒေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဟောတိ၊ ဟိရိ
 ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပံ ဟောတိ၊ ကာယပဿန္တိ ဟောတိ၊ စိတ္တပဿ
 ခ္တိ ဟောတိ၊ ကာယလဟုတာ ဟောတိ၊ စိတ္တလဟုတာ ဟောတိ
 ကာယ မုဒုတာ ဟောတိ၊ စိတ္တမုဒုတာ ဟောတိ၊ ကာယကမ္မညတာ
 ဟောတိ၊ စိတ္တကမ္မညတာ ဟောတိ၊ ကာယ ပါဂုညတာ ဟောတိ၊
 စိတ္တပါဂုညတာ ဟောတိ၊ ကာယုဇုကတာ ဟောတိ၊ စိတ္တုဇုကတာ
 ဟောတိ၊ သတိဟောတိ၊ သမ္မဇေညံ ဟောတိ၊ သမထော ဟောတိ၊
 ဝိပဿနာ ဟောတိ၊ ပဂ္ဂါဟော ဟောတိ၊ အဝိက္ခေပေါ ဟောတိ။

ယေ ဝါ ပန တသ္မိံ သမယေ အညေပိ အတ္ထိ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နာ
 အရူပိနော ဓမ္မာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ။

သမထ အမှတ် (၂) ကုသလာ

၁၄၇။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ၊ ယသ္မိံ သမယေ
 ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ သောမနဿ သဟ
 ဂတံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တံ ရူပါရမ္မကံ ဝါ သဒ္ဓါရမ္မကံ ဝါ ဂန္ဓာရမ္မ ကံ ဝါ
 ရသာရမ္မကံ ဝါ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မကံ ဝါ ဓမ္မာရမ္မကံ ဝါ ယံ ယံ ဝါ
 ပနာရဗ္ဗ၊ တသ္မိံ သမယေ ဖဿော ဟောတိ၊ ဝေဒနာ ဟောတိ၊
 သညာ ဟောတိ၊ စေတနာ ဟောတိ၊ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ဝိတက္ကော
 ဟောတိ၊ ဝိစာရော ဟောတိ၊ ပီတိ ဟောတိ၊ သုခံ ဟောတိ၊
 စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ဟောတိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယံ
 ဟောတိ၊ သတိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ မနိန္ဒြိယံ
 ဟောတိ၊ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊
 သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ
 ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ၊ သဒ္ဓါ ဗလံ ဟောတိ၊ ဝီရိယဗလံ
 ဟောတိ၊ သတိဗလံ ဟောတိ၊ သမာဓိဗလံ ဟောတိ၊ ဟိရီဗလံ
 ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပဗလံ ဟောတိ၊ အလောဘော ဟောတိ၊
 အဒေါသော ဟောတိ၊ အနဘိဇ္ဈာ ဟောတိ၊ အဗျာပါဒေါ
 ဟောတိ၊ ဟိရီ ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပံ ဟောတိ၊ ကာယပဿဒ္ဓိ ဟောတိ၊
 စိတ္တပဿဒ္ဓိ ဟောတိ၊ ကာယလ ဟုတာ ဟောတိ၊ စိတ္တလဟုတာ
 ဟောတိ၊ ကာယမုဒုတာ ဟောတိ၊ စိတ္တမုဒုတာ ဟောတိ၊
 ကာယကမ္မဉာတာ ဟောတိ၊ စိတ္တကမ္မဉာတာ ဟောတိ၊ ကာယပါ

ရုညတာ ဟောတိ၊ စိတ္တပါရုညတာ ဟောတိ၊ ကာယုဇ္ဇတာ
ဟောတိ၊ စိတ္တုဇ္ဇတာ ဟောတိ၊ သတိ ဟောတိ၊ သမထော
ဟောတိ၊ ပဂ္ဂါဟော ဟောတိ၊ အဝိက္ခေပေါ ဟောတိ။

ယေ ဝါ ပန တသ္မိံ သမယေ အညေပိ အတ္ထိ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နာ
အဇ္ဈပိနော ဓမ္မာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ။

ကာတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ (၄)

သမထလုပ်တိုင်း ကောင်းပါ၏လော

သမထ အမှတ် (၃) အကုသလာ

၃၆၅။ ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ယသ္မိံ သမယေ အကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ သောမနဿသဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဝါ ရသာရမ္မဏံ ဝါ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဝါ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ ယံ ယံ ဝါ ပနာရမ္မ၊ တသ္မိံ သမယေ ဖဿောဟောတိ၊ ဝေဒနာ ဟောတိ၊ သညာ ဟောတိ၊ စေတနာ ဟောတိ၊ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ဝိတက္ခော ဟောတိ၊ ဝိစာရော ဟောတိ၊ ပီတိ ဟောတိ၊ သုခံ ဟောတိ၊ စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ဟောတိ၊ ဝီရိယံန္ဓိယံ ဟောတိ၊ သမာဓိန္ဒိယံ ဟောတိ၊ မနိန္ဒိယံ ဟောတိ၊ သောမနဿိန္ဒိယံ ဟောတိ၊ ဇီဝိတိန္ဒိယံ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ၊ ဝီရိယ ဗလံ ဟောတိ၊ သမာဓိဗလံ ဟောတိ၊ အဟိရိကဗလံ ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပဗလံ ဟောတိ၊ လောဘော ဟောတိ၊ မောဟော ဟောတိ၊ အဘိဇ္ဈာ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ အဟိရိကံ ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပံ ဟောတိ၊ သမထော ဟောတိ၊ ပဂ္ဂါဟော ဟောတိ၊ အဝိက္ခေပေါ ဟောတိ။

ယေ ဝါ ပန တသ္မိံ သမယေ အညေပိ အတ္ထိ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နာ
အဇ္ဈပိနော ဓမ္မာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ။

သမထ အမှတ် (၄) အကုသလာ

၄၀၀။ ကတမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊ ယသ္မိံ သမယေ အကု
သလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ သောမနဿသဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတ
ဝိပ္ပယုတ္တံ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဝါ ရသာ
ရမ္မဏံ ဝါ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဝါ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဝါ ယံ ယံ ဝါ ပနာ
ရဗ္ဗ၊ တသ္မိံ သမယေပဿော ဟောတိ၊ ဝေဒနာ ဟောတိ၊
သညာ ဟောတိ၊ စေတနာ ဟောတိ၊ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ဝိတက္ကော
ဟောတိ၊ ဝိစာရော ဟောတိ၊ ပီတိ ဟောတိ၊ သုခံ ဟောတိ၊
စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ ဟောတိ၊ ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ သမာဓိန္ဒြိ
ယံ ဟောတိ၊ မနိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊
ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ။ မိစ္ဆာဝါယာ မော
ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ၊ ဝီရိယဗလံ ဟောတိ၊ သမာဓိဗလံ
ဟောတိ၊ အဟိရိကဗလံ ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပဗလံ ဟောတိ၊
လောဘော ဟောတိ၊ မောဟော ဟောတိ၊ အဘိဇ္ဈာ ဟောတိ၊
အဟိရိကံ ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပံ ဟောတိ၊ သမထော ဟောတိ၊
ပဂ္ဂါဟော ဟောတိ၊ အဝိက္ခေပေါ ဟောတိ။

ယေ ဝါ ပန တသ္မိံ သမယေ အညေပိ အတ္ထိ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နာ
အရူပိနော ဓမ္မာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အကုသလာ၊

အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး၊ သုံးပါးစလုံး

အထက်တွင် ရေးသားခဲ့သည်တို့၏ လိုရင်းပဓာန အချက်
ကြီးများကို ခွဲခြားသိရှိရန် အနည်းငယ် ရှင်းလင်းဖော်ပြခဲ့ပေ
ဦးအံ့၊ ဓမ္မသင်္ဂဟီ ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသော “ကုသလာ”
၂-မျိုးတွင် ပထမအမျိုးမှာ “သမထ” လည်း ပါရှိ၍ “ဝိပဿ
နာ” လည်း ပါရှိ၏။ ထို့ကြောင့် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်
၏။

ဒုတိယအမျိုးမှာ “သမထ” သာ ပါရှိ၍ “ဝိပဿနာ”
မပါရှိခြင်းကြောင့် ကုသိုလ်အရာ၌ပါရှိလင့်စကား “ဝိပဿနာ”
သို့ မတက်သော် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်ချေ။ ။
သို့ရာတွင် (သမထ ယာနိက) “သမထ” ကို ဈာန်ရအောင်
ကြိုးစားအားထုတ်ပြီးနောက် ဝိပဿနာသို့ တက်သော် “သမ္မာ
သမာဓိ” အားကောင်းမှုကြောင့် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် လျင်မြန်
စွာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်၏။

အကုသိုလ်အရာ၌ လာရှိသော “သမထ” ၂-မျိုးမှာ
“မိစ္ဆာသမာဓိ” များသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်
မဖြစ်ပေါ်နိုင်ချေ။

ကုသိုလ်အရာ၌ လာရှိသော “သမထ” ၂-မျိုးနှင့် အကုသိုလ်အရာ၌ လာရှိသော “သမထ” ၂-မျိုးတို့၏ အကျိုးပေးမှာ မနှိုင်းယှဉ်သာအောင် ကွာခြားလေသည်။

ဤတွင် အထူးကား “မိစ္ဆာ သမာဓိ” ဟူသရွေ့တို့မှာ သုတ္တန် ဒေသနာတော်၌ လာသည်ဖြစ်စေ၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်၌ လာသည်ဖြစ်စေ မည်သည့် “မိစ္ဆာ သမာဓိ” ကိုမျှ မပွားများ အားမထုတ်အပ်ချေ။

ယခုသော် ရေးသားရန်များစွာ ကျန်ရှိသေးသော်လည်း အကျယ်ရေးသားခြင်းမပြုတော့ဘဲ လိုရင်းသို့ အမြန်ရောက်ရှိရန် ရေးသားရသော် တစ်မဂ် တစ်ဖိုလ် ရရှိရေးနှင့် အပါယ် ၄-ပါး တံခါးတို့ကို ပိတ်စေရန် ကြိုးစားအားထုတ်နေကြကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့သည် -

ရှေးဦးစွာ အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရ၏။ ထို့နောက် ရုပ် နာမ် ခန္ဓာ (၅) ပါး စသည်တို့၌ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအစရှိသော လက္ခဏာရေး (၃) ပါးတို့ကို တင်၍ ဆင်ခြင်ပွားများရ၏။ “သင်္ခါရုပေ ကွာဉာဏ်” ရင့်သန်လာသောအခါ “ဂေါတြဘူဉာဏ်” သည် နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုခြင်း၊ မျက်မှောက်ပြုခြင်း ကိစ္စကိုပြုရ၏။

ယင်းသို့ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး (၃) ပါးစလုံးကို ညီညွတ်ပါမှ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်၍ အပါယ် (၄) ပါး တံခါးတို့ကို ပိတ်စေနိုင်လေသည်။ ထိုသို့ ပြုကျင့်ရမည်ဆိုခြင်းကိုပင် အချို့ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ မသိရှိကြချေ။

ကတမေ မွှာ အကုသလာ

ယခုသော် နိဂုံးချုပ်ရာတွင် ရေးသားဖော်ပြလိုသော အဓိက ပဓာန အချက်ကြီးကား အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် သွားတယ်-သွားတယ်၊ ကြားတယ်-ကြားတယ်၊ မြင်တယ်-မြင်တယ်၊ စားတယ်-စားတယ် စသည်တို့ဖြင့် လိုက်မှတ်နေပါက သမာဓိ အားကောင်းလာခြင်းကြောင့် အလိုအလျောက် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်ဟု စွဲမြဲစွာ မှတ်ယူထားကြလေ သည်။ အထက်တွင် ပါဠိတော်အရပ်ရပ်တို့ကို ကိုးကားဖော်ပြ ထားခဲ့သည့်အတိုင်း ဝိပဿနာ ဘာဝနာကို ပါဠိတော်အရပ်ရပ် တို့နှင့် ကိုက်ညီစွာပွားများအားထုတ်ခြင်း မပြုပါက အသို့လျှင် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါအံ့နည်း။

ထိုမှတစ်ပါး အစဉ် ဖော်ပြခဲ့သည့် “သီလဗ္ဗတပရာ မာသ” အရ မိမိသည် မှားသောအလေ့အကျင့်ကို လိုက်နာကျင့် သုံး နေခြင်းဖြစ်သည် မဖြစ်သည်ကို ပြန်လည်စူးစမ်း ဆင်ခြင် စစ်ဆေးရပေမည်၊ တစ်ဖန်သော် ယောဂီသူမြတ် ထပ်ဆင့်သိ အပ်ပြန်သည်မှာ အစကနဦးကပင် အတ္တ နှင့် အနတ္တ မကွဲပဲ လေ့ကျင့်အားထုတ်နေပါက အထက်၌ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် အလာကို ဖော်ပြထားခဲ့သည့်အတိုင်း အတ္တဒိဋ္ဌိနှင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၂-ပါးတို့သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပင် ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် အဘယ်မှာလျှင် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါအံ့နည်း။

အို-ယောဂီ သူမြတ်- - - အမှားကို မပြင်ပဲ ဆက်လက် လုပ်နေခြင်းထက် အမှန်သို့ ကူးပြောင်းလိုက်ခြင်းသည် နောက် ကျနေပြီဟု မဆိုသာချေ။ မပြောင်းပဲနေခြင်းထက် များစွာစော လေသည်။ “မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဆို အမှားကို ဆက်မလုပ်ဘဲ အမှန်သို့ ကူးပြောင်းလိုက်နာခြင်းသည် ပညာရှိ သူတော်ကောင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာရပြန်လေသည်။”

ထပ်ဆင့် တစ်ဖန်တက်ပြန်သော် “ဟုတ်တာဆို နာလိုခံ ခက် ဒေါသထွက်” မဖြစ်ကြစေဘဲ ဓမ္မပဒပါဠိတော် ပဏ္ဍိတဝဂ် အစ၌ ဟောတော်မူသော လိုရင်းအာဘော်မှာ “မိမိ၏အပြစ် ကို ဖော်ပြပေးသူအား ရွှေအိုးကြီးကို ညွှန်ပြပြောကြား လာသူ ကဲ့သို့ ကျေးဇူးတင်ကာ မှီဝဲဆည်းကပ်ရာ၏” ဟု ဟောတော်မူ သည်ကို အထူးသတိပြုတော်မူကြပါလေ။ ။ ဤကား ပါဠိ တော် အရပ်ရပ်တို့၏ အလိုတော်ပေတည်း။

အဖွဲ့ဝင် အပေါင်းတို့ - - -

အထူးကား - ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် သိမှတ်နေခြင်းဖြစ် သမာဓိအားကောင်းလာခြင်းကြောင့် မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ် လာသည် ဆိုရာဝယ် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော ဉာဏသမ္ပ ယုတ်” (သမထ အမှတ်၁) ကုသိုလ် သမထ၌ လာရှိသော-

သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဝါယာမော ဟောတိ၊ သမ္မာသတိ ဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိ ဟောတိ၊ စသည်တို့ ဖြစ်၍နေပါသလော။

သို့မဟုတ် “ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်” (သမထအမှတ် ၃) အကုသိုလ် သမထ၌ လာရှိသော -

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာ ဝါယာမော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ၊ စသည်တို့ ဖြစ်၍ နေပါသလော။

သို့မဟုတ် “ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်” (သမထ အမှတ် ၄) အကု သိုလ် သမထ၌ လာသော -

မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါယာမော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ ဟောတိ၊ စသည်တို့ဖြစ်၍ နေပါသလော ဆိုသည်ကို ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် အထူးအရေးကြီးလေသည်။

ကုသိုလ်သမထ၌ လာရှိသော “သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ” စသော “ဟောတိ” တို့ မဟုတ်ပါပဲ အကုသိုလ် သမထ၌ လာရှိသော “မိစ္ဆာသမာဓိ” စသော “ဟောတိ” တို့ဖြင့် ပွားများအား ထုတ်နေပါက အလိုရှိအပ်သော မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ သောတာပန် မဖြစ်နိုင်၊ အပါယ် (၄) ပါး တံခါး တို့ကို မပိတ်စေ နိုင်ခြင်းကို စွဲစွဲမြဲမြဲ သိရှိထားရပေမည်။

ထို့ကြောင့် “သွားတယ်-သွားတယ်” စသည်ဖြင့် လိုက် မှတ်နေခြင်းသည် မှားသောလေ့ကျင့်ခြင်း ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ဘာမျှ အကျိုးမရှိသည်သာမကသေး ပညာရှိ သူတော်ကောင်း

တို့၏ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရာသာ ဖြစ်နေခြင်းကို ထင်ရှားစေလိုခြင်း ဖြစ်၏။

နိဂုံးချုပ်ကား ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကို ပွားများအားထုတ်မည် ဆိုပါက -

ပထမ ရှေးဦးစွာ အတ္တ နှင့် အနတ္တ ကွဲရ၏။ သမ္မုတိသစ္စာ နှင့် ပရမတ္ထသစ္စာ ကွဲရ၏။ ပညတ် နှင့် ပရမတ် ကွဲရ၏။

ဒုတိယ ရုပ်, နာမ် ခန္ဓာ (၅) ပါးကို ငြီးငွေ့ရှုံ့မှန်းလာ အောင် အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ လက္ခဏာရေး (၃) ပါး ပါရှိရ၏။

တတိယ နောက်ဆုံးကား နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံ ပြုရ၏။ မျက် မှောက်ပြုရ၏။ ဤ (၃) ချက်ပိုင်မှ နည်းမှန်ပါမှ မဂ်စိတ် ဖိုလ် စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်၏။ ။ ယင်း (၃) ပါးတွင် တစ်ပါးပါးမပါရှိ ပါက တစ်ပါးပါး နည်းမှားနေပါက မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ် မဖြစ် ပေါ်နိုင်။

ယခုသော် “သွားတယ်-သွားတယ်” စသည်တို့ဖြင့် လိုက် မှတ်နေခြင်းမှာ (၃) ပါးစလုံးပင် မပါရှိခြင်းကြောင့် မဂ်စိတ် ဖိုလ် စိတ် မဖြစ်ပေါ်နိုင်၊ သောတာပန် မဖြစ်နိုင်၊ အပါယ်လေးပါး တံခါးတို့ကို မပိတ်စေနိုင်ခြင်းကို စွဲစွဲမြဲမြဲ သိရှိပြီးလျှင် ထိုလိုက် မှတ်နေသော လေ့ကျင့်နည်းကို ဝေးစွာရှောင်ကြဉ်တော်မူကြ ပါလေ အဖွဲ့ဝင်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ - - ။

မဟာပဒေသတရား ၄-ပါး

သုတ်မဟာဝါပါဠိတော် မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌
လည်းကောင်း၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် စတုက္ကနိပါတ်
သဉ္ဇေ တနိယဝဂ် မဟာပဒေသသုတ်၌လည်းကောင်း
ဟောတော် မူသော “မဟာပဒေသတရား ၄-ပါး”

အတိုချုပ်မှာ-

မည်သူက ပြောဟောသည်ဖြစ်စေ ငါဘုရား
ဟောတော်မူသော ပါဠိတော်တို့နှင့် ကိုက်-မကိုက်ညီ
နှိုင်းရမည်၊ ကိုက်ညီသော် လက်ခံ၍ မကိုက်ညီသော် ပယ်
ရမည်ဟု ဟောတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်
တော် ပြောဟောသည်ဖြစ်စေ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး
ဦးက ပြောဟောသည်ဖြစ်စေ ပါဠိတော်နှင့် ကိုက်ညီ
သော် လက်ခံ၍ မကိုက်ညီသော် ပယ်ဖျက်တော်မူကြ
ပါလေ အဖွဲ့ဝင်အပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့ - - -။

“ဝိပဿနာ ပညာသည် ဒုတ္တဘ” ပြီးဆုံးပါပြီ။

**အာဒိကမ္ပိက ဆရာကြီး ဦးပရိသီ (တိုးတက်ရေးအဖွဲ့) ကျမ်းပြုရေးသားခဲ့သော
ဝိပဿနာပညာသင်္ချာ ဒုပ္ပသာ
စာအုပ်ကို ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ပြန်ထုတ်ဝေနိုင်ရန် ထူးချွန်ကြသော
အလှူရှင်များ**

- ၁။ ဦးငွေကြီး+အိမ်သန်းသန်းအေး မိသားစု၊ ၂,၀၀,၀၀၀/-
- ၂။ ဦးခင်မောင်လှ + အိမ်ကြည်ဌေး
ကိုမျိုးမင်း + မအေးအေးခိုင်
ကိုလင်းသက်အောင် + အိမ်တာ မဉ္ဇူလှ
မကေသွယ်လှ (မင်းမာဃသင်္ကန်းတိုက်)မိသားစု၊ ၆၇,၀၀၀/-
- ၃။ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ဇေ+အိမ်တင်လှိုင်မိသားစု၊ ၂၀,၀၀၀/-
- ၄။ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဗိုလ်နီ+အိမ်ပြလေးနွယ်မိသားစု၊ ၁၀,၀၀၀/-
- ၅။ ဦးအောင်ကြည်+အိမ်အေးသန်း မိသားစု၊ ၁၀,၀၀၀/-
- ၆။ ဆော်ဩရေးယူ-ဦးစိုးမြင့်(စိမ်းနု) နှင့် မောင်နှမများ၊ ၁၀,၀၀၀/-
- ၇။ အိမ်တာနွဲ့တင်ထွဋ် (ဓမ္မဗျူဟာ) ၁၀,၀၀၀/-
- ၈။ ဦးထွန်းမင်းနှင့် မောင်နှမများ ၁၃၃၊ (၁၈)လမ်း၊ ၁၀,၀၀၀/-
- ၉။ စာရင်းစစ် ဦးမောင်ကြီး + အိမ်ခင်ဝင်း မိသားစု၊ ၃၀၀၀/-

သောကဗုဒ္ဓကဲ့သို့ နေထိုင်ပုံနှင့် နေထိုင်ရန်
အဆင်ပြေစွာ အကူအညီပြုပေးခြင်း
အဖြစ်အပျက်ကို ခံစားရုံသာမက အခြား
အရာများကို

အကူအညီပြုပေးခြင်း

အခြားတစ်ခုမှာ နေထိုင်ပုံနှင့် နေထိုင်ရန်
အဆင်ပြေစွာ အကူအညီပြုပေးခြင်း
အဖြစ်အပျက်ကို ခံစားရုံသာမက အခြား

အရာများကို အကူအညီပြုပေးခြင်း
အဖြစ်အပျက်ကို ခံစားရုံသာမက အခြား
အရာများကို အကူအညီပြုပေးခြင်း
အဖြစ်အပျက်ကို ခံစားရုံသာမက အခြား

အရာများကို အကူအညီပြုပေးခြင်း
အဖြစ်အပျက်ကို ခံစားရုံသာမက အခြား
အရာများကို အကူအညီပြုပေးခြင်း
အဖြစ်အပျက်ကို ခံစားရုံသာမက အခြား

အရာများကို အကူအညီပြုပေးခြင်း
အဖြစ်အပျက်ကို ခံစားရုံသာမက အခြား
အရာများကို အကူအညီပြုပေးခြင်း
အဖြစ်အပျက်ကို ခံစားရုံသာမက အခြား